

สรุปงาน

๗ ถนนสายวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร

ถนนพาราณสี
MAHARAT ROAD

ถนนพระจันทร์
PHRAJAN ROAD

ถนนราชินี
RACHINEE ROAD

ถนนหน้าพระลาน
NAPHRALAN ROAD

ถนนพระอาทิตย์
PHRA ATHIT ROAD

ถนนหน้าพระธาตุ
NAPHRATAT ROAD

ถนนพระสุเมรุ
PHRASUMAIRU ROAD

คณะผู้จัดทำ

ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา	นางสิริกกร มณีรินทร์ ม.ร.ว.จักรธร จิตรพงศ์ นายเกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ นายปรีชา กันธิยะ นายมนัส เหลียงชัยกุล	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
กองบรรณาธิการ	นายปรารพ เหล่าวานิช นายสามารถ จันทรสूरย์ นางธีรารักษ์ เกียรติเรืองไกร นางพิมพ์วี วัฒนวรารังกูร	นายชวเลิศ โยสีดา นายประสิทธิ์ อทินวงศ์ นางสาวนิตยา โคตรชมภ
ข้อมูลเบื้องต้น	นายศักดิ์ ศรีสุขคำ นายประสิทธิ์ อทินวงศ์ นางพัชรินทร์ ฤทธิ์สำแดง นางสาวยุพา เรืองพุ่ม	นางสาวหนึ่งฤทัย ธวัชสุภา นางบัวทอง พุ่มมาก นางสาววิศรา บุญซื่อ นางสาวสุนทิตีพย์ คงชาติ
พิสูจน์อักษร	นางสุรางค์ จันทรถัน นายประสิทธิ์ อทินวงศ์ นางสาวนิตยา โคตรชมภ	
ภาพประกอบ	นายสามารถ จันทรสूरย์ นายชุมศักดิ์ หรั่งฉายา นางยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร	นางสาวกิ่งทอง มหาพรไพศาล นายประสงค์ เ้าแก้ว
จัดทำรูปเล่ม	นาง นาย นาง	THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY 3961144338
ออกแบบปก	นายประสิทธิ์ อทินวงศ์ นายศิริพงษ์ ทับทิม นายสมโชค อุภัยกุล	

D97

วันที่ 11 / ก.ย. / 2545

เลขทะเบียน น 11986

เลขหมู่ DS
589.B3
ค 123 ก
2545

สรุปงาน

ถนนสายวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร

สมบัติห้องสมุดวิบูลย์สาร

เรื่อง . สรุปงานโครงการถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์
เรียบเรียงโดย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
www.culture.go.th
ISBN 974-7103-11-7
พิมพ์ครั้งที่ 1 มิถุนายน 2545
จำนวน 3,000 เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
๓๑๓/๑ ถนนเพชรเกษม แขวงท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐
โทร. ๐-๒๔๖๖-๖๐๒, ๐-๒๔๖๖-๖๐๕๓
นายณัฐ ปวิณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๔๕

คำนำ

นโยบายของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่ได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ได้ให้ความสำคัญด้านศิลปะ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ซึ่งเน้นการใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือหรือทุนทางสังคม ในการพัฒนาประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิตของคนในแต่ละท้องถิ่น สามารถรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลง นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น เพื่อสนองนโยบายของรัฐ ในด้านการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ วัฒนธรรมของชาติ และส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงรุก ส่งเสริมให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ได้เห็นคุณค่า ศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในบริเวณจุดกำเนิดทางวัฒนธรรมของกรุงรัตนโกสินทร์ และเพื่อเป็นการร่วมสนับสนุน การเฉลิมฉลองในโอกาส ๒๒๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์ กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จึงได้ร่วมกันจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นทุกวันอาทิตย์ จำนวน ๕ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๕ เริ่มตั้งแต่สถานีตำรวจพระราชวังไปตามถนนมหาธาตุ (เลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา) ผ่านท่าเตียน วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) ท่าราชวรดิฐ จนถึงท่าช้างวังหลวงผ่านด้านหลังมหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านหลังวัดมหาธาตุ จนถึงท่าพระจันทร์ ถนนพระจันทร์ ถนนหน้าพระธาตุ ถนนราชินี ถนนพระอาทิตย์ ถนนพระสุเมรุ สิ้นสุดที่สี่แยกบางลำพู ชุมชนเหล่านี้ มีความเก่าแก่ มีประวัติและเรื่องราวความเป็นมานับเป็นแหล่งเรียนรู้ที่นำศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ในการจัดงานดังกล่าว ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนทั้ง ๑๑ ชุมชน ได้แก่ ชุมชนปากคลองตลาด ชุมชนท่าเตียน ชุมชนท่าช้างวังหลวง ชุมชนหน้าพระลาน ชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากร ชุมชนท่าพระจันทร์ ชุมชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชุมชนท่าช้างวังหน้า ชุมชนถนนพระอาทิตย์ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม และชุมชนบางลำพู

หนังสือสรุปงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์นี้ รวบรวมจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายทั้งนี้เพื่อที่จะเป็นหลักฐานเบื้องต้นให้แก่ผู้ที่สนใจที่จะศึกษาถึงความเป็นความเป็นไปตลอดจนรูปแบบการจัดงาน อย่างไรก็ตามเนื่องจากงานดังกล่าวเป็นการจัดงานที่หลากหลายรูปแบบเกี่ยวข้องกับชุมชน ผู้คนและองค์กรเป็นจำนวนมาก จึงคงจะไม่สามารถประมวลเนื้อหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดไว้ให้ครบถ้วน หากมีสิ่งใดที่ผิดพลาด บกพร่องที่ไม่ครอบคลุมงานและบุคคลให้อย่างครบถ้วน คณะผู้จัดทำกราบขออภัยและขออน้อมรับคำแนะนำเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง หากจะมีการจัดงานในลักษณะเช่นนี้สืบไปในอนาคต

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

๘ มิถุนายน ๒๕๔๕

สารบัญ

คำนำ

เหตุผลความเป็นมาของการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์	๖
นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม	๘
การดำเนินกิจกรรมบนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์	๑๐
๑ กิจกรรมถนนคนเดิน	๑๒
๒ กิจกรรมศิลปะการแสดง	๒๒
๓ กิจกรรมเสวนาภาษาวัฒนธรรม	๓๔
๔ กิจกรรมกีฬาไทย	๓๘
๕ กิจกรรมชงน้ำใจไมตรี	๔๐

แหล่งประวัติศาสตร์ บนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

วัด วัง และชุมชน บนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์	๔๔
๑ สะพานเจริญรัช	๔๕
๒ สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง	๔๕
๓ อาคารกระทรวงพาณิชย์	๔๖
๔ โรงเรียนราชินี	๔๖
๕ บ้านจักรพงษ์ (วังจักรพงษ์)	๔๗
๖ ตึกแถวมหาราช	๔๗
๗ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์)	๔๗
๘ พระบรมมหาราชวัง	๔๘
๙ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)	๕๐
๑๐ ทำราชวรดิฐ และพระที่นั่งราชกิจวินิจฉัย	๕๑
๑๑ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร	๕๒
๑๒ ตลาดพระเครื่อง	๕๒
๑๓ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๕๓
๑๔ ห้องสนามหลวง	๕๒
๑๕ กรมศิลปากร	๕๕

สารบัญ (ต่อ)

◎ อนุสาวรีย์ทหารอาสาสงครามโลก ครั้งที่ ๑	๕๕
◎ โรงละครแห่งชาติ	๕๖
◎ วิทยาลัยนาฏศิลป์	๕๖
◎ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร	๕๗
◎ บ้านพระอาทิตย์	๕๘
◎ บ้านเจ้าพระยา	๕๘
◎ ป้อมพระสุเมรุ	๕๘
◎ พระที่นั่งสันติชัยปราการ	๕๙
◎ ชุมนุมประตู่วังกรมหลวงจักรเจษฎา	๖๐
◎ อาคารโรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช	๖๐
◎ วัดสังเวชวิศยารามวรวิหาร	๖๐
รำลึกสามล้อไทย บนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์	๖๒
การประชาสัมพันธ์	๖๖
สรุปการประเมินผลการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์	๗๑
ภาคผนวก	๘๐
โครงการถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์	๘๑
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานถนนสายวัฒนธรรม	๘๗
กำหนดการเสด็จพระราชดำเนินฯ	๑๐๒
คำกราบบังคมทูลรายงาน	๑๐๔
คำกล่าวรายงาน	๑๐๖
คำกล่าวรายงานในพิธีเปิดงาน	๑๐๗
คำกล่าวของประธานในพิธีเปิดงาน	๑๐๘
รายชื่อศิลปินแห่งชาติที่เชิญมาเข้าร่วมกิจกรรม	๑๐๙
ศิลปินรับเชิญ	๑๐๙
รายชื่อผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม	๑๑๐
รายชื่อแขกรับเชิญกิตติมศักดิ์ที่เข้าร่วมกิจกรรม	๑๑๑

เหตุผลความเป็นมาของการจัดงาน ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

กรุงรัตนโกสินทร์ ราชธานีแห่งที่ ๔ ของชนชาติไทย ได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ หรือเมื่อ ๒๒๐ ปีล่วงมาแล้ว แต่ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของชนชาติไทยนั้นมีใช้เพียงแค่เรื่องราวของกรุงรัตนโกสินทร์เท่านั้น วัฒนธรรมไทยได้มีการสั่งสมสืบเนื่องกันมา จากกรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี จนกระทั่งถึงกรุงรัตนโกสินทร์ในปัจจุบัน เป็นเวลากว่า ๓๐๐ ปี ดังนั้น จึงนับได้ว่ากรุงรัตนโกสินทร์เปรียบเสมือนภาพรวมวิวัฒนาการของชนชาติไทย จากช่วงเวลาต่าง ๆ จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน ถนนสายวัฒนธรรมสายนี้ เป็นเส้นทางที่เชื่อมโยง ชุมชนเก่าแก่ตั้งแต่ครั้งโบราณเข้าด้วยกัน ตั้งแต่ชุมชนท่าเตียน ชุมชนท่าช้างวังหลวง ชุมชนท่าพระจันทร์ ชุมชนท่าช้างวังหน้า ชุมชนท่าพระอาทิตย์ และชุมชนวัดสังเวช เป็นเสมือนเส้นทางที่จะนำผู้คนในช่วงเวลาปัจจุบันย้อนกลับไปสู่รากเหง้าของตนเองในอดีต และแสดงให้เห็นถึงความเป็นมาของชนชาติไทยด้วย

ชุมชนถนนสายนี้ เป็นจุดกำเนิดวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นประหนึ่งรากแก้วของวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ถนนในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน เขตพระนคร มีความยาวประมาณ ๓,๓๑๗ เมตร เริ่มตั้งแต่ **สถานีตำรวจพระราชวัง** ไปตาม **ถนนมหาธาตุ** (เลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา) ผ่าน ท่าเตียน วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) ท่าราชวรดิฐ จนถึง ท่าช้างวังหลวง ผ่าน ด้านหลังมหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านหลังวัดมหาธาตุ จนถึง ท่าพระจันทร์ **ถนนพระจันทร์** จากท่าพระจันทร์ จนถึง สนามหลวง **ถนนหน้าพระธาตุ** ผ่าน ด้านหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จนถึง โรงละครแห่งชาติ **ถนนราชินี** ผ่าน วิทยาลัยนาฏศิลป์ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว กทม. จนถึง ท่าช้างวังหน้า **ถนนพระอาทิตย์** จนถึง สวนสันติชัยปราการ **ถนนพระสุเมรุ** จนถึง **สี่แยกบางลำพู**

ในโอกาสที่เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นเดือนครบรอบแห่งการสถาปนาพระบรมราชจักรีวงศ์และการสร้างกรุงเทพมหานคร ครบ ๒๒๐ ปี จึงนับเป็นโอกาสมงคลที่รัฐบาลและชุมชนสำคัญในบริเวณดังกล่าว ได้ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างสรรค์งานบนถนนสายนี้ ซึ่งเป็นถนนที่ปรากฏแหล่งประวัติศาสตร์ เรื่องเล่าขาน ประเพณี วิถีชีวิตที่งดงามด้วยคุณค่าของวัด วัง และชุมชน แม้หลายเรื่องหลายแหล่งได้ลบเลือนหายไปตามกาลเวลา โอกาสนี้ก็จะเป็โอกาสแห่งการรื้อฟื้น สืบค้น รวบรวมและนำเสนอ เพื่อให้ถนนสายวัฒนธรรมนี้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญยิ่งอีกแห่งหนึ่งของชาติบ้านเมือง เป็นการสร้างและฟื้นฟูวิญญาณของความเป็นไทยที่ทรงไว้ด้วยภูมิปัญญา อันจะนำไปสู่ความรัก ความหวงแหน อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชนไทยที่จะเติบโตขึ้นอย่างมั่นคงและมีคุณภาพ สามารถยืนหยัดอยู่อย่างสง่างามบนเวทีโลกสืบไป

นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับ การส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ได้กำหนด
สาระสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ไว้ดังนี้

การส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๑) เร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ไทยเป็น
ประตูทางผ่านหลักของการท่องเที่ยวในภูมิภาค ทั้งด้านการตลาด การขนส่ง การลงทุน การบริหารจัดการ
รวมถึงการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

(๒) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยว
ทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ เชื่อมโยงกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และธุรกิจ
ชุมชน พัฒนาคุณภาพการบริการท่องเที่ยว และยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุม
การสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(๓) เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและ
นอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยจะส่งเสริม
บทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

(๔) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่ง
ท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการ
จัดสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

(๕) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยและป้องกันการเอาเปรียบ
นักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

วัฒนธรรม

(๑) ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ได้สืบค้นและศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการอนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย

(๒) พัฒนาแหล่งวัฒนธรรม ศิลปวัตถุ และโบราณสถาน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งรายได้ของประชาชน

(๓) ประสานให้ประชาชนและเยาวชนมีบทบาทและกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ร่วมกับสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน

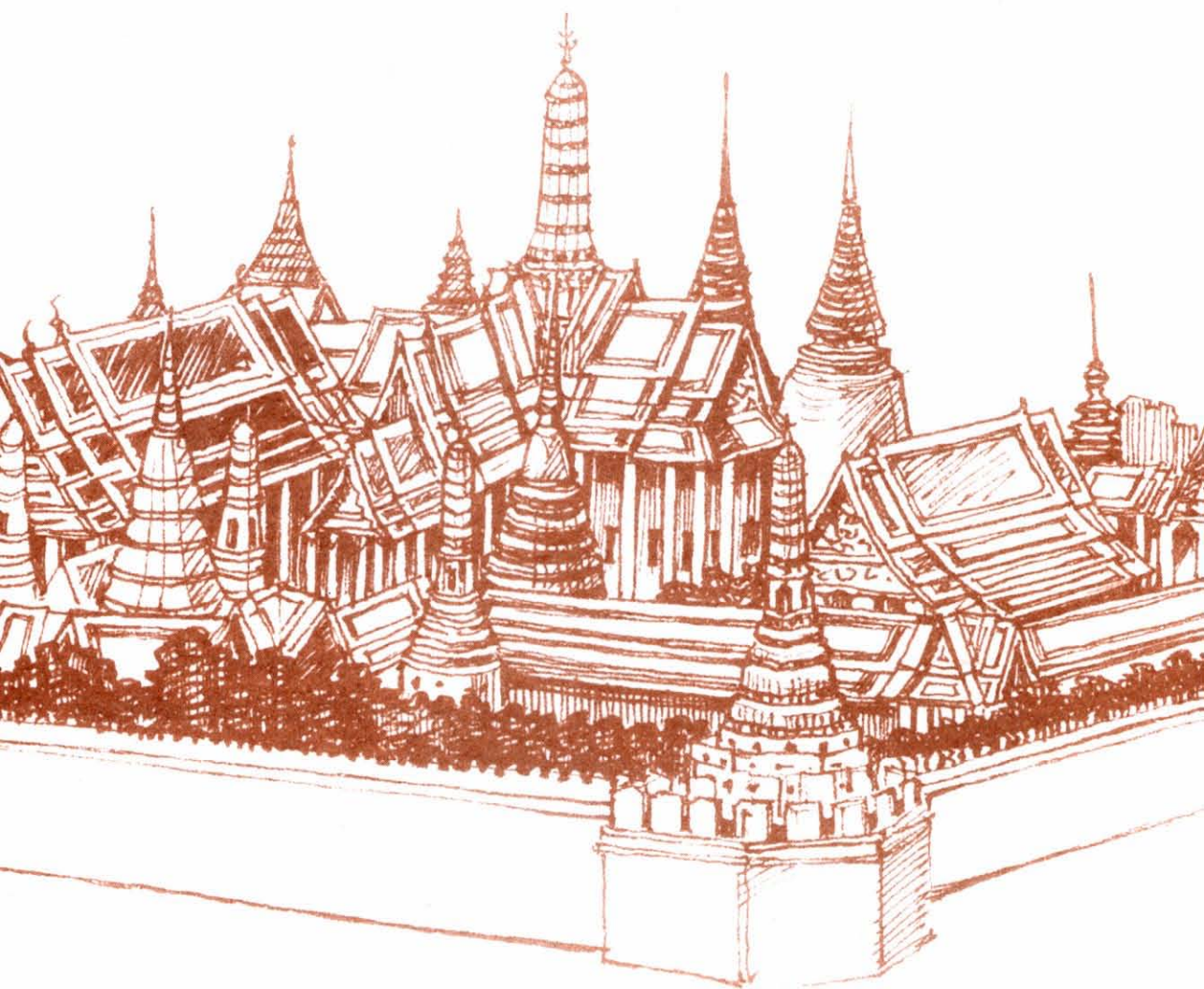
(๔) สนับสนุนให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างสมศักดิ์ศรีและสร้างสรรค์

การจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่สนองนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน ในส่วนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

การดำเนินกิจกรรม

บนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

ถนน สายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ เป็น “รากแก้ววัฒนธรรมของกรุงรัตนโกสินทร์” ซึ่งได้ก่อกำเนิด เติบโต แผ่ขยาย พัฒนา สืบสาน นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๒๕ เมื่อสถาปนาพระบรมราชจักรีวงศ์และประดิษฐานกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นปฐม ถนนสายนี้จึงอุดมไปด้วย วัด วัง โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม ความรู้ คุณค่าความเป็นไทย ศิลปะการแสดงสาขาต่าง ๆ ตลอดจนชุมชนที่เข้มแข็ง

การจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ครั้งนี้ จึงได้หยิบยกและนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ผ่านกิจกรรมหลากหลาย ด้วยความร่วมมือร่วมใจของผู้คนในทุกชุมชน หน่วยงานราชการ ตลอดจนภาคเอกชนบนถนนสายนี้ โดยสรุปภาพรวมของการจัดงาน ดังต่อไปนี้

กิจกรรมถนนคนเดิน

❖ ตักบาตรตอนเช้า

ทุกเช้าวันอาทิตย์ในช่วงเวลา ๐๖.๓๐ - ๐๗.๐๐ น. เพื่อเป็นการฟื้นฟูวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทยตั้งแต่อดีตกาลให้หวนกลับมาในชีวิตประจำวัน จึงจัดให้มี “การตักบาตร” ขึ้น ณ บริเวณวัดโพธิ์ วัดมหาธาตุ และสวนสาธารณะสันติชัยปราการ ประเพณีตักบาตรจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างบ้านกับวัดที่แน่นแฟ้นมาแต่อดีตกาล ให้แน่นแฟ้นสืบไปในอนาคต

❖ ปิดถนนให้คนเดิน

เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสชื่นชมและเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ จำนวน ๒๓ แห่ง และวิถีชีวิตบนถนนสายวัฒนธรรม โดยปิดถนนในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ความยาวประมาณ ๓,๓๑๗ เมตร (๓.๓๑๗ กิโลเมตร) เริ่มตั้งแต่

ถนนมหาราช (เลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา) ผ่าน ท่าเตียน วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) ทำราชวรดิฐ จนถึงท่าช้างวังหลวง ผ่าน ด้านหลังมหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านหลังวัดมหาธาตุ จนถึง ท่าพระจันทร์

ถนนพระจันทร์ จาก ท่าพระจันทร์ จนถึง สนามหลวง

ถนนหน้าพระธาตุ ผ่าน ด้านหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จนถึง โรงละครแห่งชาติ

ถนนราชินี ผ่าน วิทยาลัยนาฏศิลป์ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร จนถึง ท่าช้างวังหน้า

ถนนพระอาทิตย์ จนถึง สวนสาธารณะสันติชัยปราการ

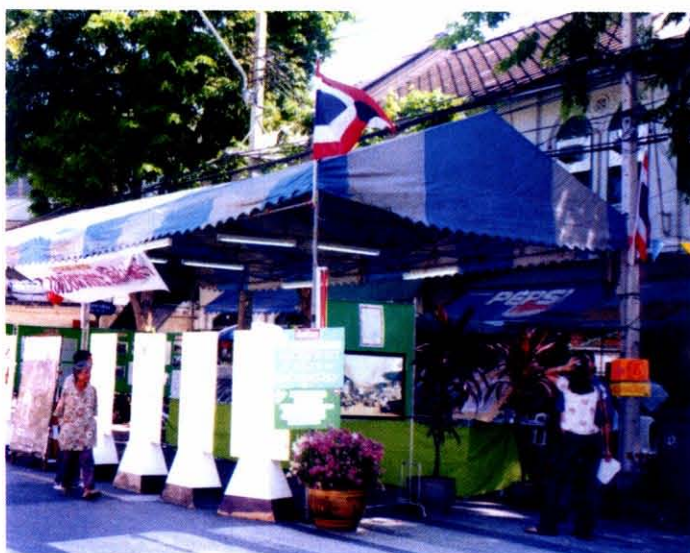
ถนนพระสุเมรุ จนถึง สี่แยกบางลำพู

❖ **กิจกรรมลานท่าเตียน** (ช่วง ปากคลองตลาด ถึง วัดโพธิ์)

จัดการละเล่นของเยาวชนในชุมชนท่าเตียน การจัดนิทรรศการภาพถ่ายโบราณของชุมชนท่าเตียนความยาว ๘ เมตร สาธิตร้านขายยาไทย ร้านกาแฟโบราณ อาหารทะเลแห้ง ตลาดขายส่งสินค้า อาหารแห่งประเภทต่าง ๆ การนวดแผนโบราณ สมุนไพรไทย

❖ **กิจกรรมลานชาววัง** (ช่วง ทำซ่างวังหลวง ถึง วัดโพธิ์)

เป็นลานแห่งการจัดงานศิลปะด้านการสืบสานวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เช่น วิทยาลัยในวังหญิง จัดสาธิตการประดิษฐ์ดอกไม้ การเขียนรูป การเขียนลาย การจัดดอกไม้สด การร้อยพวงมาลัย การทำเครื่องหอม การพับผ้าเช็ดหน้าแบบต่าง ๆ สาธิตการทำขนมไทย วิทยาลัยในวังชาย จัดกิจกรรมการแกะสลักหัวโขน การเขียนลายรดน้ำ งานแกะสลัก งานปั้นและเครื่องปั้นดินเผา โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง สาธิตการทำเครื่องทองประดับลายโบราณ

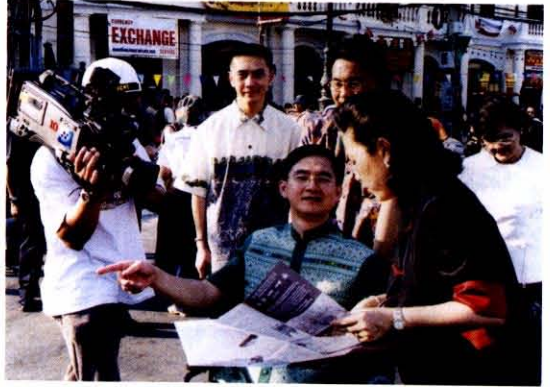

วิทยาลัยอาชีวะเอี่ยมละออ สาธิตกาแฟโบราณ วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง สาธิตการจักสาน วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ สาธิตการเขียนหน้าตู้กตา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน สาธิตดอกไม้ประดิษฐ์และผ้าพื้นเมือง สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สาธิตการทำขนมครกโบราณ ขนมไทย และพื้นบรรยากาศ “ผ้าไทยโบราณ” วิทยาเขตเพาะช่าง จัดแสดงหุ่นกระบอก กรมสวัสดิการทหารเรือ จัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับเรือพระราชพิธี

❖ **กิจกรรมลานทำซังวังหน้า** (หลังมหาวิทยาลัยศิลปากร)

จัดตลาดนัดชุมชน สาธิตการ
ปรุงยา พระเครื่องนานาชาติ การจัดกิจกรรม
ทางศิลปะของมหาวิทยาลัยศิลปากร เช่น การ

แสดงดนตรีไทย ดนตรีแจ๊ส ดนตรีร่วมสมัย การสาธิตเครื่องปั้นดินเผา
ศิลปะหัตถกรรม กิจกรรมเยาวชนสนุกกับสี การแกะสลักก้อนน้ำแข็ง
หลากสี การสาธิตประดิษฐ์เครื่องประดับสำหรับวัยรุ่น

❖ **กิจกรรมลานวัยใส** (บริเวณถนนพระจันทร์)

บริเวณถนนพระจันทร์ เป็นถนนที่ร่มรื่นด้วยต้นไม้ทั้งวัน ถนนสายนี้จึงจัดให้เป็นถนนแห่งกิจกรรมของเด็กและเยาวชน ที่จะมาแสดงออกได้อย่างเต็มที่ภายใต้ภาวะปลอดภัยดี

ตั้งแต่เช้าจรดค่ำ โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ มุมกีฬาสำหรับเด็ก การสาธิตศิลปะหัตถกรรม การแข่งขันแต่งกลอนสด การสาธิตการแกะเทียน

การเขียนภาพบนผืนผ้า มุมคาราโอเกะสาธารณะ การแสดงดนตรีของนักเรียนจากค่ายดนตรีต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็นและทัศนคติของเยาวชนผ่าน “ต้นไม้ความคิด” การเสวนาในหัวข้อ OPEN SPACE ระหว่างผู้นำเยาวชน กับ ร.ต.อ. ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดร. สิริกร มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และแพทย์หญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ การแสดงจิ๋วธรรมศาสตร์ เป็นต้น

❖ **กิจกรรมลานถนนหน้าพระลาน** (ตั้งแต่โรงละครแห่งชาติ ถึง ประตูเก้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

สาธิตการทำวาวไทยรูปทรงต่าง ๆ ถวายโดย นายปริญญา สุขชิต หรือ เป็ด สาธิตผลงานศิลปะและสาธิตงานช่างสิบหมู่บริเวณหน้าสังคีตศาลา

❖ **กิจกรรมลานหนังกลางแปลง** (ช่วง ประตูโรงละครแห่งชาติ ถึง ถนนพระอาทิตย์)

จัดสาธิตการพากย์หนังและจัดฉายภาพยนตร์กลางแปลง ผลงานของ หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ผู้สร้างภาพยนตร์-ผู้กำกับการแสดง) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ตั้งแต่เวลา ๑๘.๓๐ น. - ๒๐.๓๐ น. เป็นประจำทุกคืนวันอาทิตย์

❖ **กิจกรรมลานศิลปิน** (ตั้งแต่สี่แยกบางลำพู ถึง ถนนพระอาทิตย์)

เป็นกิจกรรมลานของศิลปินประเภทจิตรกรรม มาชุมนุมกันวาดภาพ ชุมนุมเล่นดนตรีร่วมสมัยและดนตรีไทย สาธิต

การประดิษฐ์ของจิว สาธิต ทำอาหาร-ขนม ของดีบางลำพู การแกะสลักผัก ผลไม้ การแสดงละครเร่ มายากล ห่วงไฟ คทาไฟ ชมต้นลำพูต้นสุดท้ายของบางลำพู

๒

กิจกรรมศิลปะการแสดง

ชาติไทยเป็นชาติที่มีศิลปวัฒนธรรมสืบเนื่องกันมาเป็นเวลายาวนาน ศักดิ์ศรีและเอกลักษณ์ของบ้านเมืองไทยที่สำคัญสาขาหนึ่งคือ “ศิลปะการแสดง” ทั้งที่เป็นการแสดงแบบประเพณี และการแสดงพื้นบ้าน ในโอกาสแห่งการจัดถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ จึงเป็นโอกาสอันสำคัญอีกครั้งหนึ่ง ที่ได้มีการสืบสานศิลปวัฒนธรรมสาขานี้ไว้เป็นสมบัติของชาติ จึงเกิดความร่วมมือแรงร่วมใจกันของชุมชน ศิลปินแห่งชาติ ศิลปินสาขาต่าง ๆ ในการจัดการแสดงบนเวทีทั้ง ๖ เวที และเวทีใหญ่

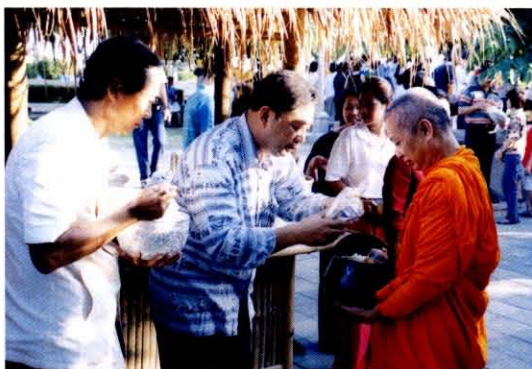
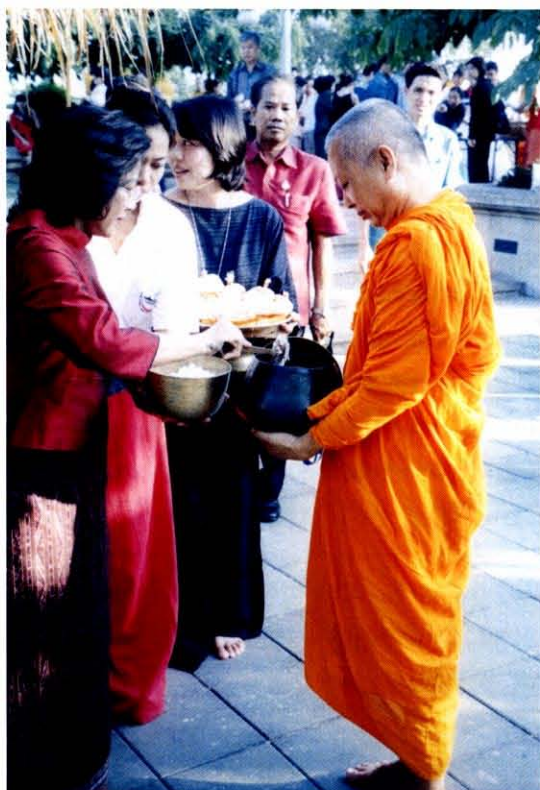
สวนสาธารณะสันติชัยปราการ โดยมีการแสดงแสง สี เสียง ในทุกคืนวันอาทิตย์ที่จัดงาน ภายใต้ชื่อ เรื่องและสาระที่สอดคล้องกับวาระสำคัญในแต่ละช่วงของการจัดงาน ซึ่ง นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้ตั้งชื่อเรื่องทั้ง ๕ เรื่อง ที่จัดแสดง ดังนี้

- ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕ “มรดกแผ่นดิน”
- ๓ เมษายน ๒๕๔๕ “จักรินทรานุสรณ์”
- ๑๔ เมษายน ๒๕๔๕ “พรศรีสงกรานต์ต์ผสานใจ”
- ๒๘ เมษายน ๒๕๔๕ “เกริกไกรกรุงแก้วโกสินทร์ — นวมินทร์ปิ่นประชา”

การแสดงแสง สี เสียง ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากศุภักษร ผู้กำกับการแสดง ผู้แสดงประกอบด้วย ศิลปินแห่งชาติ นักแสดง นักแสดงกิตติมศักดิ์ ส่วนในเวทีการแสดงอีก ๕ เวที มีการจัดการแสดงหลากหลาย ทั้งดนตรีไทย โขน ละคร หุ่นกระบอก ลิเก หนังใหญ่ วงโยธวาทิต ดนตรีสากล การแสดงพื้นบ้าน

กิจกรรมศิลปะการแสดงบนเวทีต่าง ๆ ในงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม - ๒๘ เมษายน ๒๕๕๕

วันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เวทีท่าเตียน (หน้ากรมการคลังภายใน)

- ๑๔.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. - การบรรเลงดนตรีจากสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. - การแสดงนาฏศิลป์ของชุมชนวัดโพธิ์
- ๑๖.๓๐ - ๑๘.๓๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย ดนตรีสากล ของกองทัพเรือ
- ๑๘.๓๐ - ๑๙.๓๐ น. - การแสดงละครชาตรี คณะทองใบ เรืองนนท์
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงลิเก คณะณฤพณธ์ ศิษย์หอมหวล

เวทีท่าช้างวังหลวง

- ๑๔.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. - การแสดงกระบี่กระบอง กลองยาว (แสดงบนถนน)
- ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. - การแสดงดนตรีไทยของสถาบันราชภัฏพระนคร
- ๑๖.๓๐ - ๑๘.๓๐ น. - การแสดงลำตัด คณะแม่ประยูร

เวทีท่าพระจันทร์

- ๑๔.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. - การแสดงจิ๋วธรรมศาสตร์
- ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. - การแสดงดนตรีสากล
- ๑๖.๓๐ - ๑๗.๓๐ น. - การแสดงละครเวที
- ๑๗.๓๐ - ๑๘.๓๐ น. - การแสดงดนตรีแจ๊ส ดนตรีสากล

เวทีท่าสึงคิดศาลา

- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. - รายการศรีสุขนาฏกรรม อิเหนารบกะหมังกุหนิง ทศกัณฐ์รูปกุเปรี๊น พลายบัวรบม้านิล หนุมานรบมัจฉานุ สมิงพระรามรบกามนี
- ๑๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. - การบรรเลงและการแสดงวงวรรณคดี

เวทีสวนสาธารณะสันติชัยปราการ

- ๑๔.๓๐ - ๑๕.๓๐ น. - การแสดงดนตรีไทยศิษย์ศิลป์แห่งชาติ
- ๑๕.๓๐ - ๑๘.๓๐ น. - การแสดงปี่พาทย์ไม้แข็งประชันวงศิษย์ดุริยประณีต กั๊วงสหมิตร
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. - การแสดงแสง เสียง เรื่อง “มรดกแผ่นดิน”

เวทีบางลำพู (หน้ากรมโรงงานอุตสาหกรรม)

- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทยปี่พาทย์ไม้แข็ง
- ๑๖.๐๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงลิเก คณะบรรพต ศิษย์หอมหวล

วันอาทิตย์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๕

เวทีปากคลองตลาด (หน้าโรงเรียนราชินี)

- ๑๕.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทยครูประสิทธิ์ ถาวร
- ๑๗.๐๐ - ๑๙.๓๐ น. - การแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ของชุมชนตำรวจสถานีพระราชวัง
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงหนังใหญ่วัดขนอน จังหวัดราชบุรี

เวทีท่าเตียน (หน้ากรมการค้าภายใน)

- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. - การบรรเลงดนตรีจากสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- ๑๖.๓๐ - ๑๖.๔๐ น. - การแสดงนาฏศิลป์ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
- ๑๖.๕๐ - ๑๙.๐๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย ดนตรีสากล ของกองทัพเรือ
- ๑๙.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. - การแสดงหุ่นกระบอก คณะแม่ชิ้น สกุลงิ้ว

เวทีท่าช้างวังหลวง

- ๑๔.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. - การแสดงดนตรีมหาวิทยาลัยศิลปากร
- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงกระบี่กระบอง กลองยาว (แสดงบนถนน)
- ๑๗.๓๐ - ๑๙.๓๐ น. - การแสดงดนตรีไทยของสถาบันราชภัฏพระนคร
- ๑๙.๓๐ - ๒๐.๓๐ น. - การแสดงโขนสด คณะสาคร ยิ่งเขียวสด

เวทีท่าพระจันทร์

- ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. - การแสดงดนตรีสากล
- ๑๖.๓๐ - ๑๗.๓๐ น. - การแสดงละครเวที
- ๑๗.๓๐ - ๑๙.๓๐ น. - การแสดงจิ๋วธรรมศาสตร์

เวทีท่าสึงคิดศาลา

- ๑๗.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. - การแสดงโขน ตอนสุครีพลอนตันพวยรัง

เวทีสวนสาธารณะสันติชัยปราการ

- ๑๕.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย ศิลปินแห่งชาติ ครูพินิจ ฉายสุวรรณ
- ๑๗.๐๐ - ๑๙.๓๐ น. - การแสดงคอนเสิร์ต โดยวงเพลงชมพู ชุดสิบสองภาษา
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. - การแสดงแสง เสียง เรื่อง“จักรินทรานุสรณ์”

เวทีบางลำพู (หน้ากรมโรงงานอุตสาหกรรม)

- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทยปีพาทย์ไม้แข็ง
- ๑๖.๐๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงลิเก คณะบุญเลิศ ศิษย์หอมหวล

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๕

เวทีปากคลองตลาด (หน้าโรงเรียนราชินี)

- ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย โดย ครูเดือน พาทยกุล ศิลปินแห่งชาติ
- ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. - ดนตรีและนาฏศิลป์ โดย ชุมชนและตำรวจ สน.พระราชวัง
- ๑๗.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. - การแสดงโขนสด คณะประยูร ดาวใต้

เวทีท่าเตียน

- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. - ดนตรีไทย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ๑๖.๓๐ - ๑๖.๕๐ น. - นาฏศิลป์ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
- ๑๖.๕๐ - ๑๙.๐๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย - สากล ของกองทัพเรือ
- ๑๙.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. - การแสดงลำตัด คณะสงคราม ตงสาลี

เวทีท่าช้างวังหลวง

- ๑๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. - กิจกรรมและการแสดงดนตรี โดย ม.ศิลปากร (หน้า ม.ศิลปากร)
- ๑๖.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงกระบี่กระบอง กลองยาว โดย ชุมชนท่าช้าง
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. - ดนตรีไทย โดย สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
- ๑๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. - การแสดงลำตัด คณะชินกร ไกรลาศ, แม่ประยูร ยมเยี่ยม ศิลปินแห่งชาติ

เวทีท่าพระจันทร์

- ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - ดนตรีสากล วัยใส
- ๑๗.๐๐ - ๑๙.๓๐ น. - ละครเวที โดยชาววัยใส และร่วมปลูกต้นไม้ความคิดกับชาววัยใส

เวทีสังคีตศาลา วิทยาลัยนาฏศิลป์

- ๑๖.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. - การแสดงพื้นเมืองสี่ภาค การแสดงรำโทน การแสดงรำวงมาตรฐาน - สาธิตการแสดงดนตรี - นาฏศิลป์ และการแสดงโขน

เวทีสวนสาธารณะสันติชัยปราการ

- ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย โดย ศิษย์ครูประเวศ กุ่มทูล ศิลปินแห่งชาติ
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๓๐ น. - มโหรี ประชันวงนันทาทิต/วงจามจุรี
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. - การขับเสภาวัฒนธรรมไทย โดย นายจาดูรนต์ ฉายแสง
รมว.กระทรวงยุติธรรม และ ศันสนีย์ นาคพงษ์ เลขาธิการรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- การแสดงแสง เสียง และสื่อผสม เรื่อง “พรศรีสงครามต์ผสานใจ”
โดย ศุภักษร แสดงโดย นายจาดูรนต์ ฉายแสง รมว.กระทรวงยุติธรรม
ศันสนีย์ นาคพงษ์ ศิริ หวังบุญเกิด และศิลปินแห่งชาติ อาทิ
พยงค์ มุกดา สุเทพ วงศ์กำแหง สวลี ผกาพันธุ์ ชัย เมืองสิงห์
ชัยชนะ บุญนะโชติ และทุกประชาคมบนถนนสายวัฒนธรรม

เวทีบางลำพู

- ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย “ปี่พาทย์ไม้แข็ง” คณะบรรหาร ยอดบรรเลง
- ๑๗.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. - การแสดงลิเก “คณะบรรหาร ศิษย์หอมหวล”

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕

เวทีปากคลองตลาด (หน้าโรงเรียนราชินี)

- ๑๕.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย โดย ศิษย์ครูแจ้ง คล้ายสีทอง ศิลปินแห่งชาติ
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. - เสวนา เรื่อง “กรุงเทพ ๒๒๐ ปี” โดย ผู้แทนชุมชน
- ๑๘.๐๐ - ๑๙.๓๐ น. - ดนตรีและนาฏศิลป์ โดยชุมชนและตำรวจ สน.พระราชวัง
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงลิเก คณะแก่แต่เก่า

เวทีท่าเตียน

- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- ๑๖.๓๐ - ๑๖.๔๐ น. - นาฏศิลป์ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
- ๑๖.๕๐ - ๑๘.๓๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย - สากล ของกองทัพเรือ
- ๑๘.๓๐ - ๑๙.๓๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย วงศิษย์ครูเสรี
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงของครูเสรี หวังในธรรม และลูกศิษย์

เวทีท่าช้างวังหลวง

- ๑๔.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. - กิจกรรมและการแสดงดนตรีแจ๊ส โดย มหาวิทยาลัยศิลปากร (หน้า ม.ศิลปากร)
- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงกระบี่กระบอง กลองยาว โดย ชุมชนท่าช้าง
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๓๐ น. - การแสดงดนตรีไทย โดย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ๑๘.๓๐ - ๒๐.๓๐ น. - การแสดงหุ่นละครเล็ก คณะสาคร ยิ่งเขี้ยวสด ศิลปินแห่งชาติ

เวทีท่าพระจันทร์

- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - เวทีเสวนาสถาบันนาม เรื่อง “เยาวชนอยากถาม ผู้ใหญ่อยากบอก” โดย ร.ต.อ.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รมว.มท. และ ดร.สิริกร มณีรินทร์ รมช.ศธ.
- ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. - การแสดงดนตรีสากล และละครเวที

เวทีสังคีตศาลา วิทยาลัยนาฏศิลป์

- ๑๖.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย สาธิตการแสดงดนตรี - นาฏศิลป์ และ การแสดงโขน

เวทีสาธารณะสันติชัยปราการ

- ๑๕.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย โดย ศิษย์ครูจำเนียร ศรีไทยพันธ์ ศิลปินแห่งชาติ
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๓๐ น. - การบรรเลงปี่พาทย์ไม้แข็ง วงดุริยางค์ประณีตรุ่นใหญ่ กับวงสายสกุล ดนตรีบรมครู
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. - การแสดงลูกทุ่ง ศิลปินแห่งชาติ (พยงค์ มุกดา, ชินกร ไกรลาศ, ชาย เมืองสิงห์, ชัยชนะ บุญนะโชติ, ผ่องศรี วรนุช, ไหวพจน์ เพชรสุพรรณ ฯลฯ) และศิลปินกิตติมศักดิ์ นายกร ทัพพะรังสี รองนายกรัฐมนตรี พร้อมนักร้องลูกทุ่งอีกมากมาย

เวทีบางลำพู (หน้ากรมโรงงานอุตสาหกรรม)

- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย ปี่พาทย์ไม้แข็ง คณะศิษย์พ่อปู่
- ๑๖.๐๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงลิเก คณะจเรชาย เลิศพร ศิษย์หอมหวล

วันอาทิตย์ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๕

เวทีปากคลองตลาด

- ๑๕.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย ศิษย์ครูสุดจิตต์ อนันตกุล ศิลปินแห่งชาติ
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๓๐ น. - ดนตรีและนาฏศิลป์ โดย ชุมชนและตำรวจ สน.พระราชวัง
- ๑๘.๓๐ - ๑๙.๓๐ น. - การแสดงดนตรีไทย โรงเรียนนายเรืออากาศ
- ๑๙.๓๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงโขนสด คณะสังวาลย์ เจริญยิ่ง

เวทีท่าเตียน

- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- ๑๖.๓๐ - ๑๖.๔๐ น. - นาฏศิลป์ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
- ๑๖.๕๐ - ๑๘.๓๐ น. - การบรรเลงดนตรีไทย - สากล ของกองทัพเรือ
- ๑๘.๓๐ - ๒๑.๓๐ น. - การแสดงลิเก คณะนพรัตน์ ศิษย์หอมหวล

เวทีท่าช้างวังหลวง

- ๑๔.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. - กิจกรรมและการแสดงดนตรีแจ๊ส โดย มหาวิทยาลัยศิลปากร (หน้า ม.ศิลปากร)
- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - การแสดงกระบี่กระบอง กลองยาว โดย ชุมชนท่าช้าง
- ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย โดย สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
- ๑๘.๐๐ - ๒๐.๓๐ น. - การแสดงพื้นบ้านศิลปินแห่งชาติร่วมใจถวายพระพร หวังเต๊ะ แม่ประยูร ขวัญจิต ศรีประจันต์ และชินกร ไกรลาศ

เวทีท่าพระจันทร์

- ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. - การแสดงดนตรีสากล และละครเวที

เวทีสังคีตศาลา

- ๑๖.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. - การแสดงลิเก คณะทรงพล สถาพร จาก จ.ราชบุรี
- การบรรเลงดนตรีไทย สาธิตการแสดงดนตรี - นาฏศิลป์ และการแสดงโขน

เวทีสวนสาธารณะสันติชัยปราการ

- ๑๕.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย ศิษย์ครูบุญยงค์ เกตุคง ศิลปินแห่งชาติ
- การบรรเลง โดย วงฟองน้ำ อ.บรูซ แกซตัน
- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๓๐ น. - การประชันวงเครื่องสาย วงอาทรศิลป์ กั๊ววงจุฑามณี
- ๑๗.๓๐ - ๑๘.๐๐ น. - การแสดงแสงสีเสียงและสื่อผสม เรื่อง “เกริกไกรกรุงแก้วโกสินทร์
นมมินทร์ปิ่นประชา” ส.ส.คันสนีย์ นาคพงษ์, ส.ส.ศิธา ทิวารี,
ส.ส.พิมุข ลิมะโรจน์, ดร.ณพทัย ทิวไผ่งาม และศิลปินแห่งชาติ อาทิ
ประดิษฐ์ ยุวะพุกกะ, คำพูน บุญทวี, อังคาร กัลยาณพงษ์,
ชินกร ไกรลาศ และทุกประชาคมบนถนนสายวัฒนธรรม

เวทีบางลำพู

- ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. - การแสดงดนตรีไทย ปี่พาทย์ไม้แข็ง คณะสาครศิลป์
- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๓๐ น. - การแสดงลิเก คณะวิโรจน์ ศิษย์หอมหวล

๓

กิจกรรมเสวนาภาษาวัฒนธรรม

เพื่อเป็นการรื้อฟื้น สืบสาน รวบรวมเรื่องราวแห่งประวัติศาสตร์ เรื่องราวเล่าขาน ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนบนถนนสายวัฒนธรรมแห่งนี้ ซึ่งหลายเรื่องราวสลับเปลี่ยนไปตามกาลเวลา คณะกรรมการจัดงานจึงจัดให้มีกิจกรรม “เสวนาภาษาวัฒนธรรม” ขึ้น โดยขอให้ผู้เฒ่า ผู้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และสมาชิกในชุมชนได้มีโอกาสถ่ายทอดเรื่องราวทั้งหมดผ่านเวทีเสวนาภาษาวัฒนธรรมและจะเป็นโอกาสอันดีที่จะให้มีการบันทึกเรื่องราวแห่งอดีตกาลของชุมชนเหล่านี้ไว้เป็นประวัติศาสตร์ชุมชนและสังคมในอนาคต การจัดเสวนาได้จัดในช่วงเวลากลางวัน ดังต่อไปนี้

๑. วันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร เสวนาเรื่อง “อนุรักษ์มรดกไทย” ผู้ร่วมเสวนา ประกอบด้วย พระธรรมราชาวัตร (หลวงเตี้ย) ม.ล.ประพิมพ์ อิศระเสนา นายชินกร ไกรลาส ศิลปินแห่งชาติ โดย นายแจ้ คล้ายสีทอง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นผู้ขับขานตำนานถนนสายวัฒนธรรม

๒. วันอาทิตย์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๕ ณ เวทีท่าช้าง เสวนาเรื่อง “เล่าเรื่องราวในอดีต” ผู้ร่วมเสวนา ประกอบด้วย ดร.สิริกร มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายพินิจ สุวรรณบุญย์ ศิลปินแห่งชาติ นายสมปอง ดวงไสว นายสัญญา บุญธรรม นายปฐมพฤษภ์ เกตุทัต โดย นายถวัลย์ ดัชนี ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ วาดภาพประกอบการเสวนา

๓. วันอาทิตย์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๔๕ ณ เวทีถนนพระอาทิตย์ เสวนาเรื่อง “พรศรี สกกรานต์สमानใจ” ผู้ร่วมเสวนา ประกอบด้วย นายวัฒน์ บุญจักษ์ นางเทวี บุญจักษ์ นายจุลภัทรสร พนมวัน ณ อยุธยา นายจุล วิจิตรเกษม นางสาวธนพร แต่งขาว นางพจนีย์ เฟื่องเปลี่ยน

๔. วันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ ณ เวทีปากคลองตลาด เสวนาเรื่อง “เกริกไกรกรุงแก้วโกสินทร์” ผู้ร่วมเสวนาประกอบด้วย นายจุล วิจิตรเกษม นายจุลภัทรสร พนมวัน ณ อยุธยา นางพจนีย์ เฟื่องเปลี่ยน นางสาวปรารถนา มงคลธวัช และนางสาวธนพร แต่งขาว

๕. วันอาทิตย์ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๕ ณ โรงละครแห่งชาติ (โรงละครเล็ก) การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “ประชาชนได้เอะไรจากการจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรม” เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักแก่สาธารณชน ตลอดจนทำวิทยุทัศน์ ข้อเท็จจริงและ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากที่ประชุมไปเป็นแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงวัฒนธรรมที่กำลังจะจัดตั้งขึ้นใหม่ คณะกรรมการจัดงาน จึงจัดการสัมมนาทางวิชาการดังกล่าวขึ้น ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ทรงคุณวุฒิ และเครือข่ายวัฒนธรรมจากทั่วประเทศ จำนวน ๓๐๐ คน โดย นายปองพล อดิเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี ให้เกียรติมาเป็นประธานและเข้าร่วมสัมมนาตลอดรายการ

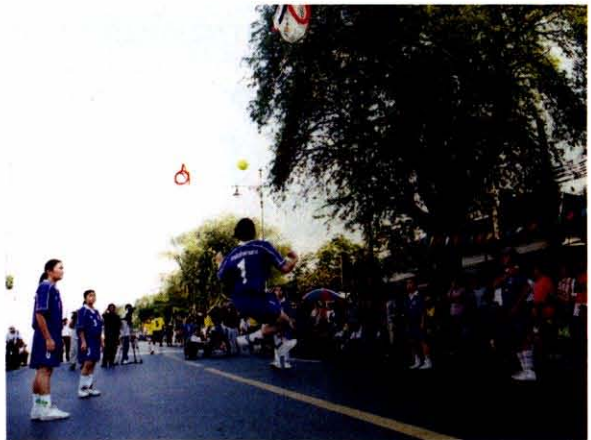
กิจกรรมกีฬาไทย

กีฬาไทยเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมอีกส่วนหนึ่ง ที่ได้มีการสืบสานกิจกรรมแห่งภูมิปัญญาของบรรพบุรุษมาอย่างสืบเนื่อง คณะกรรมการจัดงานจึงได้จัดให้มีกิจกรรมกีฬาไทยขึ้น ณ บริเวณลานวัดโพธิ์ และลานท่าช้าง ทั้งในลักษณะของการสาธิต และการให้เยาวชน ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม โดยการจัดการแข่งขันชิงชนะเลิศระหว่างชุมชนขึ้นในวันอาทิตย์ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งด้วยรางวัลจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กีฬาที่มีการแข่งขันและสาธิตในงานนี้ได้รับความร่วมมือจากกรมพลศึกษา สมาคมตะกร้อแห่งประเทศไทยและชุมชนทั้ง ๑๑ แห่งร่วมกันจัดประกอบด้วย กีฬาไทยประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ๑๑ ตะกร้อวงเตะทน
- ๑๒ แม่ไม้ตะกร้อ การเตะตะกร้อ
- ๑๓ ตะกร้อรอดหัวง
- ๑๔ ชักเย่อ
- ๑๕ เดินตะขาบ
- ๑๖ เดินไม้โลกแตก
- ๑๗ กระโดดเชือก
- ๑๘ ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย

๑๒๑

กิจกรรมองน้ำใจไมตรี

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มีกิจกรรมองน้ำใจไมตรีขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ชุมชน ร้านค้า และสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่คุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ โดยได้รับความร่วมมือจากคณะนักเรียนโรงเรียนวัดสังเวชวิศยาราม ภายใต้การนำของอาจารย์สมปอง ดวงไสว และกรรมการชุมชนวัดสังเวช ดำเนินการสำรวจและคัดเลือกร้านค้าของชุมชนที่มีอชยาศัยดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อแก่ร้านค้าและชุมชนใกล้เคียง โดยมีคณะตรวจจากโรงเรียนพณิชยการตั้งตรงจิตร ควบคุมวงโดย อาจารย์สันติ อุปนิกขิต บรรเลงประกอบในพิธีแห่งน้ำใจไมตรี รวมทั้งสิ้นจำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑

วันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๔

สถานที่

สี่แยกบางลำพู-ใต้สะพานปิ่นเกล้า

เวลา

๑๖.๓๐-๑๘.๐๐ น.

ประธานในพิธี

ม.ร.ว.จักรรถ จิตรพงศ์ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

หมายเหตุ

มีการมอบธงน้ำใจไมตรี หลังพิธีเปิดงาน

โดย ฯพณฯ ปองพล อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ร้าน คือ

๑. ร้านครัววันพรัตน์ ๒. ร้านโรตี-มะตะปะ

ครั้งที่ ๒

วันอาทิตย์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕

สถานที่

ท่าพระจันทร์-ท่าช้างวังหลวง

เวลา

๑๖.๓๐-๑๗.๓๐ น.

ประธานในพิธี

ดร.เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ รองเลขาธิการ
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

หมายเหตุ

มีการมอบธงน้ำใจไมตรี โดย
นางสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๒ ร้าน คือ
๑. ร้าน ต.เง็กชวน ๒. ร้านน้อง-ท่าพระจันทร์

ครั้งที่ ๓

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๕

สถานที่

ท่าช้างวังหลวง-ท่าเตียน

เวลา

๑๖.๓๐-๑๗.๓๐ น.

ประธานในพิธี

นายบุญมาก ปุราสะเก ผู้อำนวยการ
ส่วนส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรม

หมายเหตุ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรงานถนนสาย
วัฒนธรรม บริเวณ รร.ราชินี-สี่แยกบางลำพู
เวลา ๑๗.๐๐-๒๑.๓๐ น.

ครั้งที่ ๔

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕

สถานที่

โรงเรียนราชินี ปากคลองตลาด-
ท่าช้างวังหลวง

เวลา

๑๖.๓๐-๑๘.๐๐ น.

ประธานในพิธี

๑. ม.ร.ว.จักรภพ จักรพงษ์ เลขาธิการ
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
๒. นายบุญมาก ปุราสะเก ผู้อำนวยการ
ส่วนส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรม

ครั้งที่ ๕ วันอาทิตย์ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๕

สถานที่ ทำซ้างวังหน้า-สี่แยกบางลำพู

เวลา ๑๗.๓๐-๑๙.๓๐ น.

ประธานในพิธี นายบุญมาก ปุราสะเก ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรม

มีร้านค้า ชุมชน สถานศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่ได้รับ ธงน้ำใจไมตรี จากสำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรม-แห่งชาติ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๕๐ ร้าน

แหล่งประวัติศาสตร์

บนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

วัด วัง และชุมชน

บนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

วัฒนธรรมของชุมชนเป็นระบบความคิด ระบบคุณค่า และอุดมการณ์ที่ชุมชนได้สร้างไว้
กลั่นกรองและสืบทอดต่อเนื่องกันมา

วัฒนธรรมชุมชนในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับเงื่อนไขด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมี
อิทธิพลต่อวิธีการตั้งพื้นฐาน รูปแบบการทำมาหากินและการจัดความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับ
โลกภายนอกวัฒนธรรมของชุมชนบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา นับว่าเป็นชุมชนที่มีความหลากหลายใน
วิถีชีวิตวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน อดีตของชุมชนบริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์แต่ละชุมชนมีประวัติ
ความเป็นมาที่ยาวนาน นับว่าชุมชนทั้ง ๑๑ ชุมชน เป็นตัวอย่างชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ยังคง
รักษาศิลปวัฒนธรรมอันเป็นรากเหง้าของวัฒนธรรมชุมชนที่แท้จริง ได้แก่ ๑. ชุมชนปากคลองตลาด
๒. ชุมชนท่าเตียน ๓. ชุมชนท่าช้างวังหลวง ๔. ชุมชนหน้าพระลาน ๕. ชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากร
๖. ชุมชนท่าพระจันทร์ ๗. ชุมชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๘. ชุมชนท่าช้างวังหน้า ๙. ชุมชน
ท่าพระอาทิตย์ ๑๐. ชุมชนวัดสังเวช ๑๑. ชุมชนบางลำพู และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล
ทางด้านการศึกษา ส่งเสริมการท่องเที่ยวและด้านวัฒนธรรม อันจะยังประโยชน์ให้กับนิสิต นักศึกษา เยาวชน
และประชาชนได้เรียนรู้และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมชุมชน การจัดงานครั้งนี้จึงได้นำเสนอแหล่ง
การเรียนรู้สำคัญทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม จำนวน ๒๓ แห่ง โดยเชิญชวนให้ประชาชน
เยาวชนได้มีโอกาสสัมผัส เยี่ยมชม ตลอดจนได้จัดทำป้ายบรรจุข้อความที่เป็นความรู้ ข้อเท็จจริงแฝง
ความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้ดังกล่าวไว้หน้าทางเข้าสถานที่นั้น ๆ และจะได้จัดทำเป็นป้ายถาวร
ในโอกาสต่อไป

ประวัติศาสตร์ ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

กรุงรัตนโกสินทร์ ราชธานีแห่งที่ ๔ ของประเทศไทย ได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ หรือเมื่อ ๒๒๐ ปีล่วงมาแล้ว แต่ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของประเทศไทยนั้นไม่ใช่เพียงแค่เรื่องราวของกรุงรัตนโกสินทร์เท่านั้น วัฒนธรรมไทยได้มีการสั่งสมสืบเนื่องกันมาจากกรุงสุโขทัย สู่กรุงศรีอยุธยา สู่กรุงธนบุรี จนกระทั่งถึงกรุงรัตนโกสินทร์ในปัจจุบัน เป็นเวลากว่า ๗๐๐ ปี ดังนั้น จึงนับได้ว่ากรุงรัตนโกสินทร์เปรียบเสมือนภาพรวมวิวัฒนาการของประเทศไทย จากช่วงเวลาต่าง ๆ จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน ถนนสายวัฒนธรรมสายนี้ เป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงชุมชนเก่าแก่ตั้งแต่ครั้งโบราณเข้าด้วยกัน ตั้งแต่ชุมชนปากคลองตลาด ชุมชนท่าเตียน ชุมชนท่าช้างวังหลวง ชุมชนหน้าพระลาน ชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากร ชุมชนท่าพระจันทร์ ชุมชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชุมชนท่าช้างวังหน้า ชุมชนท่าพระอาทิตย์ ชุมชนวัดสังเวช และชุมชนบางลำพู เป็นเสมือนเส้นทางที่จะนำผู้คนในช่วงเวลาปัจจุบันย้อนกลับไปสู่รากเหง้าของตนเองในอดีต และแสดงให้เห็นถึงความเป็นมาของประเทศไทยด้วย

๑. ชุมชนปากคลองตลาด คลองตลาด คลองขุดเก่าตั้งแต่สมัยธนบุรีเป็นส่วนหนึ่งของคลองคูเมืองเดิม บริเวณปากคลองตลาด เป็นชุมชนระหว่างวัดสำคัญประจำกรุง คือ วัดราชบูรณะ ราชวรวิหาร และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร วัดประจำรัชกาลที่ ๑ ต้นทางถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ เริ่มที่

สะพานเจริญรัช ๓๑

เป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ทอดข้ามคลองคูเมือง โดยเชื่อมถนนจักรเพชรกับถนนมหาราช หน้าสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง เป็นสะพานแรกในสะพานชุดเจริญต่าง ๆ โดยสร้างในปีแรกที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชสมบัติในขณะที่มีพระชนมายุ ๓๑ พรรษา ดังนั้น จึงมีชื่อว่า “เจริญรัช ๓๑” ลักษณะเด่นของสะพานอยู่ที่ฝั่งของสะพานซึ่งมีราวสะพานเป็นรูปครึ่งวงกลม ส่วนลูกกรงสะพานทั้งสองข้างเป็นปูนปั้น รูปเลื้อยไต่พระขรรค์ บริเวณกึ่งกลางราวสะพานมีป้ายจารึกอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ว.ป.ร. และชื่อสะพาน

สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง

เดิมคือ บริเวณวังท้ายวัดพระเชตุพน วังที่ ๕ เป็นที่ประทับของพระราชโอรสในรัชกาลที่ ๓ อยู่สืบเนื่องกันมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ จึงใช้เป็นสถานที่ราชการ ลักษณะของอาคารเป็นอาคารหลังเล็กชั้นเดียวกะทัดรัด อยู่ตรงมุมถนนมหาราช บรรจบกับถนนราชินีได้รับอิทธิพลสถาปัตยกรรมศิลปะตะวันตกแบบนีโอคลาสสิก

อาคารกระทรวงพาณิชย์

ในสมัยรัชกาลที่ ๓ เคยเป็นที่ตั้งของวังท้ายวัดพระเชตุพน วังที่ ๑ - ๔ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้ดัดแปลงเพื่อใช้เป็นสถานที่ราชการ ตัวอาคารเป็นตึก ๓ ชั้น ตามแบบสถาปัตยกรรมยุโรป ด้านหน้าประดิษฐานพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ เสนาบดีพระองค์แรกของกระทรวงพาณิชย์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและเจ้าจอมมารดาอ่อน ทรงเข้ารับการศึกษาที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ก่อนที่จะเสด็จไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ และเสด็จกลับเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๗ ได้ทรงรับราชการและดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศึกษาธิการ อธิบดีกรมตรวจสารบัญชีและเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมาทรงเป็นเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์พระองค์แรกในสมัยรัชกาลที่ ๖ และอภิรัฐมนตรีในสมัยรัชกาลที่ ๗

โรงเรียนราชินี

โรงเรียนราชินี เป็นโรงเรียนหลวงสำหรับเด็กหญิงแห่งแรกของไทย นับว่ามีส่วนเปิดหน้าประวัติศาสตร์บุกเบิกการเล่าเรียนของสตรีไทยด้วย ผู้พระราชทานทรัพย์ก่อตั้งคือ สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมัยแรกก่อตั้งการเรียนแบ่งเป็น ๒ ภาค และในภาคเรียนที่สองของปีแรกนั่นเอง โรงเรียนย้ายไปอยู่ตึกแถวมุมถนนอัษฎางค์ จดถนนจักรเพชร ก่อนจะย้ายมาที่สถานสุมนทาลัย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ โปรดให้สร้างอุทิศเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี (พระนางเรือล่ม) สมเด็จพระพี่นางของสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ อาคารเป็นแบบยุโรปฝีมือช่างไทย บริเวณนี้เคยเป็นที่ตั้งกระทรวงธรรมการด้วย

ทุกวันนี้ ตึกสุมนทาลัยเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนราชินี ใช้เป็นที่สอนนาฏศิลป์ ดนตรีไทย กิจกรรมโรงเรียนนั้นก้าวหน้า เปิดสอนตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมปลาย มีศิษย์เก่าเป็นเจ้านายสตรีหลายพระองค์ รวมถึงพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ในรัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงเล่าเรียนร่วมไปกับราษฎรสามัญ

บ้านจักรพงษ์ (วังจักรพงษ์)

เดิมเป็นวังที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ทรงสร้างประทาน พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๖ ปัจจุบันเป็นที่พำนักของ ม.ร.ว.นริศรา จักรพงษ์ พระธิดา ภายในบริเวณเป็นที่ตั้งของสำนักพิมพ์ ริเวอร์บุ๊กส์ และมูลนิธิโลกสีเขียว ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จัดตั้ง โดย ม.ร.ว. นริศรา จักรพงษ์ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น หนังสือ “โลกสีเขียว” ศูนย์ข้อมูลค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๒. ชุมชนท่าเตียน เดิมท่าเตียนเป็นบริเวณที่ประทับของเชื้อพระวงศ์ มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ ท่าเลที่ตั้งอยู่ทางตะวันตก ก่อนไปทางท้ายของพระบรมมหาราชวัง เป็นแหล่งชุมชนใหญ่ เพราะเป็นท่าขึ้น-ลงสินค้าที่มาจากทางน้ำ สินค้ามาจากต่างประเทศ เช่น จีน ชาวบ้านที่ข้ามเรือไปกลับพระนคร-ธนบุรีที่ท่านี้กันคึกคัก สมัยต่อ ๆ มายังเป็นที่ยอดเรือเมล์เขียว เรือเมล์แดง ขึ้นเหนือไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตึกแถวมหาราช

เป็นตึกแถวเก่า หลังจากท่าเตียนไฟไหม้ครั้งใหญ่ในรัชกาลที่ ๔ มีการสร้างตึกศาลต่างประเทศ เป็นที่ชำระความกับต่างชาติ และตึกหลวงเป็นที่พักราชการ แต่ตึกแถวที่เห็นปัจจุบันสร้างในรัชกาลที่ ๕ ในแบบเรือนของซ็องยุโรป ซึ่งน่าจะร่วมสมัยกับตึกแถวบริเวณท่าช้างวังหลวง นับว่าเป็นยุคแรกที่สร้างตึกล้อมตลาดสด ไม่ไกลกันนัก จะเป็นที่ทำโรงโม่หรือท่าคลังสินค้าในพื้นที่ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของกรมการค้าภายใน ท่าเรือซึ่งแต่ก่อนเคยเป็นแพไม้ ปัจจุบันกลายเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มีเรือข้ามฝากไปวัดอรุณราชวราราม

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์)

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสร้างพระบรมมหาราชวังแล้ว ได้พระราชทานพระราชทรัพย์บูรณะวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ซึ่งเป็นวัดโบราณที่อยู่ใกล้กับเขตพระบรมมหาราชวัง มีนามเดิม วัดโพธาราม และโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระเจดีย์องค์หนึ่งบรรจุพระพุทธรูปพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งอัญเชิญมาจากกรุงศรีอยุธยา ต่อมาใน พ.ศ. ๒๓๗๗ รัชกาลที่ ๓ โปรดเกล้าฯ ให้บูรณะพระเจดีย์เก่าสมัยรัชกาลที่ ๑ แล้วกรุด้วยกระเบื้องเคลือบสีเขียวแล้ว

พระราชทานนามพระเจดีย์ตามพระพุทธรูปว่า “พระมหาเจดีย์ศรีสรรเพชญ์ดาญาณ” แล้วจารึกบทกวีนิพนธ์ทั้งสมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์ลงบนแผ่นศิลาติดไว้ในบริเวณพระอุโบสถ และทรงสร้างเจดีย์ใหญ่อีกองค์หนึ่งเพื่ออุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย กุรกระเบื้องสีขาว และทรงสร้างสำหรับพระองค์อีกหนึ่งองค์กุรกระเบื้องสีเหลือง พระองค์ยังโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระพุทธไสยาสที่งดงามที่สุดองค์หนึ่ง ในอิริยาบถนอนทอดพระวรกายตะแคงขวา ก่ออิฐถือปูนลงรักปิดทอง ประดิษฐานไว้ในพระวิหารมูมตะวันตกเฉียงเหนือในรัชการที่ ๔ ทรงสร้างพระมหาเจดีย์ประจำรัชกาลอีกองค์หนึ่งองค์กุรกระเบื้องสีคราม

๓. ชุมชนท่าช้างวังหลวง ท่าช้างวังหลวง คือ ท่าที่ช้างจากวังหลวงลงอาบน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา และเมื่อมีช้างเผือกจากหัวเมืองมาถวาย ก็รับช้างเผือกขึ้นบกกันที่ท่าช้างวังหลวง ชุมชนท่าช้างวังหลวงอยู่ใกล้กำแพงพระบรมมหาราชวังด้านตะวันตก ซึ่งเป็นทั้งกำแพงวังและกำแพงพระนครสันนิษฐานว่าเป็นชุมชนเก่าแก่มาเนิ่นก่อนกรุงรัตนโกสินทร์ นอกจากจะเป็นสถานที่ที่ความอยู่ช้างพาช้างหลวงจากพระบรมมหาราชวังลงอาบน้ำและเป็นที่รับช้างเผือกที่มีผู้ส่งมาถวายแล้ว ยังเป็นที่อัญเชิญพระศรีศากยมุนีชะลอกจากแพมาขึ้นบกเพื่อนำไปประดิษฐาน ณ วัดสุทัศน์เทพวราราม จึงเรียกอีกชื่อว่า *ท่าพระ*

พระบรมมหาราชวัง

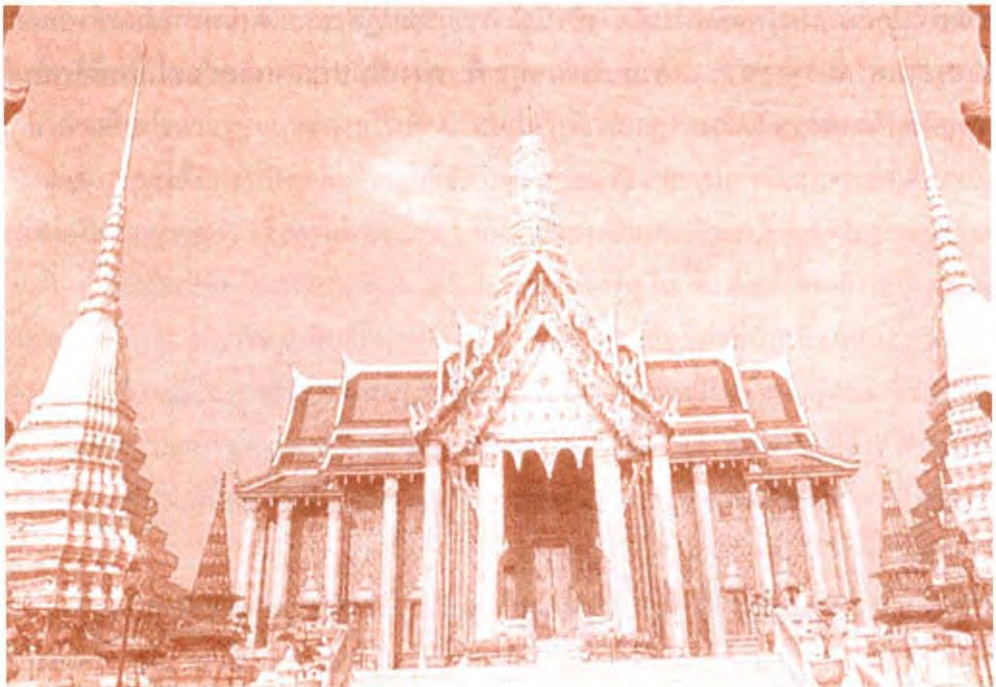
ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เสด็จเกลี้ยกลัวยราชสมบัติ เป็นกษัตริย์ต้นมหจักรีบรมราชวงศ์ ก็ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชนิเวศน์มณฑลสถานลงบนผืนดินอันเคยเป็นที่พนักของพระยาราชาศรีกับพวกจีน โดยให้จีนอพยพไปอยู่บริเวณคลองวัดสามปลื้มถึงคลองวัดสามเพ็ง

การก่อสร้างพระบรมมหาราชวังแห่งรัตนโกสินทร์นี้ ยึดเอากรุงศรีอยุธยาเป็นต้นแบบหน้าวังหันไปทางทิศเหนือทางถนนหน้าพระลาน ซ้ายมือคือแม่น้ำเจ้าพระยา ด้วยทรงเห็นว่าพระบรมมหาราชวังครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี สวยงามหาที่สุดมิได้แล้ว ทั้งการก่อสร้างอันประณีตอลังการยังเป็นนัยข่มให้ผู้คิดรุกรานครั้นคร้าม ว่าราชธานีใหม่สร้างตัวเป็นปึกแผ่นได้รวดเร็ว

การปลูกสร้างในชั้นแรกเป็นงานไม้ทั้งสิ้น ยกเว้นพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามที่ก่ออิฐถือปูนมาอีกชั้นหนึ่งจึงสร้างป้อมปราการ พระราชมณฑลเศียรและพระมหาปราสาทเป็นเครื่องก่ออิฐถือปูน ตำหนักศาลาลูกขุน และคลังยังเป็นเครื่องไม้ จนรัชกาลที่ ๓ จึงเป็นเครื่องก่ออิฐถือปูน

ตั้งแต่นั้นมา พระบรมมหาราชวังเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่รัชกาลที่ ๑-๘ แต่ละสมัยจึงมีการปฏิสังขรณ์มิได้หยุด และมีพระที่นั่งงดงามประณีตหลายองค์ ได้แก่ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระที่นั่งพิมานรัตยา พระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน พระที่นั่งไพศาลทักษิณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหสูรยพิมาน พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท และพระที่นั่งบรมพิมาน

ในบริเวณพระบรมมหาราชวัง มีพระตำหนักอันเคยเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก่อนที่จะทรงขึ้นครองราชย์ คือ พระตำหนักสวนกุหลาบ ภายหลังโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเป็นโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ เป็นโรงเรียนสำหรับพระบรมวงศานุวงศ์และบุตรหลานข้าราชการ ต่อมามีนักเรียนมากขึ้น จึงย้ายไปที่โรงเรียนสวนกุหลาบ ตึกโรงเรียนพระตำหนักฯ เดิมจึงถูกทิ้งร้าง จนเมื่อคราวฉลองกรุง ๒๐๐ ปี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะองค์ประธานการบูรณปฏิสังขรณ์พระบรมมหาราชวัง โปรดให้จัดตั้งโรงเรียนขึ้น ณ ตึกเดิมนี้ ในเขตพระราชฐาน ให้ชื่อว่า โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนในกลุ่ม เช่น กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง วิทยาลัยในวัง (หญิง) วิทยาลัยในวัง (ชาย) เพื่อสืบทอดงานศิลปวัฒนธรรมของหลวงหรือในรูปแบบของชาววัง

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)

วัดตั้งอยู่ในเขตพระราชฐานชั้นนอกทางตะวันออกของพระบรมมหาราชวัง เป็นอารามที่ไม่มีกษัตริย์ปกครอง รัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพร้อมกับพระบรมมหาราชวังและกรุงรัตนโกสินทร์ ดังแบบแผนของกรุงศรีอยุธยา ที่ในวังมีวัด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพื่อความสะดวก เมื่อพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกุศลตามราชประเพณี และเพื่อเป็นที่บรรจุพระบรมอัฐิของพระมหากษัตริย์ และพระอัฐิของเจ้านายในราชสกุล

ภายในพระอุโบสถวัดพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางสมาธิราบ สกุลศิลปะช่วงล้านนา ซึ่งรัชกาลที่ ๑ ทรงอัญเชิญจากเวียงจันทน์ เพื่อมาเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง

ในวัดยังมีสถานที่สำคัญ เช่น *ปราสาทพระเทพบิดร* เดิมรัชกาลที่ ๔ พระราชทานนามว่า พระพุทธปรารังปราสาท ถึงรัชกาลที่ ๖ พระราชทานนามใหม่ว่า ปราสาทพระเทพบิดร ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปรัชกาลที่ ๑-๘ *พระศรีรัตนเจดีย์* ที่มองเห็นเด่นเป็นสีทองจับตา ภายในมีเจดีย์องค์น้อยบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และใกล้ ๆ กันนั้นจะเห็นนครวัดจำลอง

ทุกวันนี้มีนักท่องเที่ยวทั้งไทยและเทศจากทั่วโลก หลังไหลมาชมพระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดารามหนาแน่นทุกวัน นับแต่เช้าจรดเย็น เมื่อต้องลำแสงพระอาทิตย์หรือยามค่ำเมื่อต้องแสงไฟจะงดงามจับใจยิ่งนัก การบูรณปฏิสังขรณ์ดำเนินมาโดยสม่ำเสมอ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธานและทรงเป็นหลักทางใจแก่คนทำงานศิลปวัฒนธรรมทั้งปวง

ทำราชวรดิฐ และพระที่นั่งราชกิจวินิจฉัย

ในสมัยรัชกาลที่ ๑ เรียกกันว่า พระฉนวนน้ำประจำทำพระราชวังหลวง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๒ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างตำหนักน้ำ และรัชกาลที่ ๔ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเป็นหมู่พระที่นั่ง ๔ องค์ ได้แก่ พระที่นั่งหลังคณพิมาน พระที่นั่งทิพยสถานเทพสถิต พระที่นั่งราชกิจวินิจฉัย และพระที่นั่งองค์ในสราญรมย์ และพระราชทานนามว่า ทำราชวรดิฐ หมายถึง ทำอันประเสริฐแห่งราชการ ปัจจุบันคงเหลือเพียงพระที่นั่งราชกิจวินิจฉัยเพียงองค์เดียวเท่านั้น

๔. ชุมชนหน้าพระลาน หน้าพระลานเกิดเก่าแก่มาพร้อมกับกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นชุมชนหน้าพระบรมมหาราชวัง ที่ประทับแห่งพระบูรพมหากษัตริย์ ถนนดินที่หน้าพระลานนั้น เคยเป็นทางเสด็จพระดำเนินโดยพระบาทแห่งปฐมกษัตริย์ครั้งอัญเชิญพระศรีศากยมุนี ต่อมาได้ขยายถนนตามแบบใหม่ในรัชกาลที่ ๕ พร้อมสร้างตึกที่สวยงามในแบบยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ หรือ เรอเนสซองส์ของยุโรป

๕. ชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากร ถือกำเนิดจากการเป็นโรงเรียนประณีตศิลปกรรม ในสังกัดของกรมศิลปากร ด้วยการเปิดสอนวิชาจิตรกรรม และประติมากรรมให้แก่ข้าราชการและนักเรียนในสมัยนั้นโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน มีศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี ชาวอิตาลี เป็นผู้วางรากฐานการศึกษาด้านศิลปะตามรูปแบบของยุโรปขึ้น โดยได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศิลปากรในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ และได้มีการเปิดสอนในคณะจิตรกรรม สถาปัตยกรรม คณะโบราณคดี และคณะมัณฑนศิลป์ในเวลาต่อมา จึงทำให้มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นมหาวิทยาลัยทางศิลปะแห่งแรกของประเทศไทย ปัจจุบันมีนักศึกษาศิลปะกว่า ๓,๐๐๐ คนศึกษาอยู่ใน ๔ คณะ วิชาช่างต้น ซึ่งรวมเป็นวิทยาเขตวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศึกษาศิลปะการ มหาวิทยาลัยแห่งนี้นับเป็นแหล่งกำเนิดศิลปินใหญ่สุดของชาติ อยู่ในชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากรจากวังท่าพระในอดีต ผู้คนในชุมชนปัจจุบันยังคงสืบทอดบรรยากาศอันอบอุ่นด้วยกลิ่นสีและสุนทรีย์ในการมองชีวิตศิลปกรรมอันล้ำค่าควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ศิลปกรรมในอดีต มหาวิทยาลัยศิลปากรอยู่ร่วมรั้วเดียวกับกรมศิลปากร

๖. ชุมชนท่าพระจันทร์ ชุมชนอันจอบแจอดีตเคยมีป้อมอยู่ทางทิศตะวันตกชื่อว่า ป้อมพระจันทร์ เป็น ๑ ใน ๑๔ ป้อมป้องกันพระนคร สร้างในรัชกาลที่ ๑ รื้อลงในรัชกาลที่ ๕ แต่สถานที่สำคัญของชุมชนซึ่งยังอยู่ให้เห็น ในวัดนี้มีพระอารามหลวงอันเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ของไทยคือ วัดมหาราชยุวราชรังสฤษฎ์

วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร

เป็นพระอารามหลวงฝ่ายมหานิกายชั้นเอกชนิดราชวรมหาวิหาร ซึ่งกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนให้เป็นโบราณสถานสำคัญของชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๒ เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยา ชื่อเดิมของวัดคือ วัดสลัก ต่อมาในสมัยธนบุรีได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวง ในสมัยรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท โปรดให้บูรณะวัดสลักขึ้นใหม่ พระราชทานนามว่า “วัดนิพพานาราม” ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้ใช้วัดนี้เป็นที่สังคายนาพระไตรปิฎก จึงพระราชทานนามใหม่ให้แก่วัดว่า “วัดพระศรีสรรเพชญ์” จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๓๔๖ ได้พระราชทานนามใหม่ให้แก่วัดอีกครั้งว่า “วัดมหาธาตุ” ตามชื่อพระอารามในสมัยอยุธยา ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและเป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราช ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้จัดตั้งบาลีวิทยาลัยขึ้นที่วัดแห่งนี้คือ มหาธาตุวิทยาลัย และโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอาคารถาวรวัตถุเพื่อใช้ในงานพระศพของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร แล้วจะพระราชทานเป็นสังฆิกเสนาสน์ สำหรับมหาธาตุวิทยาลัย ซึ่งต่อมาพระราชทานนามว่า “มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” แต่อาคารหลังนี้สร้างเสร็จในสมัยรัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังได้พระราชทานทรัพย์สิ้นส่วนพระองค์ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชพระองค์นี้จำนวนหนึ่งพันชั่ง อุทิศเป็นค่าบูรณะวัด จึงพระราชทานสร้อยพระนามพระอารามว่า “วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์” เป็นการเฉลิมพระเกียรติแด่พระราชโอรส

ตลาดพระเครื่อง

ตึกแถวและตรอกซอยบริเวณท่าพระจันทร์เป็นแหล่งตลาดพระเครื่อง มีมานานประมาณ ๒๐ กว่าปี ซึ่งเดิมค้าขายแลกเปลี่ยนกันอยู่ในบริเวณวัดมหาธาตุ แต่ต่อมาย้ายมาอยู่ ณ ที่นี้ ซึ่งเป็นพื้นที่ของกรมธนารักษ์ โดยมีเอกชนดูแลจัดเก็บค่าเช่าแผงอีกทอดหนึ่ง และในปัจจุบันได้ขยายพื้นที่ตลาดจนถึงริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในพื้นที่ของกรมเจ้าท่า โดยมีเอกชนดูแลจัดเก็บค่าเช่าเช่นกัน ในตลาดมีร้านและแผงเช่าพระประมาณ ๒๐๐ ร้าน โดยพระพิมพ์ที่เป็นที่นิยมซื้อขายคือ เบญจภาคี ราคาซื้อขายแลกเปลี่ยนในตลาดมีตั้งแต่ไม่มีราคาเลยจนถึงหลายล้านบาท นอกจากพระพิมพ์และเหรียญพระต่าง ๆ แล้ว ในตลาดยังมี พระพุทธรูป เหรียญกษาปณ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการสะสมพระ รวมทั้งหนังสือคู่มือดูพระต่าง ๆ ด้วย

๗. ชุมชนธรรมศาสตร์ ถนนพระจันทร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กลุ่มอาคารเรียนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เดิมเรียกว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) ที่สร้างขึ้นหลังสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง นับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมของไทยสมัยหนึ่ง ออกแบบโดย นายจิตรเสน อภัยวงศ์ อาคารที่ว่ากันว่าเป็นอาคารสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตลอดมาก็คือ อาคารโดม ซึ่งหันหน้าอาคารลงไปสู่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศตะวันตก อาคารเรียนนี้เป็นสถาปัตยกรรมแบบสากล ซึ่งมีได้ยึดถืออิทธิพลศิลปะของสถาปัตยกรรมของชาติใด ๆ เป็นหลักในการออกแบบ แต่ได้อาศัยการออกแบบให้เหมาะสมกับอาคารในเขตร้อน ดังจะเห็นได้จาก การกำหนดความสูงของห้องให้มีความสูงที่กระแสลมจะผ่านได้มากกับการทำชายคากว้างเพื่อใช้บังแดดและฝน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นตลาดวิชา เมื่อแรกก่อตั้งยังเป็นมหาวิทยาลัยเปิด ผู้ใดใฝ่เรียนรู้ก็สามารถมาสมัครเรียนได้ ปัจจุบันบรรยากาศแห่งเสรีภาพและการเรียนรู้ก็ยังอบอวล

ก่อนจะมาเป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในสมัยรัชกาลที่ ๑ บริเวณนี้เคยเป็นส่วนหนึ่งของพระราชวังบวรสถานมงคล หรือวังหน้า มีกำแพงวังและประตูป้อมปราการให้เห็นทางด้านถนนพระจันทร์

สมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อยกเลิกตำแหน่งวังหน้าแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พื้นที่ส่วนนี้เป็นกรมทหาร มีการสร้างอาคารรูปโดม-สัญลักษณ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ปัจจุบัน ผู้ออกแบบคือ นายจิตรเสน (หมีว) อภัยวงศ์

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ถือกำเนิดขึ้น ณ ตึกโรงเรียนกฎหมายเดิมต้นถนนราชดำเนินกลาง (ต่อมาเป็นที่ตั้งกรมโฆษณาการและกรมประชาสัมพันธ์ โดยลำดับ) พ.ศ. ๒๔๗๘ จึงย้ายมาที่กรมทหารนี้ ผู้ประศาสน์การคือ หลวงประดิษฐมนูธรรม หรือนายปรีดี พนมยงค์ เมื่อแรกตั้งใช้ชื่อว่า *มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง* สอนเฉพาะวิชากฎหมาย และเศรษฐศาสตร์การเมือง

จากมหาวิทยาลัยเปิดในยุคแรก กลายเป็นมหาวิทยาลัยปิด คือต้องสอบคัดเลือกเข้าเรียน และขยายสาขาวิชาออกไปอย่างกว้างขวาง ทั้งได้เปลี่ยนชื่อเป็น *มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์* มีศูนย์การเรียนทั้งที่ท่าพระจันทร์และรังสิต

เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในชุมชนนี้ มีมาอย่างต่อเนื่อง นับแต่ พ.ศ. ๒๔๗๗ ปีที่ก่อตั้งมาถึง พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๔๘๘ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นที่ตั้งกองบัญชาการขบวนการเสรีไทยในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๙๔ นักศึกษาเรียกร้องให้กองทัพบกคืนมหาวิทยาลัยในช่วงกบฏแมนฮัตตัน พ.ศ. ๒๔๙๕ มีการเดินขบวนต่อต้านสงครามเกาหลี และต่อต้านสหรัฐอเมริกา ครั้งนั้นมีนักศึกษาถูกจับหลายราย พ.ศ. ๒๕๐๐ ประท้วงการเลือกตั้งในยุคจอมพล ป. พิบูลสงคราม มาจนถึงยุคสายลมแสงแดด ที่ชุมชนมีแต่ความสำเร็จสำราญต่อยุคสมัยแห่งการแสวงหา และที่ตามมาคือ เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ นักศึกษาได้พากันเรียกร้องประชาธิปไตยส่วนที่ขาดหายไป จนเกิดเหตุการณ์วิปโยค มีผู้ล้มหายตายจาก หากในที่สุดแล้ว... ก็ได้สิ่งที่เรียกร้องคืนมา

โดยที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งให้สิทธิเสรีภาพแก่นักศึกษาอย่างเปิดกว้าง บรรยากาศนับตั้งแต่ยุคก่อตั้งผลักดันให้เราชนนักศึกษามาหา *ความหมาย* ในการเล่าเรียนและการมีชีวิตกันมาก ทั้งความเป็นไปในชุมชนก็เชิญชวนให้ขึ้นเวทีปราศรัย *ไฮด์ปาร์ค* ทางการเมืองระดับอุดมศึกษากันอยู่บ่อยครั้ง จากการชุมนุมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญของประเทศหลายครั้ง

ท้องสนามหลวง

สนามหลวงตั้งอยู่บริเวณตอนเหนือของพระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ชาวบ้านเรียกบริเวณนี้ว่า ฟุ้งพระเมรุ เพราะเคยเป็นที่ตั้งพระเมรุมาศ หรือพระเมรุ ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระมหากษัตริย์ หรือพระศพพระบรมวงศานุวงศ์ แต่รัชกาลที่ ๔ โปรดให้ออกประกาศห้ามเรียกฟุ้งพระเมรุ ให้เรียกท้องสนามหลวง เดิมท้องสนามหลวงมีพื้นที่แค่แนวถนนกลางสนามหลวงในปัจจุบัน ในรัชกาลที่ ๕ เมื่อกรมพระราชวังบวรวิไชยชาญทิวงคตแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้รื้อป้อมปราการและอาคารในพระราชวังบวรสถานมงคลด้านตะวันออก เปิดกว้างเป็นท้องสนามหลวงด้านเหนือ หลังเสด็จกลับจากประพาสยุโรป ใน พ.ศ. ๒๔๔๐ โปรดให้ตกแต่งท้องสนามหลวงเป็นรูปไข่ แล้วปลูกต้นมะขามสองแถวโดยรอบ

กรมศิลปากร

ในบริเวณที่ตั้งกรมศิลปากรปัจจุบัน แต่เดิมเคยเป็นส่วนหนึ่งของวังถนนหน้าพระลานวังกลาง และวังถนนหน้าพระลานตะวันออก ซึ่งรัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นพระราชทานเจ้านายซึ่งทรงพระเจริญถึงเวลาสมควรมีวังที่ประทับอยู่ต่างหาก

วังทั้งสองมารวมเป็นหนึ่งเดียวในรัชกาลที่ ๔ สุดท้ายเป็นที่ประทับของกรมหมื่นปราบปรปักษ์ ในรัชกาลที่ ๕ วังได้กลายมาเป็นโรงเรียนช่างสิบหมู่ของกรมศิลปากร

กรมศิลปากรเป็นหน่วยงานราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่สำคัญยิ่งมากมายหลายอย่างนับแต่บำรุงรักษา ผดุง ส่งเสริม ฟื้นฟู และเผยแพร่แบบอย่างทางศิลปะ และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติคั่นคว้า สำรวจ และจัดแสดงทางประวัติศาสตร์โบราณคดี สถาปัตยกรรมวรรณกรรม นาฏศิลป์ คีตศิลป์ รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับระเบียบ ประเพณีต่าง ๆ

นอกจากนี้ กรมศิลปากรยังทำหน้าที่ดูแลหอสมุดแห่งชาติ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่พระราชอาณาจักรเก็บรักษา เอกสารสำคัญของชาติ และโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุสำคัญของชาติ

ภายในกรมศิลปากรยังมี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ศิลป์ พีระศรี และหอประติมากรรมต้นแบบ จัดแสดงต้นแบบอนุสาวรีย์และประติมากรรมอื่น ๆ ที่มีความสำคัญของไทย

อนุสาวรีย์ทหารอาสาสงครามโลกครั้งที่ ๑

รัชกาลที่ ๖ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อบรรจุอัฐิของทหารอาสาที่เสียชีวิต ในขณะที่ปฏิบัติราชการร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ ๑ และได้เสด็จฯ ไปทรงประกอบพิธีบรรจุอัฐิที่ฐานของอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๒ รูปแบบของอนุสาวรีย์แห่งนี้ทำเป็นเจดีย์ประยุกต์ซึ่งนำต้นแบบมาจากสถาปัตยกรรมแบบศรีวิชัยที่เรียกว่า “จันทิ” โดยสมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์ได้ทรงออกแบบไว้ และ ม.จ.ประวิช ชุมสาย ณ อยุธยา ทรงสร้าง ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ของทุกปี ซึ่งถือเป็นวันทหารอาสา จะมีพิธีวางพวงมาลา ณ อนุสาวรีย์แห่งนี้ เพื่อเป็นเกียรติแก่ทหารอาสาที่เสียชีวิต

๘. ชุมชนท่าช้างวังหน้า

เกิดขึ้นในบริเวณอันเคยเป็นที่ตั้งวังที่ประทับของกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ซึ่งเรียกว่า พระราชวังบวรสถานมงคลหรือวังหน้าเช่นกัน ในปัจจุบันครอบคลุมบริเวณของหน่วยงาน อันเกี่ยวข้องกับผูกพันกับศิลปะ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ราชประเพณีของชาติอย่างมากมาย

โรงละครแห่งชาติ

เดิมเคยเป็นที่แสดงนาฏศิลป์และดนตรีของชาวไทยและต่างประเทศที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันหลังจากที่มีการก่อสร้างอาคารประเภทนี้เพิ่มขึ้นหลายแห่ง โรงละครแห่งนี้ก็เริ่มคลายความสำคัญลง แต่ก็ยังมีการแสดงโดยนักแสดงจากกรมศิลปากรเป็นประจำ ที่เห็นในปัจจุบันนับเป็นโรงที่สอง โรงละครโรงแรกนั้น ตั้งอยู่บริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครติดกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่เกิดเพลิงไหม้เสียหายหมด ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงได้ก่อสร้างใหม่ที่เชิงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าฝั่งพระนคร ใช้เวลาก่อสร้างนาน ๕ ปี มีความจุ ๑,๓๑๙ ที่นั่งทางด้านขวามีโรงละครขนาด ๓๕๐ ที่นั่ง เรียกกันว่า โรงละครเล็ก ลักษณะสถาปัตยกรรมไทยประยุกต์ สนามภายในประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว สร้างใน พ.ศ. ๒๕๐๘ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติที่ทรงมีพระปรีชาสามารถเชี่ยวชาญรอบรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงกิจการกองทัพบกและกองทัพเรือ

วิทยาลัยนาฏศิลป์

ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ โดย ฯพณฯ พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ อธิบดีกรมศิลปากร เดิมมีชื่อว่า “โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์” เป็นสถาบันศึกษานาฏศิลป์ ศิลปวัฒนธรรม และดนตรีแห่งแรกของประเทศ ภายในมีรูปปั้นพระพิฆเนศ ซึ่งเป็นเทพแห่งศิลปศาสตร์ ประดิษฐานอยู่บริเวณหน้าตึกอำนวยการ แทนหินสลักซึ่งพื้นฐานรองรับองค์พระพิฆเนศ เดิมคือบุษบกสำหรับตั้งพระปฐมบรมราชานุสาวรีย์ ภายในมีพระอุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส สร้างในรัชกาลที่ ๓ โดยสมเด็จพระบรมราชาเจ้ามหาศกดิพลเสพทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของพระราชวังบวรสถานมงคล เป็นแนวคิดเดียวกับการสร้างวัดพระแก้วในพระบรมมหาราชวัง จึงนิยมเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า วัดพระแก้ววังหน้า รูปทรงหลังคาเป็นแบบจตุรมุข ปัจจุบันอยู่ภายในวิทยาลัยช่างศิลปกรมศิลปากร

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร

สมัยรัชกาลที่ ๕ พิพิธภัณฑ์สถานสำหรับพระนครอยู่ที่ หอคองคอเดีย หรือ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ก่อนจะย้ายมาใช้พื้นที่พระที่นั่ง ๓ องค์ของวังหน้า ถึงรัชกาลที่ ๗ พระราชทานพระที่นั่งและหมู่พระวิมานทั้งหมดในบริเวณวังหน้าให้เป็นพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับพระนคร ก่อนจะเปลี่ยนมาเป็น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร ในปี พ.ศ. ๒๔๙๗

ปัจจุบันมีการจัดแสดงแบ่งเป็น ๓ หมวด คือ

๑. **ประวัติศาสตร์ชาติไทย** ตั้งแต่อาณาจักรสุโขทัยถึงรัตนโกสินทร์ จัดแสดง ณ พระที่นั่งควิโมกขพิมาน

๒. **ประวัติศาสตร์ศิลปะและโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์** จัดแสดงที่ส่วนหลังของพระที่นั่งควิโมกขพิมานและภายในอาคาร มหาสุรสิงหนาท ส่วนยุคประวัติศาสตร์ ทวารวดี ศรีวิชัย ลพบุรี แสดงในอาคารมหาสุรสิงหนาท

๓. **ประณีตศิลป์และชาติพันธุ์วิทยา** จัดในหมู่พระวิมาน แสดงศิลปวัตถุ เครื่องทอง เครื่องถม เครื่องมุก เครื่องไม้ เครื่องดนตรี เครื่องถ้วย ราชยานคานหาม อาวุธโบราณ หัวโขน หุ่นกระบอก หนังใหญ่ ฯลฯ

นอกจากนี้ยังมีเครื่องประกอบในพระราชพิธีและราชรถที่ใช้ในกระบวนแห่พระบรมศพ พระที่นั่งและตำหนักในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ล้วนมีความงามเป็นตัวอย่างของสถาปัตยกรรมไทยอันล้ำค่า

๔. ชุมชนถนนพระอาทิตย์

ชุมชนถนนพระอาทิตย์ได้ชื่อจากป้อมพระอาทิตย์ ๑ ใน ๑๔ ป้อม ป้อมกันกรุงครั้งรัชกาลที่ ๑ เป็นชุมชนเติบโตมาพร้อมกันการสร้างพระนครในอดีต เป็นศูนย์กลางการปกครองและศิลปวัฒนธรรมมีวังตำหนักเจ้านาย คฤหาสน์ข้าราชการบ้านเรือนราษฎรที่ได้รับอิทธิพลสถาปัตยกรรมทั้งจากจีนและยุโรป เรียงรายต่อเนื่องไปทั้งสองปากถนน

บ้านพระอาทิตย์

อาคารหลังนี้ตั้งอยู่บนที่ดินประมาณ ๒ ไร่ ในสมัยรัชกาลที่ ๒ เป็นที่ตั้งของวังของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นกษัตริย์ศรีศกดิเดช พระโอรสของวังหน้าในรัชกาลที่ ๒ และในสมัยรัชกาลที่ ๖ ผู้สืบเชื้อสาย คือ เจ้าพระยาวรวงศ์พัฒน (ม.ร.ว.เย็น อิศรเสนา) เสนาบดีกระทรวงวัง ได้สร้างบ้านขึ้นมาใหม่ ประกอบด้วยอาคาร ๒ หลัง ซึ่งก็คือ อาคารที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๓๐ สถาบันวัฒนธรรมไทย-เยอรมัน (เกอเธ่) ได้ขอเช่าเป็นที่ทำการ ในปัจจุบันได้กลายเป็นสำนักงานของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ซึ่งได้ก่อสร้างอาคารด้านหลังในแบบที่กลมกลืนกับของเดิม

บ้านเจ้าพระยา

เดิมเป็นวังพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นสถิตธำรงสวัสดิ์ พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมารัฐบาลในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้ซื้อที่ดินแล้วสร้างที่ทำการกรมตำรวจ เมื่อพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าคำรบทรงดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจนครบาลและบุตรได้ทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือกราบบังคมทูลขอพระราชทานที่ดินจากรัชกาลที่ ๖ ดังนั้น บริเวณนี้จึงได้เรียกกันว่า วังพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าคำรบ

ป้อมพระสุเมรุ

เป็น ๑ ใน ๑๔ ป้อม ที่สร้างพร้อมกับแนวกำแพงพระนครในสมัยรัชกาลที่ ๑ โดยแนวกำแพงจะรายล้อมคลองรอบกรุงไปจนถึงแม่น้ำเจ้าพระยา ป้อมทั้ง ๑๔ ได้แก่ จักรเพชร ฝีเสื้อ พระจันทร์ พระอาทิตย์ พระสุเมรุ มหาเทพ มหาชัย มหาปราบ มหายักษ์ มหาฤกษ์ ยุคนธร อิศินธร เสือทยาน และหมูหลวง ปัจจุบันป้อมต่าง ๆ ทรวดทรงหลง จึงมีกรือทึง คงเหลือเพียงมีลักษณะเป็นรูป ๖ เหลี่ยม มีฐาน ๒ ชั้น ฐานชั้นแรกมีบันไดทางขึ้นได้ ๒ ทางและมีทางเดินโดยรอบชั้นนี้ กำแพงของฐานชั้นที่ ๒ ทำเป็นรูปใบเสมา ประตูหน้าต่างเจาะเป็นช่องสี่เหลี่ยม และเจาะช่องลมเป็นรูปวงโค้งแหลมเป็นระยะ ผนังเจาะช่องเป็นรูปกากบาทโดยรอบ หลังคาเป็นโครงไม้ฉาบปูน มีหอรบหลังคาป้อมนี้ได้พังทลายลงในช่วงรัชกาลที่ ๕ ถึงรัชกาลที่ ๗ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๐๒ กรมศิลปากรได้บูรณะขึ้นมาใหม่ และได้บูรณะอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ตามรูปแบบเดิมที่พบในภาพถ่ายสมัยรัชกาลที่ ๕ และพ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บูรณะอีกครั้ง

พระที่นั่งสันติชัยปราการ

เป็นพระที่นั่งขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณสวนสันติชัยปราการ สร้างด้วยไม้ทั้งหลัง และมีการแกะสลักไม้เป็นลวดลายตกแต่งงดงามโดยช่างฝีมือของไทย พระที่นั่งแห่งนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อแสดงความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อประชาชนชาวไทย เปรียบเหมือนของขวัญจากประชาชนไทยในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานนามพระที่นั่งและสวนว่า “สันติชัยปราการ” มีปราการที่เป็นเครื่องหมายแห่งชัยชนะของสันติภาพ

๑๐. ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ตำนานวัดสังเวชเล่าว่า วัดนี้ชาวจีน ๓ คนร่วมกันสร้าง จึงเรียกว่า วัดสามจีน กล่าวกันว่า มีสมบัติฝังอยู่ใต้ดินบริเวณวัง โดยมีปริศนาสายแทงว่า “ตำบลวัดสามจีน มีหินสามก้อนที่นอนสามวัน มีต้นโศกเอน เจ้าเณรนั่งฉัน” มีการบูรณะวัดสังเวชในรัชกาลที่ ๒ และ ๓ โดยเฉพาะในรัชกาลที่ ๓ นั้น โปรดให้ย้ายพระอุโบสถมาอย่างที่ตั้งปัจจุบัน และมีสิ่งก่อสร้างที่ประดับตกแต่งแบบจีนให้เห็นจนทุกวันนี้

ซุ้มประตូវังกรมหลวงจักรเจษฎา

ซุ้มประตូវังนี้เป็นส่วนที่เหลืออยู่ของวังที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมหลวงจักรเจษฎา สมเด็จพระอนุชาธิราชพระองค์เล็กของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช บริเวณนี้สมัยธนบุรีเป็นพระนิเวศน์สถานเดิมของสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท ซึ่งทรงดำรงตำแหน่งวังหน้าในรัชกาลที่ ๑ ซุ้มประตูนี้มีความสูงประมาณ ๔ เมตร กว้าง ๑.๘๐ เมตร ยาว ๓.๘๐ เมตร ลักษณะเป็นซุ้มประตูก่ออิฐถือปูน ตรงกลางซุ้มประตูมีศาลไม้มีคำจารึกว่า กรมหลวงจักรเจษฎา

อาคารโรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช

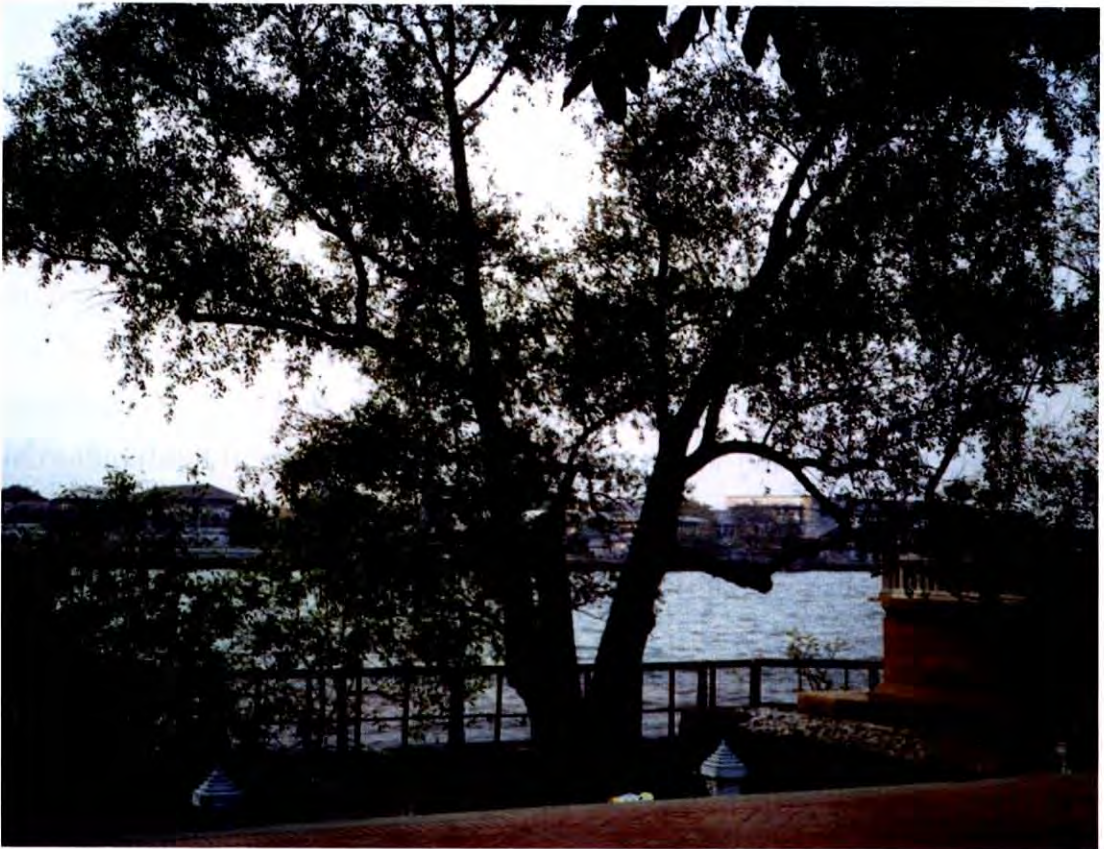
สถานที่นี้ พ.ศ. ๒๔๖๓ เป็นโรงพิมพ์ตำราของกระทรวงธรรมการ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงเปิดเป็นโรงเรียนช่างพิมพ์สังเวชวิทยาราม ซึ่งถือเป็นโรงเรียนสอนช่างพิมพ์แห่งแรกของประเทศไทย ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ โรงเรียนได้หยุดทำการสอน แต่ยังคงพิมพ์หนังสือและตำราเรียน โดยเปลี่ยนเป็นโรงพิมพ์คุรุสภา พระสุเมรุ

วัดสังเวชวิทยารามวรวิหาร

เป็นวัดโบราณซึ่งมีมาก่อนสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ เดิมเรียกว่า วัดสามจีนหรือวัดบางลำภู ตำนานเดิมเล่าว่า มีชาวจีน ๓ คนร่วมกันสร้างวัดนี้ขึ้น และมีชุมทรัพย์ใต้ดินซึ่งมีปริศนาผูกไว้ให้ผู้มีสติปัญญาคิดตีความ ปริศนาลายแทงดังกล่าวมีความว่า “ตำบลวัดสามจีน มีหินสามก้อน ที่นอนสามอัน มีต้นอโศกเอน ที่เจ้าเณรนั่งฉัน” ปัจจุบันมีฐานะเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหารและเป็นแหล่งให้การศึกษาแก่เยาวชนโดย จัดตั้งเป็นโรงเรียนวัดสังเวช สอนในระดับมัธยมจนถึงปัจจุบัน

๑๑. ชุมชนบางลำพู แต่ก่อนชุมชนบริเวณนี้มีต้นลำพูอยู่หนาแน่น มีหิ้งห้อยส่องแสงวิบวับจับต้นลำพูเหลือเพียงกลุ่มเดียวในสวนสันติชัยปราการ แต่ชุมชนก็ยังคงมีความน่าสนใจตรงที่เป็นปากทางคลองรอบกรุง ทั้งเป็นแหล่งรวมไทย จีน แขก มอญ ลาว เขมร มาตั้งแต่อดีตเป็นย่านค้าขายไม่เคยซบเซา เส้นเดียวกับเป็นบ้านเกิดศิลปินแห่งชาติที่ยังสืบทอดมรดกมาจนทุกวันนี้

รำลึกสามล้อไทย

บนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

ประวัติสามล้อไทย

รถจักรยานสามล้อไทย เป็นยานพาหนะที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว โดยนายเลื่อน พงศ์โสภณ เป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้น ในระยะเริ่มต้นนิยมใช้ในหัวเมืองต่างจังหวัดก่อน ต่อมานายเลื่อน พงศ์โสภณ ซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมาในขณะนั้น เป็นผู้นำเข้ามาใช้ในกรุงเทพฯ เป็นครั้งแรก

สาเหตุการประดิษฐ์รถจักรยานสามล้อ เนื่องจากในราวปี พ.ศ. ๒๔๗๖ คนไทยกับคนจีนมีอาชีพลากรถรับจ้างกันอยู่ ซึ่งเป็นงานหนัก อีกทั้งต้องกรำแดดกรำฝน ทำให้คนไทยเลิกอาชีพนี้กันไปเกือบหมด นายเลื่อนขณะนั้นทำงานอยู่ที่บริษัทเดินเมล์อากาศ มีใจเป็นห่วง สนใจ และหาทางช่วยให้คนไทยมีอาชีพนี้ต่อไป จึงคิดประดิษฐ์รถชนิดใหม่ขึ้นมา โดยดัดแปลงจากรถลากซึ่งมี ๒ ล้อ ให้เป็นรถ ๓ ล้อ มีตัวถังพ่วงเข้าข้างท้าย โดยใช้เวลาถึง ๑๐ เดือน เมื่อประดิษฐ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงไปขอลดทะเบียนเป็นรถรับจ้างที่กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย

การเริ่มต้นกิจการนี้ ในครั้งแรกนายเลื่อนได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของกิจการรถจักรยานสามล้อจำนวน ๕๐ คัน และใช้ต่อ ๆ กันมา ในปัจจุบันนี้สามล้อในกรุงเทพฯ หาดูไม่ค่อยได้แล้ว แต่ตามต่างจังหวัดบางจังหวัดอาจหาได้ เช่น นครปฐม ลำปาง เชียงใหม่ เป็นต้น

สามล้อ เป็นพาหนะสำคัญที่รับใช้ชาวกรุงมาเป็นเวลานานพอสมควร โดยเฉพาะในใจกลางพระนคร เช่น บริเวณถนนสายวัฒนธรรม จนกระทั่งหมดหน้าที่ไปเมื่อความเจริญสมัยใหม่ก้าวเข้ามาอย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นการระลึกถึงพาหนะเพื่อนเก่าของชาวกรุง การจัดงานครั้งนี้จึงได้นำสามล้อพาหนะคู่ยากมาฟื้นความหลังกันอีกครั้ง

เส้นทางโดยสารสามล้อไทย ในงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

สายที่ ๑ ทิศเหนือ

- ๑ ถนนหน้าพระธาตุ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
- ๑ ถนนราชินี วิทยาลัยนาฏศิลป์
- ๑ ถนนพระอาทิตย์ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว กทม. บ้านมลิวัลย์ สวนสาธารณะสันติชัยปราการ ป้อมพระสุเมรุ สีแยกบางลำพู

สายที่ ๒ ทิศใต้

- ๑ ถนนหน้าพระลาน มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ๑ ถนนมหาราช ท่าราชวรดิฐ ท่าเตียน วัดโพธิ์ สน.พระราชวัง

อัตราค่าโดยสารสามล้อไทย

ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท/คน/เที่ยว (ไป-กลับ ๔๐ บาท)

เด็ก ๑๐ บาท/คน/เที่ยว (ไป-กลับ ๒๐ บาท)

การประชาสัมพันธ์

เพื่อให้การจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์เป็นไปอย่างกว้างขวาง คณะกรรมการจัดงานได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ ผ่านสื่อสารมวลชนเกือบทุกประเภท ในระหว่างการจัดงานและหลังการจัดงานได้รับการตอบรับจากสื่อและประชาชนโดยสรุปดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์

๑. ข่าวแจก จัดทำข่าวแจก (Press Release) เพื่อประชาสัมพันธ์งาน ในแต่ละครั้งจะเผยแพร่แก่สื่อมวลชนประมาณ ๓๐๐ แห่ง/ครั้ง จำนวน ๑๕ ข่าว
๒. บทความ จัดทำบทความ สกู๊ปพิเศษ แนะนำสถานที่ที่เกี่ยวกับการจัดงาน จำนวน ๓ ข่าว
๓. ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลให้สื่อมวลชน ทั้งนี้ ได้รับการเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ (เฉพาะฉบับที่บอกรับเป็นสมาชิก) รวมทั้งสิ้น ๑๑๘ ข่าว ดังนี้

หนังสือพิมพ์	จำนวน	เดือน
ไทยรัฐ	๒๒ ข่าว	มีนาคม ๒ ข่าว เมษายน ๒๐ ข่าว
เดลินิวส์	๑๔ ข่าว	มีนาคม ๖ ข่าว เมษายน ๘ ข่าว
มติชน	๑๕ ข่าว	กุมภาพันธ์ ๒ ข่าว มีนาคม ๔ ข่าว เมษายน ๙ ข่าว
บ้านเมือง	๙ ข่าว	มีนาคม ๓ ข่าว เมษายน ๖ ข่าว
สยามรัฐ	๑๐ ข่าว	กุมภาพันธ์ ๒ ข่าว มีนาคม ๓ ข่าว เมษายน ๕ ข่าว
ผู้จัดการ	๘ ข่าว	มีนาคม ๔ ข่าว เมษายน ๔ ข่าว
ไทยโพสต์	๑๐ ข่าว	กุมภาพันธ์ ๑ ข่าว มีนาคม ๓ ข่าว เมษายน ๖ ข่าว
กรุงเทพธุรกิจ	๘ ข่าว	มีนาคม ๒ ข่าว เมษายน ๖ ข่าว
ข่าวสด	๕ ข่าว	มีนาคม ๒ ข่าว เมษายน ๓ ข่าว
Bangkok Post	๓ ข่าว	มีนาคม ๑ ข่าว เมษายน ๒ ข่าว
The Nation	๕ ข่าว	มีนาคม ๑ ข่าว เมษายน ๔ ข่าว
แนวหน้า	๒ ข่าว	เมษายน ๒ ข่าว
คม ชัด ลึก	๑ ข่าว	เมษายน ๑ ข่าว

๔. การเข้าพื้นที่ หนังสือพิมพ์ข่าวสด จำนวน ๑ ครั้ง/ข่าว หนังสือพิมพ์มติชน จำนวน ๒ ครั้ง/ข่าว รวม ๓ ครั้ง

นิตยสาร

บทความ จัดทำบทความ สกู๊ป รายละเอียดของงาน รวมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการประชาสัมพันธ์ โดยการถ่ายภาพคณะกรรมการจัดงานฯ ที่แต่งกายด้วยชุดผ้าไทย ดังนี้

นิตยสารสกุลไทย จำนวน ๑ ข่าว

นิตยสาร Travel Scene จำนวน ๑ ข่าว

สื่อวิทยุ

๑. สัมภาษณ์ออกอากาศ จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

๑) สัมภาษณ์รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ รวม ๕ ครั้ง

๒) สัมภาษณ์เลขาธิการฯ

๒. สปอตวิทยุ จำนวน ๒ ชุด ดังนี้

ผลิตสปอตวิทยุงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ จำนวน ๒ ชุด โดยให้บริษัทที่รับผิดชอบ นำสปอตไปออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง อีกไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ครั้ง

๑) บจก.ไอ เอ็น เอ็น พลัส ความยาว ๓๐ วินาที

๒) สถานีวิทยุชุมชนร่วมด้วยช่วยกัน ผลิตสปอตโฆษณา ความยาว ๓๐ วินาที ID ข้อความสนับสนุนรายการสัมมนาในรายการ, ข้อความประชาสัมพันธ์ในช่วงข่าวธุรกิจ และผู้สื่อข่าวรายงานจากบริเวณในงาน

๓. การถ่ายทอดเสียง จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๑) จัดให้มีการถ่ายทอดเสียงพิธีเปิดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕ ระหว่างเวลา ๑๘.๐๐-๑๙.๐๐ น. โดยสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์

๒) จัดให้มีการถ่ายทอดเสียง การประชุมเสวนาในหัวข้อ “ประชาชนได้อะไรจากการจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรม” ในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๕ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์

๔. การประชาสัมพันธ์รูปแบบอื่น ๆ จำนวน ๒ ชุด ดังนี้

- ๑. ส่งข่าวกิจกรรมเผยแพร่ทางสถานีวิทยุเครือข่ายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด
- ๒. การประชาสัมพันธ์ข่าว และสปอตวิทยุ ในรายการ “เมืองไทยนี้ดี” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง ๑ ปณ. ความถี่ ๑๐๘ กิโลเฮิร์ต กำลังส่ง ๑๐ กิโลวัตต์ ออกอากาศ เวลา ๒๒.๐๐- ๒๓.๐๐ น. ตั้งแต่วันอาทิตย์-ศุกร์ ยกเว้นวันเสาร์ (สวช. เป็นผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดรายการดังกล่าว)

สื่อโทรทัศน์

๑. ถ่ายทอดสด จำนวน ๑ ครั้ง

- ๑. ถ่ายทอดสดและเช้าเวลาวันเปิดงานถนนฯ โดยออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕

๒. อักษรวิง จำนวน ๑ ครั้ง

- ๑. ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์อักษรวิงทางสถานีโทรทัศน์ รวม ๗ สถานี

๓. สัมภาษณ์ออกอากาศ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- ๑. รายการโทรทัศน์ บ่ายนี้มีคำตอบ
วัน/เวลา ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น.
- ๒. รายการโทรทัศน์ เช้าวันนี้
วัน/เวลา ๕ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๖.๓๐-๐๗.๐๐ น.

อินเทอร์เน็ต

จำนวน ๑๑ ครั้ง ดังนี้

- ๑. ได้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวการจัดการโดยทำใน Home page ของกระทรวง และของ สวช. พร้อมทั้งส่งข่าวไปยังเว็บต่าง ๆ โดยได้รับการเผยแพร่ดังนี้
- ๑. www.culture.go.th จำนวน ๕ ครั้ง
- ๒. www.moe.go.th จำนวน ๕ ครั้ง
- ๓. www.sanook.com จำนวน ๑ ครั้ง

สื่อประชาสัมพันธ์

๑. **ใบปลิว** จำนวน ๖ ครั้ง ดังนี้
  - ๐ จัดทำใบปลิวเพื่อประชาสัมพันธ์รายละเอียดของงานในภาพรวม และรายละเอียดแต่ละอาทิตย์ แต่ละครั้ง จัดพิมพ์ประมาณ ๑๕,๐๐๐ แผ่น/ครั้ง
๒. **แผ่นพับ**
  - ๐ จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์งานทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
๓. **ป้ายผ้า** จำนวน ๑๐๕ ผืน ดังนี้
๔. **ป้าย Bill Board** จำนวน ๑ ป้าย
  - ๐ ได้จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ โดยได้ติดตั้งบริเวณหน้าสำนักงานฯ
๕. **ทางคู่ เอทีเอ็ม**
  - ๐ ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์งานทางคู่เอทีเอ็มของธนาคารต่าง ๆ และได้รับความร่วมมือจาก ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารทหารไทย
๖. **ตรายาง** จำนวน ๑๐ อัน
  - ๐ เพื่อเผยแพร่งานโดยจัดส่งไปยังหน่วยงานที่ร่วมกันจัด นำไปประทับบนซองข่าวหรือซองเอกสารต่าง ๆ
๗. **แถลงข่าวและสื่อมวลชนสัญจร** จำนวน ๑ ครั้ง
  - ๐ ได้จัดสื่อมวลชนสัญจร และแถลงข่าว ในวันที่ ๒๕ มีนาคม ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ สวนสาธารณะสันติชัยปราการ โดยเริ่มด้วยการพาสื่อมวลชน และผู้ร่วมงานนั่งรถรางจากหน้าโรงเรียนราชินี มาตามถนนมหาราช โดยแวะลงจุดสำคัญ ๆ จากนั้นมาถนนพระจันทร์ ถนนพระอาทิตย์ ผ่านมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สักตึกศาลา จนถึงศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร จากนั้นได้ลงเดินเลียบริมน้ำเจ้าพระยามาถึงสวนสาธารณะสันติชัยปราการ ด้วยบรรยากาศ เป็นการนำของดีของชุมชนมาแสดง คือ
    ๑. ดนตรีไทยจากครูสุดจิตต์ อนันตกุล (ศิลปินแห่งชาติ)
    ๒. ลิเกของครูบุญเลิศ นางพินิจ ศิลปินแห่งชาติ
    ๓. ดนตรีดุริยางค์จากกองทัพเรือ
    ๔. นวดแผนโบราณจากวัดโพธิ์
    ๕. ของดีจากชุมชนบางลำพู ซึ่งมี ดอกไม้สด-ขนมโบราณต่าง ๆ

ต่อมาเป็นช่วงการแถลงข่าว ซึ่งประกอบด้วย

๑. ดร. ลีริก มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒. นาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น อธิบดีกรมศิลปากร
๓. ร.ต.ต. เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ ปลัดกรุงเทพมหานคร
๔. พล.ต.ต. วงศ มณีรินทร์ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
๕. นายพัชรพงษ์ อภิชาติตะพงศ์ รองผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ดำเนินรายการโดย น.ส.ศันสนีย์ นาคพงศ์

ทั้งนี้ มีช่วง “คนเก่าเล่าเรื่องประกอบการเขียนภาพ และบทเพลง” โดย

๑. ครูเจิม จำลองศุภลักษณ์
๒. ม.ล.ประพิมพ์ อิศรเสนา
๓. อาจารย์มานิตย์ นิเวศน์ศิลป์ วาดภาพประกอบ

สำหรับสื่อมวลชนที่มาร่วมงาน ประกอบด้วย

สื่อวิทยุ	จำนวน ๖ สถานี
สื่อทีวี	จำนวน ๗ สถานี
สื่ออื่น	จำนวน ๗ รายการ

๘. สื่ออื่น ๆ จำนวน ๒ ชุด ดังนี้

๑. จัดทำ Stockshot จัดทำภาพรวมถวายสมเด็จพระเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน
๒. ทำข้อมูลติดต่อสรุปงานออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ไทยทีวีสี ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท.

สรุปการประเมินผลการจัดงาน ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

ผลการสำรวจของคูสิตโพล

สวนคูสิตโพล สำรวจผู้ร่วมชมงาน “ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์” เห็นด้วยกับการจัดงานกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ และพอใจกับกิจกรรมที่จัดขึ้นเกิน ๖๐ เปอร์เซ็นต์

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองบัญชาการตำรวจนครบาล และ กรุงเทพมหานคร จัดงาน “ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์” ขึ้น โดยปิดถนนตั้งแต่สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง ตามเส้นทางถนนมหาราช ถนนพระจันทร์ ถนนหน้าพระธาตุ ถนนราชินี ถนนพระอาทิตย์ จนถึงสี่แยกบางลำพู ทุกวันอาทิตย์ โดยเริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๕ รวม ๕ ครั้ง ซึ่งจากการจัดงานอาทิตย์แรกที่ผ่านมามีประชาชนให้ความสนใจร่วมชมและร่วมกิจกรรมของงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งจากส่วนนี้สวนคูสิตโพล ได้ทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๕๕๗ ตัวอย่าง จากประชาชนผู้เข้าชมงาน ๓๒๑ ตัวอย่าง ประชาชนในพื้นที่ ๙๕ ตัวอย่าง ร้านค้า ๘๕ ตัวอย่าง และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ๕๖ ตัวอย่าง ผลปรากฏออกมาแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดงาน เห็นด้วย ๙๓.๖๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย รวมถึงการกระจายรายได้ให้กับชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนมีกิจกรรมร่วมกัน เจย ๆ ๔.๕๑ เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นด้วย ๑๐.๐๘ เปอร์เซ็นต์ และไม่ออกความคิดเห็น ๐.๘๔ เปอร์เซ็นต์

ด้านความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น ประชาชนมีความพึงพอใจตั้งแต่ค่อนข้างพอใจจนถึงพอใจมาก จำนวน ๖๖.๔๘ เปอร์เซ็นต์ เจย ๆ ๒๒.๕๗ เปอร์เซ็นต์ ไม่ค่อยพอใจจนถึงไม่พอใจเลย ๑.๘๖ เปอร์เซ็นต์ และไม่ออกความคิดเห็น ๓.๑๑ เปอร์เซ็นต์

ส่วนจุดเด่นของการจัดงาน หากเรียงลำดับความเด่นตามลำดับ ได้แก่ การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ๑๗.๔๔ เปอร์เซ็นต์ การปิดถนนการแสดงต่าง ๆ ๑๖.๖๖ เปอร์เซ็นต์ การสร้างความสนุกสนานบรรยากาศเป็นกันเอง ๑๕.๑๐ เปอร์เซ็นต์ การแสดงบนเวทีทุกชุด ๑๐.๙๗ เปอร์เซ็นต์ มีของขายในงาน ๘.๑๘ เปอร์เซ็นต์ ส่วนจุดด้อยของงานให้ความเห็นว่าควรเพิ่มประชาสัมพันธ์กิจกรรมของงาน รวมถึงถนนที่จัดงานบางครั้งยังมีรถให้เข้าไปได้อยู่

ส่วนความเห็นว่าจะมีการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมครั้งต่อไปอีกหรือไม่นั้น ๘๓.๕๔ เปอร์เซ็นต์ เห็นควรจัด ๑.๑๔ เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าจัดก็ได้ไม่จัดก็ได้ ๑.๑๖ เปอร์เซ็นต์ ไม่ควรจัดและไม่ระบุ ๘.๑๖ เปอร์เซ็นต์

ผลการประเมินผล

โดยคณะกรรมการฝ่ายบันทึกเหตุการณ์และติดตามประเมินผล

การวิเคราะห์และประมวลผล สรุปได้ดังนี้

๑. ผลการประเมินก่อนการจัดงาน

เป็นการประเมินการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่

จำนวน (คน)	ข้อความถาม	ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ			
๑๙๕	๑. การทราบข่าวการจัดงานจากสื่อต่าง ๆ	ทราบ	๙๗.๕	ไม่ทราบ	๒.๕
ซ = ๑๐๐	๒. ความเหมาะสมในการปิดการจราจร	เหมาะสม	๗๓.๑	ไม่เหมาะสม	๒๕.๙
ญ = ๙๕	๓. ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์	มาก	๓๓.๒	ปานกลาง	๖๖.๘
	๔. การมีส่วนร่วมของประชาชน	มีส่วนร่วม	๘๕.๗	ไม่มีส่วนร่วม	๑๔.๓
	๕. ความประสงค์ที่จะไปชมงาน	ไป	๗๐.๔	ไม่ไป	๒๙.๖
	๖. ความต้องการชมกิจกรรมในเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - ชีวิตคนเมือง ๒๑ - จำหน่ายสินค้า ๑๗ - นิทรรศการ ๑๔.๙ - การเสวนา ๒.๑ - ฝึกอาชีพ-สาธิต๑๓.๒ - ศิลปการแสดง ๑๔.๐ - พักผ่อน ๒๐.๑ - ไม่ต้องการชม ๓.๘ 			

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดเป็นช่วง ๑-๒ วัน ติดต่อกัน และปิดถนนเป็นช่วง ๆ และระยะเวลาสั้น ๆ หรือเป็นบางส่วน
๒. ควรจัดทุกปีเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย และหมุนเวียนจัดตามจุดต่าง ๆ เช่น ลานพระบรมรูปทรงม้า ถนนข้าวสาร ฯลฯ
๓. ควรจัดเจ้าหน้าที่ดูแลนักท่องเที่ยวให้เกิดความมั่นใจในความปลอดภัย

๒. ผลการประเมินการจัดงาน

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่ ผู้ชมงาน ประชาชนในพื้นที่และคณะกรรมการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ โดยการสุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑,๘๔๕ คน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
๑.๑ ชาย	๗๔๒	๔๐.๒
๑.๒ หญิง	๑,๑๐๓	๕๙.๘
รวม	๑,๘๔๕	๑๐๐
๒. อายุ		
๒.๑ ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๓๔๒	๑๘.๖
๒.๒ ๒๐-๓๙ ปี	๑,๐๒๗	๕๕.๙
๒.๓ ๔๐-๕๙ ปี	๔๑๘	๒๒.๗
๒.๔ มากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป	๕๘	๒.๙
รวม	๑,๘๓๕	๑๐๐
๓. การศึกษา		
๓.๑ ต่ำกว่าปริญญาตรี๗๐	๔๒.๐	
๓.๒ ปริญญาตรี	๘๘๓	๔๘.๘
๓.๓ สูงกว่าปริญญาตรี๑๖๗	๙.๒	
รวม	๑,๘๑๐	๑๐๐

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
๔. อาชีพ		
๔.๑ ค้าขาย	๒๕๓	๑๔.๔
๔.๒ เจ้าของบริษัท/ห้างร้าน	๑๒๙	๗.๓
๔.๓ พนักงาน/ธุรกิจ	๓๖๕	๒๐.๗
๔.๔ รับจ้างหรือบริการ๒๐๒	๑๑.๕	
๔.๕ นักศึกษา นิสิต นักเรียน	๕๔๓	๓๐.๗
๔.๖ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๒๐๙	๑๑.๙
๔.๗ อื่น ๆ (แม่บ้าน, ว่างงาน)	๖๐	๓.๔
รวม	๑,๗๖๑	๑๐๐

๒.๒ ผลการประเมินการจัดงานแยกตามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓ กลุ่ม

๑ ผู้ชมงาน	ช	๖๔๒ คน	ญ	๙๗๕ คน	รวม	๑,๖๑๗ คน
๒ ประชาชนในพื้นที่	ช	๗๕ คน	ญ	๑๐๔ คน	รวม	๑๗๙ คน
๓ คณะกรรมการจัดงาน	ช	๒๕ คน	ญ	๒๔ คน	รวม	๔๙ คน

ความคิดเห็น	ผู้ชมงาน		ประชาชนในพื้นที่		คณะกรรมการ	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
๑. วัตถุประสงค์ของการจัดงาน	๓.๑๑	๐.๗๑	๒.๗๘	๐.๗๑	๓.๐๒	๐.๘๕
๒. ระยะเวลาของการจัดงาน	๒.๘๐	๐.๘๐	๒.๓๙	๐.๘๑	๒.๑๘	๑.๐๑
๓. สถานที่จัดงาน (ระยะทาง ๓ กม.)	๒.๗๕	๐.๘๕	๒.๑๓	๐.๙๗	๑.๕๘	๐.๗๖
๔. รูปแบบการจัดงานที่ใช้วิธีปิดถนน	๒.๘๙	๐.๙๐	๒.๓๑	๐.๙๒	๒.๐๖	๐.๘๗
๕. รูปแบบการจัดงานที่เน้นเฉพาะผู้ชมในพื้นที่	๒.๕๙	๐.๘๕	๒.๔๖	๐.๘๐	๒.๕๐	๐.๘๖
๖. กิจกรรมที่จัดมีความเหมาะสมและมีประโยชน์ต่อผู้ชม	๒.๘๒	๐.๘๒	๒.๖๒	๐.๗๑	๒.๒๖	๐.๘๘
๗. กิจกรรมที่จัดทำให้ท่านได้รับความรู้และความบันเทิง	๒.๘๔	๐.๘๑	๒.๖๔	๐.๗๐	๒.๓๐	๐.๗๑

ความคิดเห็น	ผู้จัดงาน		ประชาชนในพื้นที่		คณะกรรมการ	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
๘. การจัดงานได้แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของคนเมือง	๒.๗๒	๐.๘๔	๒.๕๐	๐.๗๐	๒.๐๘	๐.๙๔
๙. เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวใน กทม.	๓.๐๘	๐.๘๒	๒.๗๐	๐.๗๕	๒.๕๐	๐.๙๙
๑๐. การสาธิตอาชีพ ศิลปะการแสดง สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยว	๒.๘๗	๐.๘๗	๒.๗๒	๐.๗๒	๒.๔๕	๐.๘๔
๑๑. นักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ได้ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม และหารายได้ในช่วงปิดภาคเรียน	๒.๙๙	๐.๘๕	๒.๖๐	๐.๗๙	๒.๑๐	๐.๗๙
๑๒. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม	๒.๙๙	๐.๘๔	๒.๗๒	๐.๗๙	๒.๔๖	๐.๘๙
๑๓. ชุมชนในพื้นที่ได้มีโอกาสแสดงหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล	๒.๘๒	๐.๘๕	๒.๕๖	๐.๗๙	๒.๒๘	๐.๙๕
๑๔. ภาพรวมของการจัดกิจกรรมครั้งนี้	๒.๘๓	๐.๗๙	๒.๖๐	๐.๗๖	๒.๓๒	๐.๗๙
๑๕. การประชาสัมพันธ์ การจัดงาน	๒.๗๕	๐.๘๙	๒.๕๘	๐.๘๖	๒.๔๓	๐.๙๔
๑๖. การปิดถนนจะช่วยเหลือลดมลพิษทางอากาศ	๓.๑๕	๐.๘๔	๒.๙๐	๐.๙๑	๒.๖๗	๐.๙๐
๑๗. การจัดงานช่วยให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติด	๓.๐๑	๐.๘๖	๒.๖๙	๐.๘๗	๒.๒๐	๐.๘๔
รวม	๒.๘๘	๐.๕๓	๒.๕๙	๐.๔๘	๒.๓๒	๐.๕๖

$\bar{x}$

ดีมาก < . . . . . ดี ← ๒.๗๕ → ดี . . . . . > ควรปรับปรุง

ผลการประเมินภาพรวม : กรณีคิดเป็น $\bar{x}$ และ S.D.

ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑. วัตถุประสงค์ของการจัดงาน	๓.๐๗	๐.๗๒	๒	๑๑
๒. ระยะเวลาของการจัดงาน	๒.๗๔	๐.๘๒	๑๓	๑๑
๓. สถานที่จัดงาน (ระยะทาง ๓ กม.)	๒.๕๖	๐.๙๐	๑๗	๑๑
๔. รูปแบบการจัดงานที่ใช้วิธีปิดถนน	๒.๘๑	๐.๙๓	๘	๑๑
๕. รูปแบบการจัดงานที่เน้นเฉพาะผู้อยู่ในพื้นที่	๒.๕๘	๐.๘๕	๑๖	๑๑
๖. กิจกรรมที่จัดมีความเหมาะสมและมีประโยชน์ต่อผู้ชม	๒.๗๙	๐.๘๒	๑๐	๑๑
๗. กิจกรรมที่จัดทำให้ท่านได้รับความรู้ และความบันเทิง	๒.๘๐	๐.๘๑	๙	๑๑
๘. การจัดงานได้แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของคนเมือง	๒.๖๘	๐.๘๔	๑๕	๑๑
๙. เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวใน กทม.	๓.๐๓	๐.๘๓	๓	๑๑
๑๐. การสาธิตอาชีพ ศิลปะการแสดงสนับสนุนกิจกรรม การท่องเที่ยว	๒.๘๔	๐.๘๖	๗	๑๑
๑๑. นักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ได้ร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์แก่ตนเองและสังคม และหารายได้ในช่วง ปิดภาคเรียน	๒.๙๓	๐.๘๖	๖	๑๑
๑๒. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมทางวัฒนธรรม	๒.๙๕	๐.๘๔	๕	๑๑
๑๓. ชุมชนในพื้นที่ได้มีโอกาสแสดงหนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล	๒.๗๘	๐.๘๕	๑๒	๑๑
๑๔. ภาพรวมของการจัดกิจกรรมครั้งนี้	๒.๗๙	๐.๗๙	๑๐	๑๑
๑๕. การประชาสัมพันธ์ การจัดงาน	๒.๗๒	๐.๘๙	๑๔	๑๑
๑๖. การปิดถนนจะช่วยลดมลพิษทางอากาศ	๓.๑๑	๐.๘๖	๑	๑๑
๑๗. การจัดงานช่วยให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติด	๒.๙๖	๐.๘๘	๔	๑๑
รวม	๒.๘๔	๐.๕๒		๑๑

- ๑๑. การจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ในภาพรวมจัดได้ในระดับดี ผู้เข้าร่วมงาน เห็นว่า การปิดถนนจะช่วยลดมลพิษทางอากาศ และเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน
- ๑๒. สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ สถานที่จัดงาน (ระยะทาง ๓ กม.) และรูปแบบการจัดงานที่เน้นเฉพาะผู้ที่อยู่ในพื้นที่

ผลการประเมินภาพรวม : กรณีคิดเป็น “ร้อยละ”

ความคิดเห็น	ร้อยละความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
๑. วัตถุประสงค์ของการจัดงาน	๒๗.๖	๑๔.๖	๕๕.๓	๒๗.๕
๒. ระยะเวลาของการจัดงาน	๘.๑	๒๕.๒	๕๐.๙	๑๕.๘
๓. สถานที่จัดงาน (ระยะทาง ๓ กม.)	๑๓.๙	๒๑.๙	๔๘.๗	๑๕.๕
๔. รูปแบบการจัดงานที่ใช้วิธีปิดถนน	๑๐.๖	๒๒.๗	๔๒.๓	๒๔.๔
๕. รูปแบบการจัดงานที่เน้นเฉพาะผู้อยู่ในพื้นที่	๑๐.๘	๓๓.๖	๔๒.๔	๑๒.๒
๖. กิจกรรมที่จัดมีความเหมาะสมและมีประโยชน์ต่อผู้ชม	๖.๕	๒๗.๑	๔๗.๔	๑๙.๐
๗. กิจกรรมที่จัดทำให้ท่านได้รับความรู้และความบันเทิง	๕.๕	๒๗.๗	๔๗.๘	๑๙.๐
๘. การจัดงานได้แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของคนเมือง	๗.๘	๓๒.๕	๔๓.๑	๑๖.๖
๙. เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวใน กทม.	๔.๗	๑๘.๙	๔๕.๒	๓๑.๒
๑๐. การสาธิตอาชีพ ศิลปะการแสดงสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยว	๖.๔	๒๖.๖	๔๓.๔	๒๓.๖
๑๑. นักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ได้ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม และหารายได้ในช่วงปิดภาคเรียน	๕.๘	๒๓.๓	๔๓.๒	๒๗.๗
๑๒. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม	๕.๙	๒๐.๗	๔๖.๓	๒๗.๑

ความคิดเห็น	ร้อยละความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
๑๓. ชุมชนในพื้นที่ได้มีโอกาสแสดงหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล	๓.๔	๒๓.๒	๔๕.๒	๒๘.๒
๑๔. ภาพรวมของการจัดกิจกรรมครั้งนี้	๖.๑	๒๕.๕	๕๑.๕	๑๖.๙
๑๕. การประชาสัมพันธ์ การจัดงาน	๑๐.๓	๒๖.๙	๔๓.๓	๑๙.๕
๑๖. การปิดถนนจะช่วยลดมลพิษทางอากาศ	๔.๘	๑๓.๔	๓๙.๙	๓๓.๙
๑๗. การจัดงานช่วยให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติด	๖.๒	๒๑.๘	๔๑.๓	๓๐.๓
ภาพรวม	๓.๓	๒๔.๓	๔๕.๘	๒๖.๖

๓. ข้อเสนอแนะของผู้จัดงาน ประชาชนในพื้นที่ และคณะกรรมการจัดงาน

ความคิดเห็นของผู้จัดงาน ประชาชนในพื้นที่ และคณะกรรมการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ เห็นว่าจัดงานครั้งนี้เป็นสิ่งที่ดี และได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นดังนี้

๑. สถานที่จัดงาน (ระยะทาง ๓ กม.) ยาวเกินไปควรลดระยะทางให้สั้นลง และจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมให้มากขึ้น โดยเน้นความเป็นไทย การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ความสัมพันธ์ของชุมชนต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์ของชุมชนจริง ๆ

๒. การประชาสัมพันธ์ ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในงานและนอกรงาน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและเข้าชมกิจกรรมได้ตามความสนใจให้มากกว่านี้

๓. การแสดงหรือการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ควรลดพิธีการลงบ้าง และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งถนน มีไฮไลท์เป็นช่วง ๆ และจัดให้เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่

๔. ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าชมงานในเรื่องห้องสุขา รถบริการนำชมสถานที่ ที่ทิ้งขยะ

๕. ควรจัดนิทรรศการทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ให้มากกว่านี้

ภาคผนวก

โครงการถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

๑. หลักการและเหตุผล

นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและด้านวัฒนธรรม คือ

ข้อ ๓.๓.๒ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๑) เร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ไทยเป็นประตูทางผ่านหลักของการท่องเที่ยวในภูมิภาค ทั้งด้านการตลาด การขนส่ง การลงทุน การบริหารจัดการ รวมถึงการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

(๒) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ เชื่อมโยงกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และธุรกิจชุมชน พัฒนาคุณภาพการบริการท่องเที่ยว และยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุม การสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(๓) เร่งพัฒนา บุธณะ พื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจذبจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยจะส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

(๔) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

(๕) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

ข้อ ๑๑.๓ ด้านวัฒนธรรม

(๑) ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ได้สืบค้นและศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการอนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย

(๒) พัฒนาแหล่งวัฒนธรรม ศิลปวัตถุ และโบราณสถาน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งรายได้ของประชาชน

(๓) ประสานให้ประชาชนและเยาวชนมีบทบาทและกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมกับสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน

(๔) สนับสนุนให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เชิดชูและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างสมศักดิ์ศรีและสร้างสรรค์

โดยที่กิจการการท่องเที่ยวของประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงที่สุดมากกว่า อุตสาหกรรมด้านอื่น ๆ ด้วยมีความพร้อมและเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง จึงสามารถสร้างรายได้เป็น เงินตราเข้าประเทศมากที่สุดปีละหลายหมื่นล้านบาท

จากการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวและนโยบายด้านวัฒนธรรมของรัฐบาล นับว่า มีความเหมาะสม ทำให้เกิดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมที่เสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เกิดผลผลิตของชุมชน และการ จำหน่ายสู่ผู้บริโภค อีกทั้งเป็นการสนองนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ได้เป็น อย่างดีอีกทางหนึ่ง

การจัดกิจกรรมในรูปแบบถนนสายวัฒนธรรม นับว่าเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญ โดยได้เริ่มดำเนินการที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดนครปฐม จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดอื่น ๆ อีก หลายจังหวัด และที่ถนนสีลม กรุงเทพมหานคร พบว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง จึงเห็นสมควรขยายพื้นที่ออกไปสู่บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว และการส่งเสริม งานด้าน วัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร

๒.๒ เพื่อศึกษาหารูปแบบการนำวัฒนธรรมมาสนับสนุนกิจการการท่องเที่ยวที่เหมาะสม และ เตรียมการหาแนวทางการดำเนินงานจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

๒.๓ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนและเยาวชน ได้ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม และหารายได้ในช่วงปิดภาคเรียนตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี

๒.๔ เพื่อร่วมรณรงค์การลดมลพิษและประหยัดพลังงาน

๒.๕ เพื่อเสริมนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลตามโครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

๒.๖ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ทาง วัฒนธรรมของตนเอง โดยการเชิดชูคุณค่าของวัฒนธรรม เพื่อการท่องเที่ยวอย่างมีศักดิ์ศรี

๓. เป้าหมาย

๓.๑ ด้านปริมาณ

๓.๑.๑ มีคนมาร่วมกิจกรรมในวันจัดงานอย่างน้อย วันละประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน จำนวน ๕ ครั้ง รวมประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ คน

๓.๑.๒ กิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ผู้มีส่วนร่วมทุกเพศ ทุกวัย และทุกอาชีพ รวมมากกว่า ๑๐๐ กิจกรรมในแต่ละวัน

๓.๑.๓ มีกระแสเงินสดในวันจัดงาน วันละไม่น้อยกว่า ๕ ล้านบาทและตลอดทั้ง โครงการถนนสายวัฒนธรรม มีเงินสดประมาณประมาณ ๒๕ ล้านบาท

๓.๑.๔ เป็นการร่วมมือกันทำงานขององค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนกว่า ๒๐ หน่วย

๓.๒ ด้านคุณภาพ

๓.๒.๑ จัดกิจกรรมที่แสดงถึงวิถีชีวิตของคนเมือง ของชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณถนนสายวัฒนธรรม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยคนในชุมชนนั้นเป็นผู้ดำเนินการเองเป็นส่วนใหญ่ และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากการจัดกิจกรรมนั้น

๓.๒.๒ การเปิดการจราจรในถนนสายวัฒนธรรม จะต้องได้รับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้สัญจรไปมาในชุมชนบริเวณนั้น

๓.๒.๓ กิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เกิดจากความพึงพอใจของผู้จัด และผู้ร่วมกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่

๓.๒.๔ กิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เกิดจากความพึงพอใจของผู้จัด และผู้ร่วมกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่

๓.๒.๕ เกิดเครือข่ายทางวัฒนธรรมที่สามารถร่วมมือกันจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่อเนื่อง

๔. สถานที่จัดงาน

เริ่มตั้งแต่ สถานีตำรวจพระราชวัง ถนนมหาราช (เลียบบแม่น้ำ) ถนนพระจันทร์ ผ่านมหาวิทยาลัยศิลปากร วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร โรงละครแห่งชาติ ถนนพระอาทิตย์ สิ้นสุดที่สี่แยกบางลำพู

๕. กำหนดการจัดงาน

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕	เรื่อง “ถนนสายวัฒนธรรมกับการอนุรักษ์มรดกไทย”
วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๕	เรื่อง “ประวัติศาสตร์ไทยบนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์”
วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๔๕	เรื่อง “ภูมิปัญญาไทยที่หายไปในประเทศสงกรานต์”
วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๕	เรื่อง “ศาลหลักเมืองกับการสืบสานวัฒนธรรมไทย”
วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๕	เรื่อง “พระบารมีในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย”

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกอบด้วยหน่วยงานหลักที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ จัดเตรียมข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงาน องค์กรที่ร่วมงาน ประชาชน ร้านค้าในพื้นที่ตลอดเส้นทางจัดถนนสายวัฒนธรรม

๖.๓ ประสานงานสร้างแนวร่วมแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ และร่วมกันคิดกิจกรรมวางแผนการดำเนินงาน

๖.๔ จัดระบบการจราจร การขนส่ง การจอดรถของชุมชนเจ้าของพื้นที่ และการเดินทางลูกค้าของผู้มาร่วมกิจกรรม ตลอดทั้งการเตรียมงานด้านการอำนวยความสะดวก และ

- ๖.๕ จัดกิจกรรมที่หลากหลายในบริเวณพื้นที่จัดงานตลอดวัน เช่น
  - ๖.๕.๑ การออกกำลังกาย การกีฬา พักผ่อนหย่อนใจ ใสบาตร ทำบุญ
  - ๖.๕.๒ การละเล่นของเด็กและผู้ใหญ่ เช่น หมากฮอส หมากจุก การละเล่นพื้นบ้าน
  - ๖.๕.๓ การแสดงดนตรี การร้องเพลงทุกประเภท
  - ๖.๕.๔ การสาธิตการผลิตหัตถกรรม
  - ๖.๕.๕ การฝึกวาดภาพระบายสีแก่เด็ก ๆ
  - ๖.๕.๖ การฝึกอาชีพของสมาชิกชุมชน
  - ๖.๕.๗ การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์
  - ๖.๕.๘ การประชุมเสวนาทางวิชาการ
  - ๖.๕.๙ การเดินท่องเที่ยวเยี่ยมชมซึ่งกันและกัน
  - ๖.๕.๑๐ การประกวดแข่งขันทักษะทางศิลปะและวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ
  - ๖.๕.๑๑ การเดินการกุศล
  - ๖.๕.๑๒ การจัดกิจกรรมเด่นเป็นพิเศษ ที่เป็นจุดเด่น หรือจุดขายประจำวัน
  - ๖.๕.๑๓ การจัดเก็บข้อมูล และประเมินผล
  - ๖.๕.๑๔ การจัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ยากไร้
  - ๖.๕.๑๕ จัดนิทรรศการทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ
  - ๖.๕.๑๖ จัดถนนดนตรี
  - ๖.๕.๑๗ จัดตลาดน้ำ
  - ๖.๕.๑๘ แต่งเพลง ร้องเพลง
  - ๖.๕.๑๙ ประกวดแข่งขันกิจกรรมทางวัฒนธรรมไทย

๗. กิจกรรมของงาน

- ๗.๑ ปิดถนนกันไม่ให้รถเข้าออก ตั้งแต่เวลา ๒๔.๐๐ น. ก่อนวันงานและจนถึงเวลา ๒๔.๐๐ น. ของวันจัดงาน
- ๗.๒ ออกแบบตกแต่งสถานที่ ได้แก่ การออกแบบตกแต่งอาคารสถานที่ ถนนหนทาง เช่น จัดทำป้าย ทาสี ชู่มประตูเข้าออก ทำป้ายเชิญชวน
- ๗.๓ จัดกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพ ได้แก่ การออกกำลังกายของประชาชนในวัยต่าง ๆ เช่น รำมวยจีน แอโรบิค เดินวิ่งเพื่อสุขภาพ กีฬาสากล ตามความเหมาะสมของสถานที่ วัน และเวลาต่าง ๆ เป็นต้น
- ๗.๔ จัดแสดงดนตรี โดยเน้นดนตรีไทยเป็นหลัก ในบริเวณต่าง ๆ ทั้งส่วนบุคคลและหน่วยงาน เป็นผู้จัด เช่น บ้านดนตรีของศิลปินแห่งชาติ ดนตรีสังคีตศาลา ดนตรีไทยของสถานศึกษาต่าง ๆ
- ๗.๕ จัดงานประเพณี ได้แก่ ประเพณีสำคัญที่เหมาะสมในแต่ละสัปดาห์ เช่น วันสงกรานต์ วันมรดกไทย งานฉลองกรุงเทพ ๒๒๐ ปี งานครบรอบอภิเษกสมรส เป็นต้น
- ๗.๖ จัดนิทรรศการ โดยจัดตามจุดเน้นของแต่ละวัน ตามประเพณี ตลอดทั้งเสนอ คุณค่าทางประวัติศาสตร์ของชุมชนกรุงรัตนโกสินทร์

- ๗.๗ จัดประชุมทางวิชาการ ตามเนื้อหาจุดเน้นของแต่ละวันที่กำหนด
- ๗.๘ จัดสาริตและฝึกลบรมาชีพ เป็นการให้ความรู้แก่ประชาชนทำให้เกิดอาชีพที่หลากหลาย เช่น การแปรรูปผลผลิตการเกษตร หัตถกรรม ช่างฝีมือ ตลอดจนอาชีพบริการต่าง ๆ
- ๗.๙ แข่งขันทักษะทางศิลปะและกีฬาพื้นบ้าน เช่น ร้องเพลง วาดภาพ ปั่นแกะ ดอกไม้ ใบบตอง หมากเก็บ หมากกรุก หมากฮอส เป็นต้น
- ๗.๑๐ ประกวดและคัดสรรคีศิลปกรรมและวัฒนธรรม เช่น ภาพถ่ายโบราณ เครื่องปั้นดินเผาโบราณ รถยนต์โบราณ เรือโบราณ อาวุธโบราณ รถจักรยานโบราณ ของใช้โบราณ นาฬิกาโบราณ ปากกาโบราณ แวนตาโบราณ เครื่องดนตรี การแสดงน้ำใจไมตรี อื่น ๆ เป็นต้น
- ๗.๑๑ จัดจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยจัดตลาดน้ำ ตลาดบก หน้าบ้านของผู้ประกอบการแต่ละแห่งและสถานที่ที่กำหนด
- ๗.๑๒ จัดพิมพ์หนังสือและเอกสาร เพื่อเป็นหนังสือบันทึกเหตุการณ์ ที่ระลึก ประวัติ และการเผยแพร่แก่ผู้สนใจ
- ๗.๑๓ ผลิตสื่อและประชาสัมพันธ์ ผลิตสื่อทุกรูปแบบเพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของงานไปสู่วงกว้าง
- ๗.๑๔ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จัดกลุ่มท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม และผู้สนใจทั้งทางบก ทางน้ำของชาวไทยและชาวต่างประเทศ พร้อมทั้งฝึกและจัดมัคคุเทศก์ให้คอยบริการประจำในแต่ละจุด

๘. ประมาณการค่าใช้จ่าย

๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน)

๙. การบริหารโครงการ

กิจกรรม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	หมายเหตุ
๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ	_____			
๒. จัดเตรียมข้อมูลด้านต่าง ๆ	_____	_____		
๓. ประชุมคณะทำงาน	_____	_____		
๔. จัดเตรียมเอกสาร	_____	_____		
๕. ดำเนินโครงการ			_____	
๖. ประเมินผล			_____	

๑๐. หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- ๑๐.๑ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- ๑๐.๒ กรมศิลปากร

- ๑๐.๓ กรุงเทพมหานคร
- ๑๐.๔ สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก
- ๑๐.๕ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- ๑๐.๖ ประธานสภาวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร
- ๑๐.๗ ประธานสภาวัฒนธรรมเขตพระนคร
- ๑๐.๘ สำนักงานเขตพระนคร
- ๑๐.๙ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๑.๑ เกิดรูปแบบและกรณีตัวอย่างในการจัดงานในรูปแบบถนนสายวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร
- ๑๑.๒ บริเวณจัดงานเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- ๑๑.๓ ผู้คนในชุมชนรู้จักชุมชนของตนมากขึ้น และมีความภาคภูมิใจในชุมชนของตน
- ๑๑.๔ ประชาชนและเยาวชนได้มีโอกาสสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม
- ๑๑.๕ เกิดการผลิตและจำหน่ายสินค้าอย่างต่อเนื่องอีกหลายชนิด และแต่ละชนิดก็จำหน่ายหลายรอบต่อเนื่องในหลายช่วง
- ๑๑.๖ เกิดเครือข่ายการเรียนรู้และเครือข่ายการจัดกิจกรรม
- ๑๑.๗ เกิดแนวทางการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม เพื่อจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สวช. ๒๐๖ / ๒๕๔๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานถนนสายวัฒนธรรม

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้กำหนด **จัดงานถนนสายวัฒนธรรม** ขึ้นทุกวันอาทิตย์ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเมษายน ๒๕๔๕ โดยเริ่มตั้งแต่สถานีตำรวจพระราชวัง ถนนมหาราช (เลียบบ้านน้ำ) ถนนพระจันทร์ ผ่านมหาวิทยาลัยศิลปากร วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร โรงละครแห่งชาติ ถนนพระอาทิตย์ สิ้นสุดที่สี่แยกบางลำพู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ได้เห็นคุณค่าการศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทย ในบริเวณจุดกำเนิดของกรุงเทพมหานครหรือเกาะรัตนโกสินทร์ และเพื่อให้ชุมชนและสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เผยแพร่กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ชื่นชมและศึกษาหาความรู้คุณค่าทางวัฒนธรรมบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการจัดกิจกรรมต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ

มีหน้าที่พิจารณากำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงาน ให้การสนับสนุน อำนวยการให้การจัดงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แนะนำช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อำนวยความสะดวกในการประสานงานกับหน่วยงาน องค์กร และบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จด้วยดี คณะกรรมการประกอบด้วย

๑.๑	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๑.๒	เจ้าอาวาสวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์	ที่ปรึกษา
๑.๓	เจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	ที่ปรึกษา
๑.๔	พระศรีวิบูลญาณ	ที่ปรึกษา
๑.๕	เจ้าอาวาสวัดสังเวชวิศยาราม	ที่ปรึกษา
๑.๖	รองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร)	ที่ปรึกษา
๑.๗	รองนายกรัฐมนตรี (นายพิทักษ์ อินทวิทย์นันท์)	ที่ปรึกษา
๑.๘	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)	ที่ปรึกษา
๑.๙	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๑.๑๐	รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๑.๑๑	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจำลอง ครุฑขุนทด)	ที่ปรึกษา

๑.๑๒	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ที่ปรึกษา
๑.๑๓	ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล	ที่ปรึกษา
๑.๑๔	เลขาธิการพระราชวัง	ที่ปรึกษา
๑.๑๕	ท่านผู้หญิง ม.ร.ว.บุตรี วีระไวทยะ	ที่ปรึกษา
๑.๑๖	คุณหญิงเต็มสิริ บุญยสิงห์	ที่ปรึกษา
๑.๑๗	นายชรรค์ชัย นุนปาน	ที่ปรึกษา
๑.๑๘	กรรมการผู้จัดการหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ	ที่ปรึกษา
๑.๑๙	รองศาสตราจารย์ บุญนำ ทานสัมฤทธิ์	ที่ปรึกษา
๑.๒๐	นางพรรณประภา อินทรวินัยนันท์	ที่ปรึกษา
๑.๒๑	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสิริกร มณีรินทร์)	ประธานกรรมการ
๑.๒๒	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ
๑.๒๓	ปลัดกรุงเทพมหานคร	รองประธานกรรมการ
๑.๒๔	ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	รองประธานกรรมการ
๑.๒๕	เลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบจราจรทางบก	กรรมการ
๑.๒๖	อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๑.๒๗	อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร	กรรมการ
๑.๒๘	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายชาติชาติรี โยสีดา)	กรรมการ
๑.๒๙	ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวคันสนีย์ นาคพงศ์)	กรรมการ
๑.๓๐	อธิบดีกรมสามัญศึกษา	กรรมการ
๑.๓๑	เลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ	กรรมการ
๑.๓๒	อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการ
๑.๓๓	อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ
๑.๓๔	เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๓๕	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	กรรมการ
๑.๓๖	อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	กรรมการ
๑.๓๗	ผู้บังคับการตำรวจน้ำ	กรรมการ
๑.๓๘	รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (พล.ต.ต.วงกต มณีรินทร์)	กรรมการ
๑.๓๙	นายสิริพงษ์ อรุณไพโรจน์	กรรมการ
๑.๔๐	นางสุภาพรรณ พิชัยณรงค์สงคราม	กรรมการ
๑.๔๑	เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
๑.๔๒	ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๔๓ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดงานให้เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการประกอบด้วย

๒.๑	เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร	ที่ปรึกษา
๒.๒	พระครูพิมลสรคุณ	ที่ปรึกษา
๒.๓	เลขาธิการพระราชวัง	ที่ปรึกษา
๒.๔	เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	ประธานกรรมการ
๒.๕	รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (พล.ต.ต.วงศ์ท มณีรินทร์)	รองประธานกรรมการ
๒.๖	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายชาติชาตรี โยสีดา)	รองประธานกรรมการ
๒.๗	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร (นายศิริ หวังบุญเกิด)	รองประธานกรรมการ
๒.๘	รองปลัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๒.๙	รองอธิบดีกรมศิลปากร ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๒.๑๐	รองผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๒.๑๑	เจ้ากรมสวัสดิการทหารเรือ	กรรมการ
๒.๑๒	รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายเกียรติศักดิ์ อิชยานันท์)	กรรมการ
๒.๑๓	รองเลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๒.๑๔	รองอธิบดีกรมการศาสนา ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๒.๑๕	รองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๒.๑๖	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๒.๑๗	รองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๒.๑๘	รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายปรีชา กันธิยะ)	กรรมการ
๒.๑๙	ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมศึกษา	กรรมการ
๒.๒๐	ผู้อำนวยการสถาบันศิลปกรรม กรมศิลปากร	กรรมการ
๒.๒๑	ผู้แทนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ

๒.๒๒	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๒.๒๓	พ.ต.อ.วันชัย ถนัดกิจ	กรรมการ
๒.๒๔	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบจราจรทางบก	กรรมการ
๒.๒๕	ผู้อำนวยการเขตพระนคร	กรรมการ
๒.๒๖	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนวัฒนธรรม	กรรมการ
๒.๒๗	ผู้อำนวยการกองกลาง สวช.	กรรมการ
๒.๒๘	ศึกษาธิการเขตพระนคร	กรรมการ
๒.๒๙	ประธานสภาวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒.๓๐	ประธานสภาวัฒนธรรมเขตพระนคร	กรรมการ
๒.๓๑	นายยงธนิศร์ พิมลเสถียร	กรรมการ
๒.๓๒	นายปิติ กุลศิโรรัตน์	กรรมการ
๒.๓๓	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	กรรมการและเลขานุการ
๒.๓๔	ผู้อำนวยการกองเอกชนสัมพันธ์ สวช.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๓๕	ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะกรรมการฝ่ายออกแบบ ตกแต่ง อาคาร สถานที่ และบริเวณจัดงาน

มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการออกแบบและจัดทำผังของกิจกรรมการจัดงาน จัด ตกแต่งอาคารและบริเวณสถานที่และจัดทำเครื่องหมาย ป้ายแนะนำให้มีภาพลักษณ์ที่สง่างาม ตลอดจนจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการประกอบด้วย

๓.๑	พระมหาไสว โชติโก	ที่ปรึกษา
๓.๒	พระมหาต่วน สิริธมโม	ที่ปรึกษา
๓.๓	นายประสงค์ เอี่ยมอนันต์	ที่ปรึกษา
๓.๔	อธิบดีกรมศิลปากร	ประธานกรรมการ
๓.๕	รองอธิบดีกรมศิลปากร (นายอาร์กซ์ สังหิตกุล)	รองประธานกรรมการ
๓.๖	รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายปรีชา กันธิยะ)	รองประธานกรรมการ
๓.๗	นายยงธนิศร์ พิมลเสถียร	กรรมการ
๓.๘	นายสุเทพ วิริยะบุญชัย	กรรมการ
๓.๙	ผู้อำนวยการกองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์	กรรมการ
๓.๑๐	ผู้อำนวยการหอจดหมายเหตุแห่งชาติ	กรรมการ
๓.๑๑	ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลป์ กรุงเทพฯ	กรรมการ
๓.๑๒	รองผู้อำนวยการสำนักการโยธา กทม.	กรรมการ
๓.๑๓	ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมศิลปากร	กรรมการ
๓.๑๔	เลขานุการกรม กรมศิลปากร	กรรมการ

๓.๑๕	ผู้อำนวยการกองควบคุมการก่อสร้าง กทม.	กรรมการ
๓.๑๖	ผู้อำนวยการกองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม	กรรมการ
๓.๑๗	ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓.๑๘	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา สวช.	กรรมการ
๓.๑๙	ผู้อำนวยการการไฟฟ้าดับเบิล	กรรมการ
๓.๒๐	ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓.๒๑	นางสุรีย์รัตน์ วงศ์เสงี่ยม	กรรมการ
๓.๒๒	นายธนชัย สุวรรณวัฒน์	กรรมการ
๓.๒๓	นายวโรภาสน์ วงศ์จตุรภัทร	กรรมการ
๓.๒๔	นายวงศ์จักร จัทรกุล ณ อยุธยา	กรรมการ
๓.๒๕	นายวุฒ โปษยนันท์	กรรมการ
๓.๒๖	นายอลงกรณ์ แสงนิกร	กรรมการ
๓.๒๗	นางสาวมนัชญา วาจกีวิสุทธิ	กรรมการ
๓.๒๘	นายสมโชค อุภัยกุล	กรรมการ
๓.๒๙	นายมานิชญ์ สังข์ทอง	กรรมการ
๓.๓๐	นายกมล ศรีสังข์	กรรมการ
๓.๓๑	ผู้อำนวยการสถาบันศิลปกรรม กรมศิลปากร	กรรมการและเลขานุการ
๓.๓๒	นางสาวอัจฉรา ถาวรมาศ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๓๓	นางเสาวลักษณ์ โปษยนันท์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๓๔	นางไพจิตร วิไลวรรณ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๓๕	นายศิริพงษ์ ทับทิม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๓๖	นายมนัส สุทเธนทร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๓๗	นางสาวอิมใจ แก้วชื่นชัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๓๘	นางสาววิลาสินี เทพสุนทร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๔. คณะกรรมการฝ่ายประสานงานชุมชน

มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการสำรวจและวางแผนกับผู้นำชุมชน สถานศึกษา ศาสนสถาน และสถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในพื้นที่เป้าหมายให้มาร่วมกันจัดกิจกรรม คณะกรรมการประกอบด้วย

๔.๑	คุณหญิงเต็มสิริ บุญยสิงห์	ที่ปรึกษา
๔.๒	คุณชรรค์ชัย บุณปาน	ที่ปรึกษา
๔.๓	นายศิริ หวังบุญเกิด (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร)	ที่ปรึกษา
๔.๔	ผู้อำนวยการเขตพระนคร	ประธานกรรมการ

๔.๕	ประธานสภาวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร	รองประธานกรรมการ
๔.๖	ประธานสภาวัฒนธรรมเขตพระนคร	รองประธานกรรมการ
๔.๗	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน กทม.	กรรมการ
๔.๘	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	กรรมการ
๔.๙	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา สวช.	กรรมการ
๔.๑๐	ศึกษาธิการเขตพระนคร	กรรมการ
๔.๑๑	ประธานฝ่ายพัฒนาชุมชน (นางสาวเฉลิมรักษ์ พิเศษฐกร)	กรรมการ
๔.๑๒	นางพจนีย์ เฟื่องเปลี่ยน	กรรมการ
๔.๑๓	นายปิติ กุลศิโรรัตน์	กรรมการ
๔.๑๔	นางอรศรี ศิลปี	กรรมการ
๔.๑๕	นายศักดิ์ชัย สมบูรณ์พินิจ	กรรมการ
๔.๑๖	นางจิตรา กล้าแข็ง	กรรมการ
๔.๑๗	นายภาณุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์	กรรมการ
๔.๑๘	นายประมวล น้อยเจริญ	กรรมการ
๔.๑๙	นายประทีป ทิมให้ผล	กรรมการ
๔.๒๐	นายชวเลิศ โยสีดา	กรรมการ
๔.๒๑	ผู้อำนวยการกองเอกชนสัมพันธ์ สวช.	กรรมการและเลขานุการ
๔.๒๒	นางวนิดา นวมารค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๓	นางพิมพ์วิวี วัฒนวรางกูร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๔	นางสาวอำพร พวงพยอม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๕	นางสุรางค์ จันทร์กลิ่น	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๖	นางสาวบุญทอม นิกธรรม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๗	นางสาวเขาวนิศ เต็งไตรรัตน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๕. คณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมและพิธีการ

มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ และกำหนดรูปแบบจัดงาน พิธีการเปิด-ปิด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการประกอบด้วย

๕.๑	ปลัดกรุงเทพมหานคร	ประธานกรรมการ
๕.๒	รองผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๕.๓	รองอธิบดีกรมศิลปากร ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๕.๔	เจ้ากรมสวัสดิการทหารเรือ	รองประธานกรรมการ
๕.๕	ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมศึกษา	รองประธานกรรมการ

๕.๖	รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๕.๗	รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยศิลปากร	กรรมการ
๕.๘	ผู้อำนวยการสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์	กรรมการ
๕.๙	อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต	กรรมการ
๕.๑๐	อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา	กรรมการ
๕.๑๑	เลขานุการกรม กรมศิลปากร	กรรมการ
๕.๑๒	ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตโชนดิเวช	กรรมการ
๕.๑๓	ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร	กรรมการ
๕.๑๔	ผู้กำกับการณ์ตำรวจนครบาลพระราชวัง	กรรมการ
๕.๑๕	ผู้กำกับการณ์ตำรวจนครบาลชนະสงคราม	กรรมการ
๕.๑๖	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรม	กรรมการ
๕.๑๗	ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๕.๑๘	ผู้อำนวยการหออัครศิลปิน สวช.	กรรมการ
๕.๒๐	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบวรนิเวศน์	กรรมการ
๕.๒๑	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชพิพิธ	กรรมการ
๕.๒๒	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสังเวช	กรรมการ
๕.๒๓	ผู้อำนวยการโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ	กรรมการ
๕.๒๔	ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์คาเบรียล	กรรมการ
๕.๒๕	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเขียนนิวาสน์	กรรมการ
๕.๒๖	ครูใหญ่โรงเรียนราชินี	กรรมการ
๕.๒๗	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์	กรรมการ
๕.๒๘	ประธานฝ่ายพัฒนาชุมชน (นางสาวเฉลิมรักษ์ พิเชษฐกร)	กรรมการ
๕.๒๙	ประธานสภาวัฒนธรรมเขตพระนคร	กรรมการ
๕.๓๐	นายองอาจ อยู่โพธิ์	กรรมการ
๕.๓๑	นางสุดจิตต์ อนันตกุล	กรรมการ
๕.๓๒	นางภัทราวดี มีชูธน	กรรมการ
๕.๓๓	ผู้อำนวยการเขตพระนคร	กรรมการและเลขานุการ
๕.๓๔	ศึกษาธิการเขตพระนคร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๕	ผู้อำนวยการกองกลาง สวช.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๖	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๗	หัวหน้าฝ่ายศิลปะการแสดง สวช.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๓๘	นายประสิทธิ์ อทินวงศ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๕.๓๙ นางสาวอัจฉรา พงษ์ฉวี

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๖. คณะกรรมการฝ่ายเอกสารสิ่งพิมพ์และวิชาการ

มีหน้าที่ความรับผิดชอบวางแผน จัดทำสูจิบัตร เอกสาร สิ่งพิมพ์ และนิทรรศการ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายการแสดง และกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านเนื้อหาที่เป็นเอกสาร ภาพและเสียง ของกิจกรรมทุกรายการ คณะกรรมการประกอบด้วย

๖.๑ นายกษมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย	ที่ปรึกษา
๖.๒ นายชรรค์ชัย นูนปาน	ปรึกษา
๖.๓ รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายเกียรติศักดิ์ อิชยานันท์)	ประธานกรรมการ
๖.๔ รองอธิบดีกรมศิลปากร ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๖.๕ รองอธิบดีกรมศิลปากร ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๖.๖ รองผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๖.๗ ผู้แทนกรมศิลปากร	กรรมการ
๖.๘ ศึกษาธิการเขตพระนคร	กรรมการ
๖.๙ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนวัฒนธรรม	กรรมการ
๖.๑๐ ผู้อำนวยการกองวัฒนธรรมสัมพันธ์ต่างประเทศ	กรรมการ
๖.๑๑ ผู้อำนวยการกองเอกชนสัมพันธ์ สวช.	กรรมการ
๖.๑๒ ผู้อำนวยการกองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม	กรรมการ
๖.๑๓ ผู้อำนวยการส่วนไทยนิทัศน์ สวช.	กรรมการ
๖.๑๔ ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนา สวช.	กรรมการ
๖.๑๕ ผู้อำนวยการศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม	กรรมการ
๖.๑๖ นายอมรศักดิ์ พิมลมนมัย	กรรมการ
๖.๑๗ นายเอนก นาวิกมูล	กรรมการ
๖.๑๘ นางวรรณภา นาวิกมูล	กรรมการ
๖.๑๙ นายยงธินิษฐ์ พิมลเสถียร	กรรมการ
๖.๒๐ นางวีรนุช พลนิกกร	กรรมการ
๖.๒๑ นางสาวอุศณา ลาภประเสริฐพร	กรรมการ
๖.๒๒ นายโรจนะ กฤษเจริญ	กรรมการ
๖.๒๓ นางสาวสุนีย์ เฉลิมศักดิ์ตระกูล	กรรมการ
๖.๒๔ นายประทีป ทิมให้ผล	กรรมการ
๖.๒๕ นายประสิทธิ์ อทินวงศ์	กรรมการ

บ.๒๖ นางสาวหนึ่งฤทัย ธวัชสุภา	กรรมการ
บ.๒๗ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	กรรมการและเลขานุการ
บ.๒๘ นางพจนีย์ เพ็งเปลี่ยน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
บ.๒๙ นายกาสิ๊ก เต๊ะชั้นหมาก	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
บ.๓๐ นางสาวมุกดา นุกูลพานิชย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๗. คณะกรรมการฝ่ายท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

มีหน้าที่ความรับผิดชอบนำกิจกรรมของถนนสายวัฒนธรรมไปเผยแพร่และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ บริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวระหว่างช่วงเวลางาน คณะกรรมการประกอบด้วย

๗.๑ ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ประธานกรรมการ
๗.๒ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนวัฒนธรรม	รองประธานกรรมการ
๗.๓ ผู้อำนวยการกองวัฒนธรรมสัมพันธ์ต่างประเทศ	กรรมการ
๗.๔ ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๗.๕ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๗.๖ นางดาวลดา พันธุ์วร	กรรมการ
๗.๗ นางสาวอมรรัตน์ เทพกำปนาท	กรรมการ
๗.๘ นางดวงพร ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม	กรรมการ
๗.๙ ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการและเลขานุการ
๗.๑๐ ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗.๑๑ นายชวลิต โยสีดา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗.๑๒ นางปณิตดา น้อยฉายา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗.๑๓ นางศุภลักษณ์ กลิ่นสุคนธ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘. คณะกรรมการฝ่ายยานพาหนะ

มีหน้าที่ความรับผิดชอบจัดหายานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และนักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้าออกและชมงานตลอดเส้นทาง คณะกรรมการประกอบด้วย

๘.๑ รองปลัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมาย	ประธานกรรมการ
๘.๒ รองอธิบดีกรมเจ้าท่า ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๘.๓ รองผู้บังคับการตำรวจน้ำ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๘.๔ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๘.๕ ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๘.๖ ผู้แทนองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ชสมก.	กรรมการ
๘.๗ นางสุภาพรรณ พิษัณรณรงค์สงคราม	กรรมการ

๘.๘ ผู้อำนวยการกองกลาง สวช.	กรรมการ
๘.๙ ผู้แทนเขตพระนคร	กรรมการและเลขานุการ
๘.๑๐ นางสาวกুমภา เอนกบุญญาภิรมย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘.๑๑ นายอนุกุล ไบโกล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๙. คณะกรรมการฝ่ายจราจรและรักษาความปลอดภัย

มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการรักษาความปลอดภัยและการจราจร วางแผนและดำเนินการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย คณะกรรมการประกอบด้วย

๙.๑ เลขธิการคณะกรรมการจัดระบบจราจรทางบก	ที่ปรึกษา
๙.๒ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (พล.ต.ต.วงกต มณีรินทร์)	ประธานกรรมการ
๙.๓ ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง	รองประธานกรรมการ
๙.๔ ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม	รองประธานกรรมการ
๙.๕ ผู้บังคับการตำรวจจราจร	กรรมการ
๙.๖ ผู้บังคับการตำรวจนครบาลที่ ๑	กรรมการ
๙.๗ ผู้บังคับการตำรวจนครบาลที่ ๖	กรรมการ
๙.๘ ผู้บังคับการกองบัญชาการฝ่ายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ	กรรมการ
๙.๙ ผู้บังคับการตำรวจน้ำ	กรรมการ
๙.๑๐ อธิบดีกรมเจ้าท่า	กรรมการ
๙.๑๑ ผู้อำนวยการกองกลาง สวช.	กรรมการ
๙.๑๒ พ.ต.อ.วันชัย ถนัดกิจ	กรรมการและเลขานุการ
๙.๑๓ พ.ต.ท.เสรีศักดิ์ คงอยู่	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙.๑๔ พ.ต.ต.นนท์ นุ่มบุญญา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙.๑๕ นายศักดิ์ดา ศรีสุขคำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙.๑๖ นางสาววิลาสินี เทพสุนทร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙.๑๗ หัวหน้าฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตพระนคร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๐. คณะกรรมการฝ่ายรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่รับผิดชอบจัดสภาพแวดล้อมและรักษาความสะอาดบริเวณถนนและสถานที่จัดงาน ตลอดเส้นทางให้เรียบร้อย จัดหารถสุขาเคลื่อนที่ คณะกรรมการประกอบด้วย

๑๐.๑ ผู้อำนวยการสำนักรักษาความสะอาด กทม.	ประธานกรรมการ
๑๐.๒ ผู้อำนวยการเขตพระนคร	รองประธานกรรมการ
๑๐.๓ ผู้อำนวยการกองบริการรักษาความสะอาด กทม.	กรรมการ
๑๐.๔ ผู้อำนวยการกองควบคุมสิ่งปฏิกูล กทม.	กรรมการ

๑๐.๕ เลขานุการสำนักศึกษาความสะอาด กทม.	กรรมการและเลขานุการ
๑๐.๖ หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐.๗ นายประทีป ทิมให้ผล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐.๘ นางสาวจุไรรัตน์ โมนยะกุล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๑. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

มีหน้าที่และความรับผิดชอบวางแผนการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม และสร้างภาพลักษณ์ที่ดี รวมทั้งการเชิญชวนให้ประชาชนทั่วไปมาร่วมกิจกรรมในงานโดยดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับกำหนดการจัดงานรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนเนื้อหาสาระ ประโยชน์ และคุณค่าของการจัดงานไปยังกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงในวงกว้างโดยอาศัยสื่อประชาสัมพันธ์ชนิดต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องตามแผนการประชาสัมพันธ์ที่วางไว้รวมทั้งประสานงานการเชิญสื่อมวลชนและอำนวยความสะดวกในการมาร่วมงานและทำข่าว เพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์งานต่อไป คณะกรรมการประกอบด้วย

๑๑.๑ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	ที่ปรึกษา
๑๑.๒ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง ๓	ที่ปรึกษา
๑๑.๓ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕	ที่ปรึกษา
๑๑.๔ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง ๗	ที่ปรึกษา
๑๑.๕ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท.	ที่ปรึกษา
๑๑.๖ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์	ที่ปรึกษา
๑๑.๗ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไอทีวี	ที่ปรึกษา
๑๑.๘ กรรมการผู้จัดการ บจก. ยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น	ที่ปรึกษา
๑๑.๙ นางสุภัทรา สวัสดิรักษ์	ที่ปรึกษา
๑๑.๑๐ นายชรรค์ชัย บุนปาน	ที่ปรึกษา
๑๑.๑๑ นางสุชาติ มณีวงศ์	ที่ปรึกษา
๑๑.๑๒ นายมีงขวัญ แสงสุวรรณ	ที่ปรึกษา
๑๑.๑๓ ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวศันสนีย์ นาคพงศ์)	ที่ปรึกษา
๑๑.๑๔ รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายเกียรติศักดิ์ อิชยานันท์)	ที่ปรึกษา
๑๑.๑๕ รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายปรีชา กันธิยะ)	ที่ปรึกษา
๑๑.๑๖ นายสิริพงษ์ อรุณไพโรจน์	ประธานกรรมการ

๑๑.๑๖	ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ กระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ
๑๑.๑๗	ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธการทองเที่ยว แห่งประเทศไทย	รองประธานกรรมการ
๑๑.๑๘	ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ กรุงเทพมหานคร	รองประธานกรรมการ
๑๑.๒๐	นายชัยวัฒน์ ธิระพันธู	กรรมการ
๑๑.๒๑	บรรณาธิการ อนุสาร อสท.	กรรมการ
๑๑.๒๒	หัวหน้าฝายปกครอง สำนักงานเขตพระนคร	กรรมการ
๑๑.๒๓	หัวหน้าฝายปกครอง สำนักงานเขตดุสิต	กรรมการ
๑๑.๒๔	หัวหน้าฝายเผยแพร่และประชาสัมพันธกรมศิลปากร	กรรมการ
๑๑.๒๕	นางนันทพร วันงาม	กรรมการ
๑๑.๒๖	นายทนู พรหมสรนันท์	กรรมการ
๑๑.๒๗	นางสาวอมรรัตน์ เทพกำปนาท	กรรมการ
๑๑.๒๘	ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธวัฒนธรรม	กรรมการและเลขานุการ
๑๑.๒๙	นายกถิ่น สระทองเนียม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑.๓๐	นางพิมพ์พร ชัยจิตรสกุล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑.๓๑	นางสาวบุญทอม นีภธรรม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑.๓๒	นายชัยพล สุขเอี่ยม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑.๓๓	นางสาวหนึ่งฤทัย ธวัชสุภา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๒. คณะกรรมการฝายการเงิน และสิทธิประโยชน์

มีหน้าที่รับผิดชอบจัดสรร จัดหา เบิกจ่าย และเก็บรักษาเงิน เพื่อดำเนินการตามโครงการ คณะกรรมการประกอบด้วย

๑๒.๑	รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายปรีชา กันธิยะ)	ประธานกรรมการ
๑๒.๒	ผู้อำนวยการเขตพระนคร	กรรมการ
๑๒.๓	ผู้อำนวยการกองคลัง กรมศิลปากร	กรรมการ
๑๒.๔	ผู้อำนวยการฝายบัญชีและงบประมาณ การทองเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๒.๕	ผู้อำนวยการสำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๒.๖	นายวิโรจน์ ใจอารีรอบ	กรรมการ
๑๒.๗	นางอัจฉรา พรพรรณรักษ์	กรรมการ
๑๒.๘	ผู้อำนวยการกองกลาง สวช.	กรรมการและเลขานุการ
๑๒.๙	หัวหน้าฝายงบประมาณ สวช.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๒.๑๐ หัวหน้าฝ่ายคลัง สวช.

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๓. คณะกรรมการฝ่ายบันทึกเหตุการณ์และติดตามประเมินผล

มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบันทึกภาพเหตุการณ์การจัดงานถนนสายวัฒนธรรม เพื่อเป็นข้อมูล และหลักฐานทางจดหมายเหตุ ดำเนินการติดตามและประเมินผลการจัดงาน ตลอดจน สรุปผลการประเมินในภาพรวมเสนอคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประกอบด้วย

๑๓.๑	อธิบดีกรมศิลปากร	ประธานกรรมการ
๑๓.๒	รองอธิบดีกรมศิลปากร (นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)	รองประธานกรรมการ
๑๓.๓	รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายปรีชา กันธิยะ)	รองประธานกรรมการ
๑๓.๔	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนวัฒนธรรม	กรรมการ
๑๓.๕	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๓.๖	ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๓.๗	ผู้แทนชุมชนบางลำพู	กรรมการ
๑๓.๘	ผู้อำนวยการสถาบันศิลปกรรม กรมศิลปากร	กรรมการ
๑๓.๙	ผู้อำนวยการสถาบันนาฏดุริยางคศิลป์	กรรมการ
๑๓.๑๐	ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมศิลปากร	กรรมการ
๑๓.๑๑	ผู้อำนวยการกองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์	กรรมการ
๑๓.๑๒	เลขานุการกรม กรมศิลปากร	กรรมการ
๑๓.๑๓	ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร	กรรมการ
๑๓.๑๔	นางกุลยา เรือนทองดี	กรรมการ
๑๓.๑๕	นายดำรงศักดิ์ ทองสม	กรรมการ
๑๓.๑๖	นางสาวลักขณา โล่ห์พิทักษ์สันติ	กรรมการ
๑๓.๑๗	ผู้อำนวยการหอจดหมายเหตุแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
๑๓.๑๘	หัวหน้าฝ่ายบันทึกเหตุการณ์หอจดหมายเหตุแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
๑๓.๑๙	หัวหน้าฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กรมศิลปากร	กรรมการและเลขานุการ
๑๓.๒๐	หัวหน้าฝ่ายติดตามและประเมินผล สวช.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓.๒๑	นางอัจฉรา ลีระเดช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓.๒๒	นายสิงห์คม บริสุทธิ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓.๒๔	นางดารา มากนวล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๔. คณะกรรมการฝ่ายเลขานุการ

มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการเตรียมการจัดงานในภาพรวม ศึกษา และจัดเตรียมข้อมูล รายละเอียดเนื้อหา กรอบการจัดงาน จัดทำแผนการดำเนินงาน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ประสานงานกับ คณะกรรมการทุกคณะ เป็นศูนย์ข้อมูลรวบรวมรายละเอียดการดำเนินงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ประกอบด้วย

๑๔.๑ รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายปรีชา กันธิยะ)	ประธานกรรมการ
๑๔.๒ ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมศึกษา	รองประธานกรรมการ
๑๔.๓ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๔.๔ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนวัฒนธรรม	กรรมการ
๑๔.๕ ผู้อำนวยการกองกลาง สวช.	กรรมการ
๑๔.๖ ผู้อำนวยการกองเอกชนสัมพันธ์	กรรมการ
๑๔.๗ ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรม	กรรมการ
๑๔.๘ ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๔.๙ นางพนีย์ เพ็งเปลี่ยน	กรรมการ
๑๔.๑๐ นางนันทพร วันงาม	กรรมการ
๑๔.๑๑ นางนงคราญ วัชรศุทธิ	กรรมการ
๑๔.๑๒ นายวิโรจน์ ใจอารีรอบ	กรรมการ
๑๔.๑๓ นางวีรนุช พลนิกร	กรรมการ
๑๔.๑๔ นางสาวอุศมา ลากประเสริฐพร	กรรมการ
๑๔.๑๕ นายโรจนะ กฤษเจริญ	กรรมการ
๑๔.๑๖ นายวิชัย รวีเหลือง	กรรมการ
๑๔.๑๗ นางสาวศิริวรรณ ทองสกุล	กรรมการ
๑๔.๑๘ นางสาวอุษณี โพธิ์เดชซอน	กรรมการ
๑๔.๑๙ นายมนัส สุทธเนตร์	กรรมการ
๑๔.๒๐ นายประทีป ทิมให้ผล	กรรมการ
๑๔.๒๑ นายประสิทธิ์ อทินวงศ์	กรรมการ
๑๔.๒๒ นายศักดิ์ ศรีสุขคำ	กรรมการ
๑๔.๒๓ นางสาวรงค์ จันทร์กลิ่น	กรรมการ
๑๔.๒๔ นางสาวหนึ่งฤทัย ธวัชสุภา	กรรมการ
๑๔.๒๕ นางสาววิลาสินี เทพสุนทร	กรรมการ
๑๔.๒๖ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	กรรมการและเลขานุการ
๑๔.๒๗ นางธีราภรณ์ เกียรติเรืองไกร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๔.๒๘ นางวิภา ปานประชา
๑๔.๒๙ นางพัชรินทร์ ฤทธิสำแดง
๑๔.๓๐ นางปนัดดา น้อยฉายา
๑๔.๓๑ นางบัวทอง พุ่มมาก
๑๔.๓๒ นางสาวอิมใจ แก้วชื่นชัย

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการทุกฝ่ายที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งนี้ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการถนนสายวัฒนธรรม โดยให้ประสานงานกับคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องและให้ประธานคณะกรรมการทุกฝ่ายมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินงานในส่วนที่รับผิดชอบตามที่เห็นสมควร หากมีอุปสรรค หรือข้อขัดข้องใด ๆ ให้เสนอคณะกรรมการอำนวยการทราบเพื่อหาทางช่วยเหลือแก้ไขต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ตั้ง ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

(นางสิริกมล มณีรินทร์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

กำหนดการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร

การจัดกิจกรรมงาน “ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์”

ณ บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ ชั้นใน กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๕

*** **

- เวลา ๑๗.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ถึงชุมประตูปากคลองตลาดหน้าสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง (วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย) นางสิริกร มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการอำนวยการจัดงาน ร้อยตำรวจตรี เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ ปลัดกรุงเทพมหานคร หม่อมราชวงศ์จักรด จิตรพงศ์ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ นาวาอากาศเอก อาวุธ เงินชูกลิ่น อธิบดีกรมศิลปากร นางจุฬามาศ ศิริวรรณ รักษาการ ผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการ เฝ้าฯ รับเสด็จฯ
- นางสาวคันสนีย์ นาคพงศ์ ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ทูลเกล้าฯ ถวายพวงมาลัย
  - เสด็จฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี
  - ประทับพระราชอาสน์
  - นางสิริกร มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ทูลเกล้าฯ ถวายแผนที่และหนังสือ ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์
  - นางสิริกร มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กราบบังคมทูลรายงาน
- จุดที่ ๑ - เสด็จฯ ออกจากพลับพลาพิธีไปทอดพระเนตรการแสดงดนตรีไทย คณะครูเดือน พาทยกุล (ศิลปินแห่งชาติ) ณ เวทีปากคลองตลาด ถนนมหาไชย
- จุดที่ ๒ - ทอดพระเนตรการสาธิตแม่ไม้มวยไทย มหกรรมกีฬา และการละเล่นพื้นบ้าน ณ ลานท่าเตียน
- จุดที่ ๓ - เสด็จฯ ถึงบริเวณซุ้มชุมชนท่าเตียน
- ประธานชุมชนท่าเตียน และคณะกรรมการฯ เฝ้าฯ รับเสด็จฯ
  - ผู้แทนชุมชนท่าเตียน ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก (จำนวน ๑ ราย)
  - ทอดพระเนตรนิทรรศการภาพถ่ายประวัติศาสตร์พาโนรามายาว ๑ เมตร
- จุดที่ ๔ - เสด็จฯ ถึงบริเวณซุ้มลานชาววัง
- ผู้แทนวิทยาลัยในวังชาย-หญิง และกาญจนาภิเษกวิทยาลัย (ช่างทองหลวง) เฝ้าฯ รับเสด็จฯ และทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก (จำนวน ๓ ราย)
  - ทอดพระเนตรกิจกรรมภายในซุ้มวิทยาลัยในวังชาย-หญิง และซุ้มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย (ช่างทองหลวง)

จุดที่ ๕

- เสด็จฯ ถึงซุ้มลานชาวเสมา
- อธิบติกรรมอาชีวศึกษา อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และเลขาธิการ สถาบันราชภัฏ ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก (จำนวน ๓ ราย)

จุดที่ ๖

- ทอดพระเนตรกิจกรรมภายในซุ้ม
- เสด็จฯ ถึงเวทีชุมชนท่าช้างวังหลวง
- ผู้แทนชุมชนท่าช้างวังหลวง อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้แทนนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก (จำนวน ๓ ราย)
- ทอดพระเนตรการแสดงลำตัด คณะชินกร ไกรลาศ และคณะแม่ประยูร ยมเยี่ยม (ศิลปินแห่งชาติ)

จุดที่ ๗

- เสด็จฯ ไปตามถนนมหาธาตุ เข้าสู่ถนนพระจันทร์
- ทอดพระเนตรการแสดงดนตรีแจ๊ส และกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร
- เสด็จฯ ถึงบริเวณลานวัยใส ถนนพระจันทร์
- ผู้แทนกิจกรรมวัยใส และผู้แทนชุมชนท่าพระจันทร์ ทูลเกล้าฯ ถวายต้นไม้ความคิดและภาพวาด (จำนวน ๒ ราย)

จุดที่ ๘

- ทอดพระเนตรกิจกรรมการประกวดภาพวาดของเยาวชน
- เสด็จฯ ไปตามถนนหน้าพระธาตุ ผ่านหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
- เสด็จฯ ถึงลานว่าวไทย หน้าโรงละครแห่งชาติ
- นายปริญญา สุขชิต (ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม) ทูลเกล้าฯ ถวายว่าว
- เสด็จฯ ไปตามถนนราชินี ผ่านหน้าวิทยาลัยนาฏศิลป์ ศูนย์การท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร เข้าสู่ถนนพระอาทิตย์

จุดที่ ๙

- เสด็จฯ ถึงบริเวณหน้าบ้านเลขที่ ๑๙ ถนนพระอาทิตย์
- ผู้แทนชุมชนถนนพระอาทิตย์ ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก (จำนวน ๑ ราย)
- ทอดพระเนตรกิจกรรมศิลปะร่วมสมัยของชุมชนถนนพระอาทิตย์ การวาดภาพ โดย นายสวัสดิ์ ตันติสุข (ศิลปินแห่งชาติ) และนายถวัลย์ ดัชนี (ศิลปินแห่งชาติ)

จุดที่ ๑๐

- เสด็จฯ ถึงสวนสันติชัยปราการ
- ผู้แทนชุมชนบางลำพู ทูลเกล้าฯ ถวายของที่ระลึก (จำนวน ๑ ราย)
- ทอดพระเนตรปฏิมากรรมนูนต่ำ ประวัติบางลำพู และต้นลำพูต้นสุดท้ายของกรุงเทพมหานคร
- ทอดพระเนตรการแสดงภายในบริเวณสวนสันติชัยปราการ
- เสด็จฯ ออกจากสวนสันติชัยปราการ ไปตามถนนพระสุเมรุ

จุดที่ ๑๑

- เสด็จฯ ถึงบริเวณเวทีบางลำพู
- ทอดพระเนตรการแสดงลิเกคณะบรรหาร ศิษย์หอมหวล
- เสด็จฯ ไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง
- เสด็จพระราชดำเนินกลับ (วงดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย)

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบปกติขาว

คำกราบบังคมทูลรายงาน
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ของ
ดร.สิริกิติ์ มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์
วันอาทิตย์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๔๕
ณ พลับพลาพิธี

*** **

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทูลเกล้าฯ ถวายพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นางสิริกิติ์ มณีรินทร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ พร้อมด้วยคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และผู้มีเกียรติที่เฝ้าทูลละอองพระบาท ณ ที่นี้ ต่างปลาบปลื้ม และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้ ที่ได้เฝ้าละอองพระบาท เสด็จพระราชดำเนินมาทอดพระเนตรกิจกรรมการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ในวันที่

ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานพระราโชวาทโปรดเกล้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาท ถึงความเป็นมาวัตถุประสงค์ ของการจัดงานโดยสังเขป ดังนี้

โดยที่ รัฐบาลได้ประกาศนโยบายทางวัฒนธรรมนับตั้งแต่เข้ามาบริหารประเทศ โดยเน้นส่งเสริมประชาชนและเยาวชน ให้ได้สืบค้น ศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปะและวัฒนธรรมไทย พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจ ตระหนักและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้คนไทยสามารถยืนหยัดในเวทีโลกได้อย่างสง่างาม ทั้งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมไปพร้อม ๆ กัน

จากนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว จึงเกิดแนวคิดในการจัดโครงการถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ในครั้งนี้ ด้วยการเชิดชูคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมของชาติอันประมาณค่ามิได้ ที่บรรพบุรุษได้สั่งสมไว้แล้ว โดยเฉพาะแหล่งประวัติศาสตร์ วัด วัง และชุมชน ณ บริเวณเส้นทางถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ที่ปฐมกษัตริย์ราชวงศ์จักรี ทรงวางรากแก้วของวัฒนธรรมกรุงเทพไว้ ประกอบด้วย สถาปัตยกรรมจิตรกรรม ประติมากรรม อันวิจิตรตระการตา เรื่องราวเล่าขาน ประเพณี วิถีชีวิต ค่านิยมเกิดขึ้นสืบสานเป็นความงดงามล้ำค่า ให้สืบสานไปสู่ประชาชน เด็ก และเยาวชนสืบไป กล่าวคือได้เลือกบริเวณที่ปิดถนนจัดงานเพื่อเชิดชูคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมในบริเวณที่เป็นรากแก้วที่สำคัญที่สุดของชาติบ้านเมือง ประกอบกับช่วงเวลาอันเป็นมงคลอย่างยิ่ง ใกล้เคียงกับวันอนุรักษ์มรดกไทย และพร้อมกับระยะเวลาการสถาปนาพระบรมราชจักรีวงศ์และกรุงเทพมหานคร ได้สืบสานมาครบ ๒๒๐ ปีในเดือนเมษายนนี้

โครงการถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์นี้ จึงเป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของหน่วยงานหลัก ได้แก่ ชุมชนชาวถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ กระทรวงศึกษาธิการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร กองบัญชาการตำรวจนครบาล และสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก โดยในงานกำหนดให้มีการปิดถนนสายวัฒนธรรมในวันอาทิตย์ ระหว่างวันที่ ๑๑ มีนาคม ถึง ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ รวม ๕ ครั้ง ณ บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ซึ่งมีระยะทางยาวกว่า ๓ กิโลเมตร เริ่มตั้งแต่สถานีตำรวจนครบาล

พระราชวัง ถนนมหาราช (เลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา) ผ่านวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มหาวิทยาลัยศิลปากร และ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ถนนพระจันทร์ ผ่านมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เข้าสู่ถนนหน้าพระธาตุ ผ่าน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร ถนนราชินี ผ่านโรงละครแห่งชาติ และวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ ถนนพระอาทิตย์ สวนสันติชัยปราการ และถนนพระสุเมรุ สิ้นสุดที่สี่แยกบางลำพู มีชุมชนและสถานที่แหล่งสำคัญมรดกทางศิลป วัฒนธรรมของชาติตลอดเส้นทางกว่า ๒๓ แห่ง เช่น ชุมชนปากคลองตลาด ชุมชนท่าเตียน ชุมชนท่าช้างวังหลวง ชุมชนหน้าพระลาน ชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากร ชุมชนท่าพระจันทร์ ชุมชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชุมชนท่าช้าง วังหลัง ชุมชนถนนพระอาทิตย์ ชุมชนวัดสังเวช ชุมชนบางลำพู เป็นต้น

วัตถุประสงค์ในการจัดงานครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนตลอดทั้งนักเรียน นักศึกษา ได้ เห็นคุณค่าการศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทย ในบริเวณจุดกำเนิดของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ชุมชน และสถานศึกษาได้มีส่วนในการอนุรักษ์ เผยแพร่มรดกด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยว ของชุมชน ให้นักท่องเที่ยว ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ชื่นชมและศึกษาหาความรู้ คุณค่าทางวัฒนธรรม ณ บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลัก

กิจกรรมที่จัดขึ้นบนถนนสายวัฒนธรรม อาทิ การเดินท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทางบกและทางน้ำ การฝึกทักษะ การแสดงทางศิลปะและวัฒนธรรม กีฬา การละเล่นพื้นบ้าน การสาธิตการทำอาหารไทย ขนมไทย การจัดเวทีเสวนาทางวิชาการ การจัดนิทรรศการภาพถ่ายโบราณ จตุรัสศิลป์ การแสดงประกอบแสง-เสียงและ สื่อผสม การจำหน่ายสินค้าพื้นบ้านของชุมชน ลานวัยใสของเยาวชน เป็นต้น

คณะกรรมการจัดงาน คาดหวังว่า การจัดงานครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นในการให้โอกาสชุมชนได้ร่วมมือ ร่วมใจกันฟื้นฟูอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมของท้องถิ่นของตนด้วยตนเอง ในฐานะผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรม และ จะขยายผลไปสู่ท้องถิ่นอื่นต่อไปในอนาคต

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

คำกล่าวรายงาน

ในพิธีเปิดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์

โดย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสิริกร มณีรินทร์)

วันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕

ณ สวนสันติชัยปราการ ถนนพระอาทิตย์ กรุงเทพมหานคร

*** **

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

ในนามของคณะกรรมการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ขอกราบขอบคุณ ท่านนายกรัฐมนตรี เป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดงานวันนี้

ดิฉันขอกราบเรียนว่าโครงการถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ นี้เป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของ ๕ หน่วยงานหลัก ได้แก่ ชุมชนชาวถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ กระทรวงศึกษาธิการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร และกองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยในงานกำหนดให้มีพิธีเปิดถนนสายวัฒนธรรมทุกวันอาทิตย์ ในระหว่างวันที่ ๓๑ มีนาคม ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ณ บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ซึ่งมีระยะทางยาวกว่า ๓ กิโลเมตร เริ่มตั้งแต่สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง ถนนมหาราช (เทียบแม่น้ำเจ้าพระยา) ถนนพระจันทร์ ผ่านมหาวิทยาลัยศิลปากร วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร ผ่านถนนราชินี โรงละครแห่งชาติ ถนนพระอาทิตย์ และถนนพระสุเมรุ สิ้นสุดที่สี่แยกบางลำพู มีชุมชนและสถานที่สำคัญทางมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติตลอดเส้นทางกว่า ๒๓ แห่ง เช่น ชุมชนปากคลองตลาด ชุมชนท่าเตียน ชุมชนท่าช้างวังหลวง ชุมชนหน้าพระลาน ชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากร ชุมชนท่าพระจันทร์ ชุมชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชุมชนท่าช้างวังหน้า ชุมชนถนนพระอาทิตย์ ชุมชนวัดสังเวช ชุมชนบางลำพู เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการจัดงานครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนตลอดทั้งนักเรียน นักศึกษา ได้เห็นคุณค่าการศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทยในบริเวณจุดกำเนิดของกรุงเทพมหานคร ที่เป็นรากแก้วของชาติไทยและเพื่อให้ชุมชนและสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เผยแพร่กิจกรรมมรดกด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน ให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ชื่นชมและศึกษาค้นคว้า คุณค่าทางวัฒนธรรม ณ บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลัก

กิจกรรมที่จัดขึ้นบนถนนสายวัฒนธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมการเดินทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทั้งทางบกและทางน้ำ การทักษะทางศิลปะและวัฒนธรรม การแสดงดนตรีไทย ลิเก การแสดงทางศิลปวัฒนธรรม การสาธิตการทำอาหารไทย ขนมไทย การร่ายมาลัยขาววัง การสาธิตศิลปะช่างสิบหมู่ การประชุมสัมมนาเวทีทางวิชาการ และจัดรีเสลป็น

คณะกรรมการจัดงาน ได้คาดหวังว่าการจัดงานครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นในการให้โอกาสชุมชนได้ร่วมมือร่วมใจกันฟื้นฟูอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมของท้องถิ่นของตนด้วยตนเอง ในฐานะผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมและจะขยายผลไปสู่ท้องถิ่นอื่นต่อไปในอนาคต

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ดิฉันขอกราบเรียนเชิญ ท่านนายกรัฐมนตรี ประธานเปิดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ได้กล่าวเปิดงาน ณ บัดนี้

คำกล่าวเปิด
ในพิธีเปิดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์
ของ
นายปลอด อดิเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี
วันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕
ณ สวนสันติชัยปราการ ถนนพระอาทิตย์ กรุงเทพมหานคร

*** **

ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ
ศิลปินแห่งชาติ ประชาคมชุมชนต่าง ๆ และผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดงาน “ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์” ในวันนี้
ปัจจุบัน ทุกคนล้วนตระหนักดีว่าการรักษาวัฒนธรรมที่งดงาม คือการรักษาชาติ ประเทศทั่วโลก ต่างก็
ให้ความสำคัญแก่การรักษาวัฒนธรรมของตน และพยายามใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมในทางที่สร้างสรรค์ รัฐบาลนี้
ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษของไทยได้ริเริ่มขึ้น ร่วมกันธำรงรักษาและสืบทอดต่อกันมาจนถึง
ปัจจุบันว่า เป็นสิ่งที่แสดงความเป็นชาติ เป็นเอกลักษณ์ของไทย และเป็นเครื่องประสานให้เกิดความสามัคคีใน
หมู่คนกลุ่มต่างๆ นำมาซึ่งความภาคภูมิใจของพี่น้องประชาชน และรายได้จากการท่องเที่ยว รัฐบาลซึ่งตระหนักถึง
ความสำคัญของวัฒนธรรมดังกล่าว จึงมีนโยบายส่งเสริมการสืบค้นและศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทย
เพื่อการอนุรักษ์เผยแพร่และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย พัฒนาแหล่งวัฒนธรรม ศิลปวัตถุและโบราณสถาน ให้
เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งรายได้ของประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกคนมีบทบาทและกิจกรรมด้านวัฒนธรรมร่วม
กับสถานศึกษา ครอบครัว และชุมชน

การจัดกิจกรรมในรูปแบบถนนสายวัฒนธรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน จึงเป็นกิจกรรมที่
สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่กล่าวมาแล้ว ทั้งยังมีความเหมาะสมกับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบัน
ที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม ซึ่งจะทำให้เราได้รู้ได้เห็นวิถีชีวิตที่แท้จริงของชุมชนได้ดียิ่งขึ้น โดย
เฉพาะกรุงเทพมหานครของเรานั้น นอกจากจะเป็นเมืองที่เป็นศูนย์รวมของวัฒนธรรมของชาติแล้ว ยังมีความหลากหลาย
ของวัฒนธรรมท้องถิ่นและการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั้งเก่าและใหม่อย่างกลมกลืนอีกด้วย

ผมขอขอบคุณหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ร่วมมือกันดำเนินการ
ต่าง ๆ จนเป็นกิจกรรมบนถนนสายวัฒนธรรมในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้เห็นการดำเนินงานในลักษณะ
นี้ขยายไปยังพื้นที่อื่น ๆ ทั่วกรุงเทพมหานครต่อไป ซึ่งนอกจากจะเป็นผลดีต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมโดยตรงแล้ว
ยังจะก่อให้เกิดผลิตผลของชุมชน การสร้างรายได้แก่ประชาชนในชุมชน และทำให้ทุกคนรู้จักชุมชนของตนเองมาก
ขึ้น พร้อมกับตระหนักและเชิดชูในคุณค่าของวัฒนธรรมยิ่งขึ้นด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดงาน “ถนนสายวัฒนธรรม กรุงรัตนโกสินทร์” ณ บัดนี้
ขออวยพรให้การจัดงานประสบผลสำเร็จตามเจตจำนงทุกประการ และขอให้ทุกท่านประสบแต่ความสุขความเจริญ
โดยทั่วกัน

สวัสดิ์

คำกล่าวรายงาน (สำหรับสื่อมวลชน)
ในพิธีเปิดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์
โดย
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสิริกิติ์ มณีรินทร์)
วันอาทิตย์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕
ณ สวนสันติชัยปราการ ถนนพระอาทิตย์ กรุงเทพมหานคร

*** **

กราบเรียน ท่านนายกรัฐมนตรี

ในนามของคณะกรรมการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ ขอกราบขอบคุณ ท่านนายกรัฐมนตรี เป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดงานวันนี้

ดิฉันขอกราบเรียนว่าโครงการถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ นี้เป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของ ๕ หน่วยงานหลัก ได้แก่ ชุมชนชาวถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ กระทรวงศึกษาธิการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร และกองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยในงานกำหนดให้มีการปิดถนนสายวัฒนธรรมทุกวันอาทิตย์ ในระหว่างวันที่ ๓๑ มีนาคม ถึง ๒๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ ณ บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน ซึ่งมีระยะทางยาวกว่า ๓ กิโลเมตร เริ่มตั้งแต่สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง ถนนมหาธาตุ (เลียบบ้านน้ำเจ้าพระยา) ถนนพระจันทร์ ผ่านมหาวิทยาลัยศิลปากร วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร ผ่านถนนราชินี โรงละครแห่งชาติ ถนนพระอาทิตย์ และถนนพระสุเมรุ สิ้นสุดที่สี่แยกบางลำพู มีชุมชนและสถานที่สำคัญทางมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติตลอดเส้นทางกว่า ๒๓ แห่ง เช่น ชุมชนปากคลองตลาด ชุมชนท่าเตียน ชุมชนท่าช้างวังหลวง ชุมชนหน้าพระลาน ชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากร ชุมชนท่าพระจันทร์ ชุมชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชุมชนท่าช้างวังหน้า ชุมชนถนนพระอาทิตย์ ชุมชนวัดสังเวช ชุมชนบางลำพู เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการจัดงานครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนตลอดทั้งนักเรียน นักศึกษา ได้เห็นคุณค่าการศึกษาเรื่องราวของมรดกศิลปวัฒนธรรมไทยในบริเวณจุดกำเนิดของกรุงเทพมหานคร ที่เป็นรากแก้วของชาติไทยและเพื่อให้ชุมชนและสถานศึกษาได้มีส่วนในการอนุรักษ์ เผยแพร่กิจกรรมมรดกด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน ให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ชื่นชมและศึกษาหาความรู้ คุณค่าทางวัฒนธรรม ณ บริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลัก

กิจกรรมที่จัดขึ้นบนถนนสายวัฒนธรรม ประกอบด้วย กิจกรรมการเดินท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทั้งทางบกและทางน้ำ การทักษะทางศิลปะและวัฒนธรรม การแสดงดนตรีไทย ลีเก การแสดงทางศิลปวัฒนธรรม การสาธิตการทำอาหารไทย ขนมไทย การร้อยมัลลียาววัง การสาธิตศิลปะช่างสิบหมู่ การประชุมสัมมนาเวทีทางวิชาการ และจตุรัสศิลป์

รายชื่อศิลปินแห่งชาติที่เชิญเข้าร่วมกิจกรรม

๑	นายหวังดี นิมา (หวังเต๊ะ)	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน)	ปี ๒๕๓๑
๒	นายประสิทธิ์ ถาวร	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)	ปี ๒๕๓๑
๓	นายอังคาร กัลยาณพงศ์	ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์)	ปี ๒๕๓๒
๔	นายสุเทพ วงศ์กำแหง	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล-ขับร้อง)	ปี ๒๕๓๓
๕	นายเสรี หวังในธรรม	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ศิลปะการละคร)	ปี ๒๕๓๔
๖	นายสวัสดิ์ ตันติสุข	ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)	ปี ๒๕๓๔
๗	นายสาคร ยิ่งเขียวสด	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หุ่นละครเล็ก)	ปี ๒๕๓๔
๘	นาวาตรีพยงค์ มุกดา	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงลูกทุ่ง-เพลงไทยสากล)	ปี ๒๕๓๔
๙	นางผ่องศรี วรนุช	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องลูกทุ่ง)	ปี ๒๕๓๕
๑๐	นายเดือน พาทยกุล	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)	ปี ๒๕๓๕
๑๑	นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์)	ปี ๒๕๓๖
๑๒	นางสุดจิตต์ อนันตกุล	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์)	ปี ๒๕๓๖
๑๓	นายพินิจ สุวรรณบุญย์	ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (การออกแบบ)	ปี ๒๕๓๖
๑๔	นางประยูร ยมเยี่ยม	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ลำตัด)	ปี ๒๕๓๗
๑๕	นายแจ้ คล้ายสีทอง	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์)	ปี ๒๕๓๘
๑๖	นายสมเคียร พานทอง (ชาย เมืองสิงห์)	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้อง นักแต่งเพลงลูกทุ่ง)	ปี ๒๕๓๘
๑๗	นายบุญเลิศ นางพินิจ	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ลิเก)	ปี ๒๕๓๙
๑๘	นายไวยพจน์ สกุลนี้ (เพชรสุพรรณ)	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องลูกทุ่ง)	ปี ๒๕๔๐
๑๙	นายพินิจ ฉายสุพรรณ	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)	ปี ๒๕๔๐
๒๐	นายชัยชนะ บุญนะโชติ	ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (นักร้องเพลงลูกทุ่ง)	ปี ๒๕๔๑
๒๑	นางเบ็ญจรงค์ ธนโกเศศ	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)	ปี ๒๕๔๑
๒๒	นายชิน ฝ้ายเทศ (ชินกร ไกรลาศ)	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องเพลงลูกทุ่ง)	ปี ๒๕๔๒
๒๓	นายประดิษฐ์ ยูพุกะ	ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม	ปี ๒๕๔๔
๒๔	นายถวัลย์ ดัชนี	ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)	ปี ๒๕๔๔

ศิลปินรับเชิญ

๑	นายเกษม คมสันต์	นักร้องลูกทุ่ง	ปี ๒๕๔๔
๒	นางศรีสอางค์ ตรีเนตร	นักร้องลูกทุ่ง	ปี ๒๕๓๖
๓	นางสาวสลักจิต ดวงจันทร์	นักร้องลูกทุ่ง	ปี ๒๕๔๔

รายชื่อผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม

๑ ชุมชนปากคลองตลาด	- พ.ต.อ.อุทาสิน ฤทธิ์เรืองเดช ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง - พ.ต.ท.ไชยเจริญ เบญจาทิกุล รองผู้กำกับการจราจรสถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม
๒ ชุมชนท่าเตียน	นายเกรียงไกร โอฬารพันธุ์กุล นายจูล วิจิตรเกษม
๓ ชุมชนท่าช้างวังหลวง	นายสุรศักดิ์ ศิริเลิศพรชัย
๔ ชุมชนหน้าพระลาน	นท.อาดุลย์ คลุกกระโทก
๕ ชุมชนมหาวิทยาลัยศิลปากร	ดร.สุรณี ฉายะบุตร รองอธิการบดีฝ่ายกิจกรรมพิเศษ
๖ ชุมชนท่าพระจันทร์	นางอุดมพร สนิธแก้ว
๗ ชุมชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	นางสาวนพรัตน์ มณีรัตน์ (ตัวแทนลานวัยใส)
๘ ชุมชนท่าช้างวังหน้า	นายระพีพัฒน์ เกษโกศล ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว กทม.
๙ ชุมชนวัดสังเวชวิศยารามวรวิหาร	นางสุดจิตต์ อนันตกุล ศิลปินแห่งชาติ
๑๐ ชุมชนบางลำพูและชุมชนถนนพระอาทิตย์	ม.ล.ประพิมพ์ อิศรเสนา นางอรศรี ศิลป์
๑๑ ชุมชนถนนพระอาทิตย์	นายปิติ กุลศิริรัตน์

รายชื่อแขกรับเชิญกิตติมศักดิ์ที่เข้าร่วมกิจกรรม

นายปองพล อติเรกสาร	รองนายกรัฐมนตรี
นายกร ทัพพะรังสี	รองนายกรัฐมนตรี
นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ร.ต.อ.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายจตุรนต์ ฉายแสง	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นางสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นางสิริกร มณีรินทร์	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายสุวรรณ วลัยเสถียร	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
ดร.ณทัย ทิวไผ่งาม	รองโฆษกรัฐบาล
นางสาวคັນสนีย์ นาคพงศ์	ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายศิริ หวังบุญเกิด	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร
นายศิธา ทิวารี	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร
นายภิมุข สิมะโรจน์	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร

โมม๊ะ

24 วันพุธที่ 17 เมษายน พ.ศ.2545 ชั้น 6 ถ้ำ เดือน 6 ปีมะเมีย

ถนนสายวัฒนธรรม

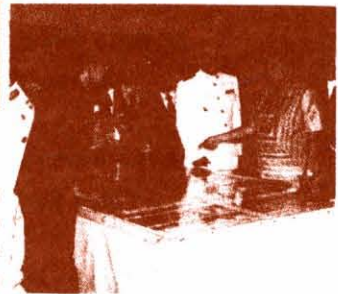
กรุงรัตนโกสินทร์

★ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทอดพระเนตรถนนสายวัฒนธรรม กรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ร่วมกันเตรียมทั้งประเทศไทย และ ๒ ชุมชนที่ตั้งอยู่บนถนนมหาจักรวาลหรือไปจนถึงถนนพระอาทิตย์เป็นระยะ

โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเริ่มพระดำเนินทอดพระเนตรถนนสายวัฒนธรรมตั้งแต่บริเวณสะพานพระราชมังคลาภิเษก ซึ่งเป็นที่ตั้งระฆังชุมชนปากคลองตลาด ไปตามถนนมหาจักรวาลเสียด้านแม่น้ำเจ้าพระยา ตลอดเส้นทาง คณะกรรมการได้จัดการแสดงต่างๆ อาทิ ทอดพระเนตรที่รำบายพริ การแสดงดนตรีไทยของคณะพรหมโยคี การรำกลองยาว ฯลฯ

เมื่อเสด็จถึงชุมชนท่าเตียน ซึ่งจัดเป็นผลิตภัณฑ์รวมการแสดงประเพณีความเป็นมาของชุมชนท่าเตียน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงให้ความสนพระทัยเกี่ยวกับภาพถ่ายประวัติภาพโบราณยาว 7 เมตร

ทอดพระเนตรการวาดภาพของ อ.สวัสดิ์ ต้นติสุข สือปิ่นแห่งชาติ.

มากกว่า 4 กิโลเมตร จัดขึ้นเพื่อให้ผู้คนที่ได้ย้อนกลับไปสู่รากเหง้าของตนเองในอดีต โดยตลอดเส้นทางได้จัดให้มีกิจกรรมที่นันทนาการประเพณีความเป็นมาของแต่ละชุมชน และการแสดงต่างๆ ทั้งลำตัด ซิมเสภา ลีเก๋ ม้วนกระบอง ฯลฯ และได้ปิดถนน เพื่อให้ผู้คนเดินชมวิถีชีวิตตั้งแต่อาทิตย์ขึ้นถึงอาทิตย์ตกที่ ๒1 มิ.ย.-อาทิตย์ที่ 28 เม.ย.

ทรงให้ความสนพระทัยภาพถ่ายชุมชนท่าเตียนที่บันทึกไว้ตั้งแต่สมัย ร.4

ประเทศ สถาบันวัฒนธรรมกลางพระราชวังอดีตเคยเป็นวัดที่ 5 ที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 เคยเป็นที่ประทับของพระโอรสและเจ้านายหลายพระองค์ โดยอาคารเป็นสถาปัตยกรรมก่อสร้างที่สวยงามมาก กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเดิมเป็นกลุ่มวังท้ายวัง 4 ที่สร้างขึ้นตั้งแต่รัชกาลที่ 3 ราวปีธนวศินี ที่ได้ก่อสร้างตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 และเป็นโรงเรียนหลวงส่วนแรกตั้งอยู่ริมเกาะของประเทศไทย

ชุมชนท่าเตียนก็เป็นอีกชุมชนหนึ่งที่อยู่นอกถนนเส้นนี้ที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน ซึ่งอดีตเคยมีเรื่องเล่ากันว่าอัครวิมลเจ่งที่อยู่ฝั่งชนาได้ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยามาอาศัยกับอีกนั่ววัดโพธิ์ ทำให้บริเวณคือสุสานเดือนกลางเป็นที่อาศัย แต่เรื่องจริงแล้วบริเวณนี้เคยเกิดไฟไหม้ครั้งใหญ่เมื่อสมัยรัชกาลที่ 4 จนฝั่งเดิมจึงเป็นที่หนึ่งของท่าเตียน นอกจากนี้ยังมีวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารหรือวัดโพธิ์ ซึ่งเป็นวัดประจำรัชกาลที่ 1 ที่มีสิ่งประดิษฐ์และศิลปะการก่อสร้างสวยสดงดงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย และวัดโพธิ์แห่งนี้ยังถือเป็นามหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของไทย เพราะมีการเปิดสอนวิชาแพทย์แผนไทย การนวดแผนโบราณ ซึ่งปัจจุบันก็ยังดำเนินการกันอยู่ นอกจากนี้ก็ยังมีพระบรมมหาราชวัง ซึ่งเป็นวังหลวงวัดมกุฏกษัตริยารามเดิมมีอยู่ปัจจุบันที่มีอายุครบ 200 ปี ในวันที่ 21 เมษายน 2546 ที่ผ่านมามีวัดพระแก้ว ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และเป็นวัดที่สร้างขึ้นพร้อมพระบรมมหาราชวังเช่นกัน

บริเวณถนนพระจันทร์หรือถนนหน้าพระธาตุก็มีสถานที่สำคัญด้านประวัติศาสตร์มากมาย เพราะแหล่งดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สร้างศิลปะของชาติให้เกิดขึ้นมากมาย ทั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรมศิลปากร โรงเรียนพระยาพิชัยและวิทยาลัยดุสิต

ส่วนบริเวณถนนพระอาทิตย์ก็จะมีบ้านเลขที่ 19 ซึ่งอดีตเคยเป็นที่ตั้งกองบัญชาการกองทัพอากาศไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 บ้านมะลิวัดใต้ ซึ่งเป็นวังพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนครสวรรค์วรพินิต ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสำนักงาน FAO และสำนักงานองค์การยูนิเซฟ บ้านพระอาทิตย์ เดิมเป็นวังหน้าในรัชกาลที่ 2 ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสำนักงานหนังสือพิมพ์ผู้จัดการบ้านเจ้าพระยา เดิมเป็นวังพระองค์เจ้าคำรบ พระบิดาของ ม.ว.ว.เสณี และ ม.ว.ว.ศีกฤติ ปราโมช อดีตนายกรัฐมนตรีของไทย นอกจากนี้ก็ยังมีป้อมพระศมสูร ปัจจุบันได้ปรับปรุงพัฒนาเป็นสวนสัตว์ศึชชูปราการ ซึ่งบริเวณสวนดังกล่าวจะมีต้นลำพูที่เป็นที่นิยมของนางลำพูหลงเหลือให้เห็นอยู่ด้วยเช่นกัน

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแหล่งประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นบนถนนสายวัฒนธรรมแห่งนี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วยังมีแหล่งประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตที่สำคัญเกิดขึ้นอีกมากมายที่จะให้ผู้ที่สนใจได้สืบค้นเรียนรู้กัน

ความยิ่งใหญ่ที่ 2 ของงานนี้คือ ภาพแห่งความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ทั้งนี้ก็ด้วยการจัดงานครั้งนี้มิได้มีสื่อประชาสัมพันธ์ แต่ด้วยความร่วมมือของชาวชุมชนที่อยู่สองฟากข้างถนนสายวัฒนธรรมทั้ง 11 แห่ง ร่วมกันรวบรวมเหล่าศิลปินแห่งชาติและหน่วยงานราชการที่ได้มีแถววัฒนธรรมไทยที่มีอยู่ในชุมชน

ออกมาเผยแพร่ นอกจากนี้งานนี้ยังได้รับความสนใจจากผู้บริหารบ้านเมืองเข้าร่วมกิจกรรมมากมาย ซึ่งนอกจาก ดร.ศิริกร มณีรินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากรแล้ว ยังมีทั้งนายพล อติวงศารองนายกรัฐมนตรี ที่จะ

เป็นประธานในพิธีเปิดแล้ว ยังได้ทำหน้าที่เป็นไกด์กิตติมศักดิ์ผู้สอนโยเยียมชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติวังหน้าอีกด้วย ส่วนนายกรัฐมนตรีอีกท่านก็ได้มาร่วมกิจกรรมสืบสานลูกทุ่งไทย ดร.ประจักษ์เปี่ยมสมบูรณ์ รมว.มหาดไทย มาร่วมเปิดงานแสด สี

เสียง นายสุวิทย์ คุณกิตติ รมว.ศึกษาธิการ มาร่วมแข่งขันละครหรือละครบวง นายจตุรงค์ ดายแสง รมว.ยุติธรรม มาร่วมขับเสภา และกิจกรรมแสด สี เสียง และนายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รมว.ประจักษ์นักเรียนเกษตร มาร่วมกิจกรรมทำบุญคล้ายพระที่ถนนวัฒนธรรม เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือร่วมใจจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่นมาช่วยเหลือกันตั้งแต่เริ่มที่ **ความยิ่งใหญ่ที่ 3** คือ ยิ่งใหญ่ด้วยกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ไม่ว่าจะเป็น **กิจกรรมการเปิดถนนให้คนเดิน** ตั้งแต่ ถนนพระราชวัง จนถึงสี่แยกบางลำพู ซึ่งเป็นการเดินทางให้กับประชาชนใช้เดินชมวัด วิง ชุมชน หรือเดินวิ่งเพื่อสุขภาพ ส่วนนี้ทำให้วิถีชีวิตของชุมชนที่สงบสุขกลับคืนมาสู่สังคมไทยอีกครั้ง

ผลิตภัณฑ์เรื่องราว โดยการนำตำนานเรื่องราววิถีชีวิตความเป็นมาของวัด วิง ชุมชน ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่และเจริญรุ่งเรืองในถนนวัฒนธรรมมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลกมาให้ผู้สนใจได้ศึกษา

แพรพราวกิจกรรมการแสดง ที่ประชาชนทั้ง 11 แห่ง ได้พร้อมใจกันนำมาเสนอ ทั้ง ดึก ฟ้าไทย โขน ละคร ลำตัด การละเล่นพื้นบ้าน รวมถึงงานศิลปหัตถกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความวิจิตรพิสดารก่อนซ้อย สายงาน ที่อยู่บนความคิดสร้างสรรค์หัตถศิลป์อันมาเปรียบเทียบกับเสมอเหมือนมิได้มานำเสนอ นอกจากนี้ก็ยังมีการแสดงแสด สี เสียงของเหล่าบรรดาศิลปินแห่งชาติทุกสาขา ที่ได้ผู้ร้องจากความยิ่งใหญ่

ของวันสำคัญของชาติแต่ละวันที่ตรงกับการจัดงานเริ่มตั้งแต่เรื่อง มรดกแผ่นดิน จักรพรรดิอนุสรณ์ พระศรีสงครามตรี ผศบปอ และ เดวิดโคกรวมเทวี โกลินทร์ นวมินทร์ปรีประจักษ์ ที่ได้นำเสนอเรื่องราว

ความเจริญรุ่งเรืองของกรุงรัตนโกสินทร์ตลอดระยะเวลา 200 ปี ที่ผ่านมามี

และความสำเร็จใหญ่เหนือความยิ่งใหญ่อย่างหาที่เปรียบมิได้ของการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ครั้งนี้ ก็ด้วยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯทอดพระเนตรกิจกรรมของงานในวันที่ 14 เมษายน 2546 ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้นต่อพสกนิกรทั้ง 11 ชุมชน โดยการเสด็จพระองค์ได้ทรงสนพระทัยในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยตลอดระยะเวลาที่ทรงเสด็จ ซึ่งเสด็จพระราชดำเนินโดยพระบาท ซึ่งนอกจากจะทำให้พสกนิกรทุกหมู่เหล่าและชาวชุมชนถนนวัฒนธรรมทั้งหมดได้สัมผัสชื่นชมพระบารมีอย่างใกล้ชิดอย่างไม่อีกพระองค์แล้ว พระองค์ยังทรงแสดงให้เห็นถึงความเป็นต้นแบบในการที่จะสร้างความเข้มแข็งยั่งยืนให้เกิดขึ้นกับวัฒนธรรมไทย ทำให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้ เจริญรอยตามพระยุคลบาทในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบต่อไป

งาน "ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์" ที่จัดขึ้นครั้งนี้จึงเป็นงานประวัติศาสตร์ครั้งหนึ่งที่จะช่วยกันปลุกกระแสแห่งความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยวิธีการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับเยาวชน ประชาชน อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด ซึ่งงานนี้ถ้าหากท่านผู้สนใจยังมีให้ได้ชมกันอีกครั้ง ในวันที่ 28 เมษายน 2546 นี้.

วันศุกร์ที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2545

หน้าบ้านมาษา

■ ความบูรณา

ถนนสายวัฒนธรรมร้อน ๆ จำ

ถนนคนเดิน หรือในความหมายที่ถูกโปรโหมว่าเป็น ถนนสายวัฒนธรรม ซึ่งจัดกันที่ขึ้นเรื่อยๆ ในระยะหลัง ไม่เคยตอบคำถาม หรือคลี่คลายข้อถกเถียงได้ว่า แท้จริงแล้วกิจกรรมนี้มีประโยชน์อะไร หรือ...ต่อใครบ้าง โดยเฉพาะกับวัฒนธรรมที่หลากหลายคนคาดหวัง

แรกเริ่มเดิมที ดูเหมือนแนวคิดเรื่องถนนคนเดิน จะเป็นแนวร่วมกับประชาชน ในกรุงเทพฯ ภายใต้แนวคิด “เมืองน่าอยู่” ...เป็นความพยายามที่จะฟื้นฟูความหมายของชุมชนแต่ดั้งเดิม ในย่านต่างๆ ให้กลับมามีชีวิตในสังคมอีกครั้ง ก่อนจะรพหายไปในกระแสทุนนิยม

แต่ต่อมาไม่นานภาครัฐและกาทางท่องเที่ยวก็เห็นดีเห็นงามใช้รูปแบบการจัดงานในลักษณะนี้เป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพฯ และเชียงใหม่ที่ชีวิตชีวาและสีสันทางวัฒนธรรมไม่เจอบอกแล้ว

โดยไม่ต้องพูดถึงว่า ชุมชน “วัฒนธรรมชุมชน” “วัฒนธรรมการ” ใช้พื้นที่สาธารณะของคนเมือง เคยมีหรือไม่ หรือเคยเป็นอย่างไรในอดีต

ความตั้งใจแรก กับทางเดินคนเดินที่เป็นอยู่ในปัจจุบันก็ต่างกันอย่างยิ่งเชิง

สิ่งเดียวที่เหมือนกัน ก็คือ ภายใต้ความพยายามที่จะพูดเรื่องวัฒนธรรม หรือเรื่องฟื้นฟูความหมายของชุมชนด้วยรูปแบบเส้นทางแบบที่ไม่เคยมีในวิถีชีวิตไทย ไม่มีทางที่จะสร้างความแข็งแกร่งของชุมชนดั้งเดิมภายใต้เงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาลแบบนี้ได้

เพราะฉะนั้นสิ่งที่น่าสนใจ จึงไม่ใช่การ “ค้นหา” หรือ “ยืนยัน” รากเหง้าของตนเอง ผ่านการเล่นด้วยแบบนี้...ไม่ว่าผู้จัดงานจะเป็นใคร

ยิ่งในรูปแบบที่มีบทบาทเข้ามาเป็นได้ไป ยิ่งไม่ต้องออกแรงคิด หรือถกเถียงให้เหนื่อย...

คำถามง่ายๆ ที่พอมีประโยชน์ที่จะหาคำตอบบ้าง ก็คือ ในงานแบบนี้เราสามารถอ่านสัญญาณว่าวัฒนธรรมอะไรออกมาได้บ้าง

นอกจากส่วนน้อยในชุดผ้าขึ้น-สายเดี่ยวมาลีบนถนนสายวัฒนธรรมซึ่งอ่านได้ว่า บางครั้งการหีบห่อของเก่ามาใช้ก็ไม่ใช่ความไทยทว่าวัฒนธรรม...ไม่มีอะไรเก่าไปกว่าแฟชั่นซึ่งมีผู้จำหน่ายเป็นคารา-นักร้อง

ยังมีสินค้ามากมายในถนนสายนี้ที่ผู้คนยินดีจ่าย มากกว่า และจ่ายโดยไม่จำเป็น เพื่อแลกกับความพอใจในโอกาสพิเศษหรือการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมรูปแบบนี้เพื่อความสนุกสนาน น้อยๆ ตามแบบฉบับของผู้คนในสังคมบริโภค

มีคนเบียดเสียดอัดเยียดกันแบบมหาศาล อ่านง่ายๆ ได้ว่าทางเลือกในการใช้ชีวิตของคนกรุงเทพฯ มีไม่น้อยมาก ไม่ที่ทำงาน ก็ห้างสรรพสินค้า ถนนจึงได้รับความนิยมไม่ต่างกัน

ที่สำคัญบนถนนสายวัฒนธรรม สิ่งที่จะเห็นอยู่บ่อยๆ ก็คือ พวก “อภิสัทธา”

เมื่อวันอาทิตย์ที่ผ่านมาในงานถนนสายวัฒนธรรมที่ทอดยาวจากปากคลองตลาดถึงถนนพระอาทิตย์รถเบนซ์คันงามมาฝูงชนที่กำลังพลัดเปลี่ยนกับกิจกรรมบนถนนที่เปิดให้คนเดินอย่างอิสระทั้งที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยกั้นรถอื่นๆ ไม่ให้เข้ามาภายในงาน อภิสัทธาของพวกรถเบนซ์นี้ ไม่ได้มีเฉพาะในงานแบบนี้เท่านั้น ในที่ห้ามจอดสถานที่ห้ามเข้า หรือภายใต้กฎจราจรอื่นๆ พวกนี้มักได้รับการยกเว้นเสมอ โดยเฉพาะเมื่อมีสัญญาณหรือธงคนมีสิทธิประทับอยู่

สรุปว่า ถนนทั้งสายนี้กลายเป็นวัฒนธรรมแท้ๆ ประการเดียวที่ปรากฏอยู่ด้านหน้าชัดที่สุด

เป็นวัฒนธรรมที่ก่อร่างมาจากสำนึกแบบชนชั้น ระบบอุปถัมภ์ และค่านิยมทางวัตถุ

ถึงที่สุดแล้วแม้ถนนคนเดินจะไม่มีศักยภาพที่จะฟื้นฟูวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมในอดีต แต่มันก็สามารถสะท้อนวัฒนธรรมของผู้คนที่เดินอยู่บนถนนสายนี้ได้โดยตัวของมันเอง

The Nation

Saturday

April 6,

2002

TAKE A WALK in Bangkok

The traffic-ensnared capital celebrates its 220 years by closing the streets of its historic district to cars tomorrow, opening them up to a walking tour that's worth working up a sweat for.

■ *By Phoowadon Duangmee*

THE NATION

Bangkok is one of the busiest, entrancing and dynamic cities where you can shop until you drop, visit beautiful temples and explore the exciting night life. The City of Angels is 220 years old and to hearken back to the bygone era of the capital's founding, six cultural routes passing through Old Bangkok have been transformed overnight into a pedestrian heaven. Just imagine, the streets of Bangkok with no cars on Sundays, only trams.

To be honest, unlike Paris, Rome and other European capitals, Bangkok is not really designed for walking. A five-minute stroll from your place to the 7-Eleven store can leave you dripping in sweat. However, the Bangkok Cultural Route 2002 is well worth the effort despite the heat.

The walk started from from the city's most famous flower market Pak Khlong Talad and headed north on Maharat, one of Bangkok's oldest cultural routes, to Tha Tian market. On other

CHECK OUT some art while you stroll around historic Rattanakosin Island.

days, Maharat is one of the busiest streets in Bangkok; the vendors come here from all over to buy flowers, fruit and vegetables. Today, I can see Pitakbovorn Gate of the Grand Palace 200 metres ahead.

Communities like Tha Tian and Pak Khlong Talad were here long before Bangkok became the new capital. In the mid 16th century, when the Ayutthaya Kingdom started trading with European countries, King Narai established two huge forts at Pak

PHRA ARTHIT Road becomes pedestrian haven on Sunday evening.

Khlong Talad. The trading vessels would stop at the forts before sailing up the Chao Phaya River to Ayutthaya.

A century later in 1782, King Yodfa crossed Chao Phaya River from Thonburi, ascended the throne and installed himself as the first king of the Chakri Dynasty; Tha Tian became both noble and foreign communities. The city's oldest area got a facelift again with European style buildings during the reign of King Rama V.

Standing off the road opposite Tha Tian market, are two-storey white shophouses with green windows, while inside the arc flames are a reminder of the early days of

European influence over 100 years ago.

Fifteen metres further along opposite the wall of the Grand Palace is a coffee stand where a husband and wife serve the old style coffee for just Bt8. A bitter-sweet iced coffee with lots of fresh milk is a powerful tonic against the unmerciful sun for a few minutes.

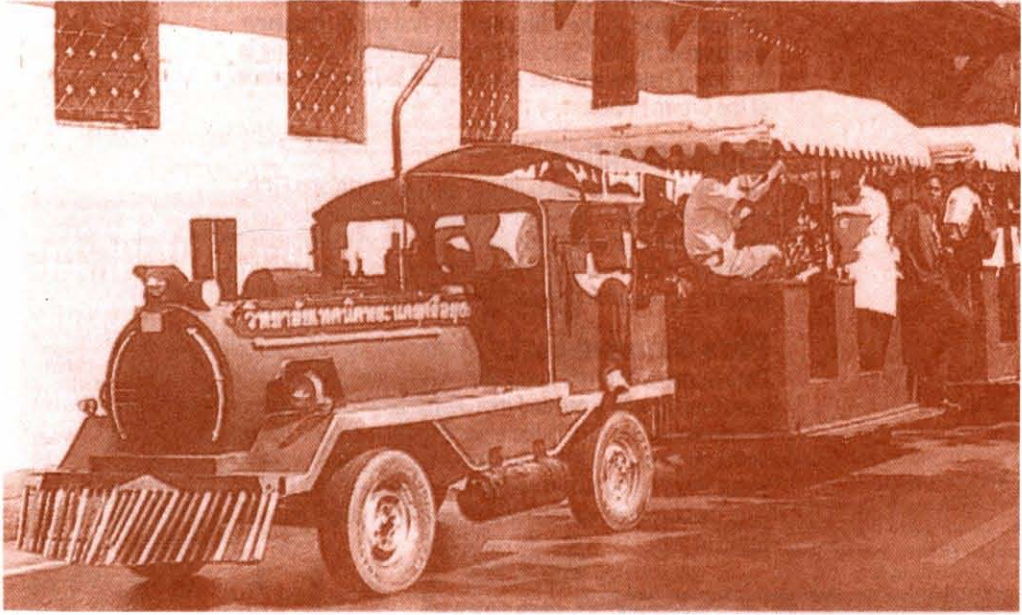
Make sure you look across Maharat Road at the four-by-three-metre gate near Sata Banphot Fort on the long wall of the Grand Palace, known as Chong Hua Kod. When the kings

of Siam lived in the Grand Palace, female royal servants working in the Inner Court would pass through the gateway to shop, as well as play dating games with young men around Tha Tian. If you could walk through Chong Hua Kud gate today, you would reach the back end of Inner Court (now the Women's College).

All along Maharat Road with temples like Wat Pho and archi-

THE UNICEF building was built during the Fourth and Fifth Reigns and was originally the resident of a consort of King Rama IV.

BEFORE BUSES and cars were commonplace, trams were the way to get around, and they will be again today

ecture around Tha Tian market, it's easy to imagine what old Siam might look like. Continue walking further along the Chao Phaya River, and you'll find the Grand Palace itself on the right hand side. You can see the roofs of Phra Thinang Dusit Maha Prasart and other mansions over the wall. These grandiose golden structures that glitter in the sunlight suggest the Grand Palace is indeed like a City of Angels.

Another cultural route runs along Phra Athit Road that combines both the old and the new. At the beginning is the Unicef office. This old style European building on the banks of the Chao Phaya once belonged to Prince Naretvorarit (King Chormkiao's son). The house has changed hands many times since then. Pridi Banomyong, who paved the way of democracy in Thailand, lived here for five years before leaving for France in 1947.

At the opposite end of Phra Athit was Prince Khamrob's man-

sion (now the Creative Centre), another building with European architecture. Back in the early 1900s, two young brothers, MR Krukrit and MR Seni Pramote grew up in this riverside mansion and later both became prime ministers.

A walk up Phra Arthit Road reveals a kind of split personality: classic noble mansions on one side and a backpacker's ghetto on the other. Young artists with a feel for the Bohemian life, also love to hangout around here. In the early evening, you can find some good bargains for paintings and drawings at half or a third of gallery prices. There's also a string of small trendy pubs and coffee shops.

Starting from the southern end of old Bangkok the Cultural Route 2002 ends north of Bang Lamphu. Walking along the routes that pass through the heart and soul of the city's history really is a delightful and fascinating journey through the City of Angels.

Must See

The Grand Palace

When King Rama I came to the throne in 1782, he chose a plot of land on the east bank of Chao Phaya River, which was originally occupied by an army camp and Chinese immigrants, to build the new capital. Following the traditions of the Ayutthaya Royal Palace, the Grand Palace was built to face north with the Chao Phaya on the left. Since its establishment the Grand Palace served as a royal residence for eight kings of the Chakri Dynasty until the reign of King Rama IX.

Tha Tian Shophouses

In the past, the Tha Tian area was a significant community on Rattakosin Island. The prince's palace was constructed here in the First reign, but was destroyed by fire during the Fourth reign. Then, a foreign court and accommodation for foreigners was built before they were replaced with European style shophouses, which were constructed in the Fifth reign. The old architect is a reminder of the strong winds of European culture in Siam over a century ago.

Chetuphon Temple

Better known as Wat Pho, the temple was built in the Ayutthaya period (1688-1703) and is home to many interesting and beautiful monuments, including the reclining Buddha image, and the second largest in Thailand. In the early Rattanakosin period, the temple was a centre for learning - including the famous Thai massage.

National Museum

The first private museum was established in Thailand in the Fourth reign in the Grand Palace to house the royal antiques. Then, in the Fifth reign the first public museum was opened in the "Sala Shathai Samakhom" building in the Grand Palace and was relocated in 1887 to the palace of the Crown Prince.

Unicef Building

The Unicef building was built during the Fourth and Fifth reigns (1851-1910). Its outstanding feature is the unique shape of the roof which combines hip and gable types together. The building was originally the residence of a Queen's consort of King Mongkut (Rama IV).

Phra Sumane Fort

Phra Sumane Fort is a hexagonal-shape concrete structure, topped with a pointed roof. At the beginning of the Rattanakosin era (1782) there were 14 forts around the city limits, but only two (Phra Sumane and Mahakan) remain today. Phra Sumane fort was partly destroyed, but the Fine Arts Department repaired and restored it in 1959 and again in 1981.

Getting Around

Tram

Trams used as public transport is a distant memory even for the elderly. However, nostalgia enthusiasts can forget the new Skytrain for an hour and jump aboard a tram to explore the cultural routes. Departs from Pak Khlong Talad for Phra Arthit Fort. The cost is Bt10 each including tour guides.

Bicycle

Cycling is always a smart choice for a quick city tour, and better than walking in the heat of April. Bangkok Tourist Bureau offers two bicycle trips (7am and 10am) every Sunday. Friendly tour guides lead a two hour ride along cultural routes. Bicycles are available for free at the Bangkok Tourist Bureau's office (02-2257612) for the first 50 cyclists.

On Foot

If you can spare the time, and don't mind the heat, walking is really the best way to enjoy the cultural routes. Bangkok Tourist Bureau offers four city walks with guides every Sunday morning; you can join the group at Tha Phra Chan. Or you can go solo and enter Rattanakosin Island from six different gates including Pak Khlong Talad, Tha Phra Chan and Phra Athit Fort. Make sure you have a map.

ไทย

24 วันพุธที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2545 แรม

ปิดฉากถนนสายวัฒนธรรม ชุดประเพณีเยาวชนสบใจบรกดชาติ

งาน "ถนนสายวัฒนธรรม กรุงรัตนโกสินทร์" ซึ่งถือกำเนิดให้คนเดินชื่นชมถื่นประเพณีและตำนานอันล้ำค่าของ โคมมธรรมไทย ตามชุมชน ตำบลยุคและวัฒนธรรม สืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้งราชวรมณฑลราชธานี สืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้งราชวรมณฑลราชธานี สืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้งราชวรมณฑลราชธานี สืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้งราชวรมณฑลราชธานี

เกิดความเป็นตป็นบนเวที่าง เพราะเดิมถูกกำหนดตัวไว้ให้เป็นผู้ดูแลกิจกรรมที่จัดขึ้นในนามของมูลนิธิเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ครั้งราชวรมณฑลราชธานี สืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้งราชวรมณฑลราชธานี

มีมติว่าเราต้องนำมรดกอันล้ำค่าของชาติมาแสดงให้คนรุ่นหลังได้เห็นและซาบซึ้งในคุณค่าของมรดกอันล้ำค่าของชาติ

ดร.เนททิยา ภัทราภิรมย์

ดร.เนททิยา ภัทราภิรมย์ เปิดเผยว่า เธอได้เขียนบทและแสดงใน 10 ชม โดยมียุทธศาสตร์ สุขใจ ภูมิใจในความเป็นไทยเป็นศูนย์กลาง และจะจัดมหกรรมที่ถ่ายทอดไว้ในยุคทองของทุกยุค เพราะว่าเป็นยุคที่คนไทยกำลังก้าวไกลในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และในด้านอื่น ๆ อีกด้วย

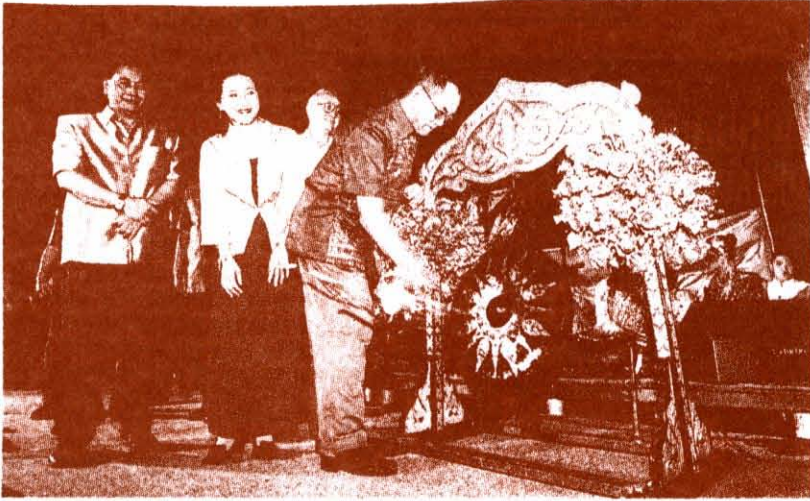
กันผู้กำกับ "ชุดไทย" (ซ้ายสุด : ศ.ส.กมล สิริ หวังบุญคุณ)

และวัตถุประสงค์เป็นเพื่อเชิดชู คุณชายเป็นแม่ทอง ปรัชญาปรัชญาของอายุ ๑๐ แล้วก็ถึงเรื่องเพลงที่ฟัง และสมัยที่เรานับถือกันมาได้ไว้บร เวลจะเดินบรเวลอันที่นอกสมณะ แต่ปรัชญาไม่มีโอกาสได้ผ่านบทนั้น คนส่วนใหญ่สนใจไว้ว่ามีความสมารถด้านนี้ อย่างไรก็ดี คุณคนสมัยนี้ได้ฝากถึงเรื่องวัฒนธรรมไทยว่า อยากให้ทุกคนได้ใส่ใจ ทำอย่างจริงจัง ย้อนที่ว่าจะถูกส่งเสริมของชาติไปอย่างไม่มีที่ทางได้ละคืน และควรจะเป็นการที่คนสมัยนี้ ได้โอกาสดี ยาวจนคนรุ่นใหม่มีความรู้ด้วย ไม่ใช่แค่คนรุ่นวัฒนธรรม ก็เห็นเป็นเรื่องของคนได้ คนดูด้วย ที่ไม่รู้จักอะไรก็รู้กัน เป็นเรื่องของคนได้คนดูด้วย

กิจกรรม

4

วันอังคารที่ 2 เมษายน พ.ศ.25 15

ถนนสายวัฒนธรรม ปอทะเล อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานพิธีเปิดงาน ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมี ดร.ศิริกร มณีรินทร์ นายศึกษาธิการ ประธานกรรมการฝ่ายอำนวยการจัดงาน ให้การต้อนรับ ที่สวนสันติชัยปราการ ถนนพระอาทิตย์ สำรับก่อน .

กิจกรรม

วันเสาร์ที่ 6 เมษายน พ.ศ.25 15

ดร.ศิริกร มณีรินทร์ นายศึกษาธิการ ร่วม
อำนวยการและดำเนิน อาจารย์สุลจิตต์ ตรีประณีต
สภ.เขตวังทองหลาง ในพิธีเปิดการแสดงแนวสีเขียวมรกต
ของแผ่นดิน ถนนสายวัฒนธรรม ซึ่งจัดขึ้นทุกวัน
ถนนสันติชัยปราการ ถนนพระอาทิตย์

ขอขอบคุณ

..... รัตนโกสินทร์

บ 11986

DS สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม-
589.B3 แห่งชาติ.
ค123ส ศูนย์งานถนนสายวัฒนธรรม
2545 กรุงเทพมหานคร.

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

UNICEF

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

เนสกาแฟ

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

๑๓๑

ศิลปกรรม
นายศิริพงษ์ ทับทิม
นายสมโชค อภัยกุล